

ఆంధ్రమిత్ర

312390 వ్రతి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ మార్చి నెల 20-వ తేది గురువారము } ఎంబిక ౨౯౪
Vol. 17 } MADRAS, THURSDAY, 20th MARCH 1930. } No. 294
శ్రీ శుక్లనామనవత్సర ఫాల్గుణమాస బహుళి పక్షి

అమృతాంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీదివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుబొట్ల
కాపును. శార్దూవునొప్పుల కారణమును.
బొట్ల బోగొట్టును. జ్వరమును శేదించును.
కాపుల రూపుమాపును. దగ్గునరస్థించును
దుకడను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే జెమట పట్టుట
చలన శరీరమునది దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే

జేరితుజేలు యోగ్యత

వత్తములు పొందియున్నది

వలచుకావ చీటి చూచి కొని

జూనము గలగడు.

చక్కని దట్టితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0

దశక 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.

అమృతాంజనం డిపో

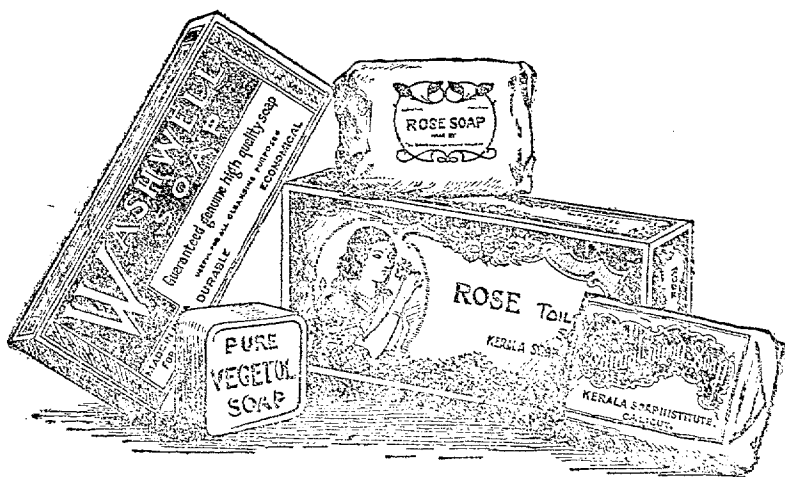
6, 7 వంటి కెట్టిపిడి, మద్రాసు

109, ప్రెసికోడ్, ఫోర్ట్, బాబాయి.

కే ర ల స బ్బ లు

మురికిని పోగొట్టి ఆరోగ్యమును, సంతోషము నివ్వగలవు.

గుణము—అనమాసమైనది. వెల—మిక్కిలి స్వల్పము. స్వచ్ఛతకు పూచీ నివ్వబడును.

కేరళ సోప్ ఇన్ స్టిట్యూట్, కల్లికోట్.

(మద్రాసు గవర్నరుగారికి సబ్బుల తయారుచేసి యిచ్చువారు)

ఆర్జ్యము నీమేలుకే

పట్టువంటి మజిల్లిన

ఈకాలమే శుభ్రదేశములకు అన్ని కాలములలోను వాడుచును. దొరల కెంతో ప్రీతికరమైనది. అందమగు జోగ్యము,
చుట్టునుగ నేత, యెక్కువైన వృద్ధులకముగలిగి స్త్రీలకు చీరలు, పురుషులకు కమిజాలు, భారతీయులకునును కంవారిగా
మాపరిశ్రమలందులో తయారుచేయించి అన్ని దేశములను అంపి యెక్కి యోగ్యతాపత్రికలు బహుయున్నాము. స్త్రీలకు
మద్దుసల్పిడు చీరలనులు పురుషులకు నాజుబుగావుండునట్లు మిక్కిలి తక్కువధరలకు కొద్దిరోజులుమాత్రమే అంపనెంచి
తిని. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకుడు. అక్కరలేనిచో దెబ్బ నాపసిస్తుము. 45 అంపులముల వెలయు 12 కజముల లాను
గల పెట్టెగాని రెండు 12 మూర చీరల పెట్టెగాని రూ. 7-8-0 లు, 5 పట్టుకమిజాల పెట్టె రూ. 10-0-0.
పొట్టి శేరు. మజిలీను కమిజాలు 6 పెట్టి రూ. 9. 1930-వ సం॥ కైక్యాలందరు 3 అణాలు.

గుప్తా అందు కో, చికాకోల్ సిటీ, గంజంజిల్లా.

కావలెను

విశాఖపట్టణము, ఏలూరు ఏజన్సీల మేనేజరు
గా పనిచేయుటకు సామర్థ్యము గల 2 మేనేజర్లు
కావలెను. నెలకు జీతము రూ. 60. రూ. 1000 ధరా
వతు నీయవలెను. 9 0/0 వడ్డీకూడ నీయబడును.
22 వ తేదీ మార్చిలోగా వీలైనచో స్వయముగా
వచ్చి గాని, దరఖాస్తు ద్వారా గాని ఏర్పాటు చేసు
కొనవచ్చును.

మేనేజరు,

మద్దూరి బదర్, రాజమండ్రి.

కావలెను

అమెరికాదేశపు గార్ లెండు పెట్రోలియం
కంపెనీ వారి కిగననాయిలు, పెట్రోలు సమ్మెలకు
గౌరవముగల జిల్లా ఏజెంట్లు సబ్ ఏజెంట్లుకావం
యును. నగదు ధరావతుగాని లేక ధనవంతుని జా
మీనుగాని యివ్వగలవారు మాత్రమే, “జమిందారు
గారు” ఆఫ్ నరసారావుపేట, మకాం, గుంటూరు
అనివాసి తెలిసికొనవలయును.

ఇనాం! ఎస్. టి. చారి సకల మేహకారక రు 5!!

పొడసంహరిణి సకలమైన పాదలు 3 దఫా లవ

యోగముతో పూర్తిగా మానును. లేనిచో రు. 5 లు ఇనాం.

యిడ్డి 1 కి రు. 0-6-0. గి. పి. ఖర్చు లేదు.

ఎస్. టి. చారి అందు కో, 11 తేనుపిడి,

వై నాబజాన్, మద్రాసు.

లోనులు స్వయముగ నిచ్చుగాని, బాబుల ద్వారాగాని
కోగలములను తెలుపుచు చేసినచో కోగప్రభావము
పున్నుకొనవలసిన చుండు, పద్మము, నైగ రాలు వివరముగ
పుచితముగ వ్రాసి, పంపబడును. (705)

వాక్యకు శ్రీపాద కృష్ణభూరికాశ్రి, శివపాద.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ మార్చి నెల 20-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

చిన్నపల్లి

మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00

2. ధాన్యముల వస్తువులు

మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00

3. నూనెవస్తువులు

మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00

4. చిల్లర వస్తువులు

మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00

5. ఇనుము

మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00

6. నూలు

మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00

7. తోహములు

మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00

8. రంగులు

మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00
మొక్కజొన్న	ప 45 కలవి చ	12 00	13 00

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

మద్యపాననిషేధమునుగూర్చి తీర్మానము ప్రభుత్వ విధానమునందు మార్పు గలుగకున్న నత్యాగ్రహోద్యమము బయలుదేరునని సభ్యుని బె ద రి ం పు

కలకత్తా, మార్చి 18:— నేడు వంగరాష్ట్ర శాసనసభ సమావేశమయినపుడు మార్జిజలాబుద్దీన్ హామీగారు ఎక్స్ యిన్ కాఫి డిమాండును తీర్చింది నేనువలయునని తీర్మానము వోక దానిని ప్రతిపాదించిరి. మద్యపానమును పూర్తిగా నిషేధించుటను సమీప లక్ష్యముగా ప్రభుత్వమువారు గొనవలయుననియు, పదియేండ్లలోగా నాలక్ష్యమును పొందవలయుననియు ప్రభుత్వమువారిని కోరుటయే తీర్మానముయొక్క యుద్దేశ్యము. “ప్రభుత్వమువారి విశాళకరముగ ఎక్స్ యిను విధానములో వెంటనే మార్పుగలుగకున్న జెంగాలులో మద్యపాన సమస్య సత్యాగ్రహోద్యమమును ప్రారంభింపు డని నేను గాంధీమహాత్ముని కోరెదను” అని తమ తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు మా. జలాబుద్దీన్ గారు నుడివరి. ఇతర సభ్యులు కూడా పలువురు ప్రభుత్వ విధానమును ఖండించిరి.

మద్యపానమును సంపూర్ణముగా నిషేధించుట సాధ్యము కాని పనియనియు, వంగరాష్ట్ర పరిస్థితు లందుల కవకాశ మొసంగవనియు ఎక్స్ యిజు మంత్రియగు కుమార్ శివశేఖరేశ్వర్ రాయ్ గారు నుడివరి.

53 గురు ప్రతికూలముగను, 33 గురు అనుకూలముగను వోట్ల నొసగుటచే తీర్మానము వీగిపోయెను.

ఎక్స్ యిను డిమాండును 22, 17,000 రూపాయలనుండి 22, 16, 999 రూపాయలకు తగ్గించవలయునని వేరొక తీర్మానము ప్రతిపాదించబడెను. 63 గురు ప్రతికూలముగను, 25 గురు అనుకూలముగను వోట్ల నొసగుటచే నీ తీర్మానము కూడా వీగి పోయెను.

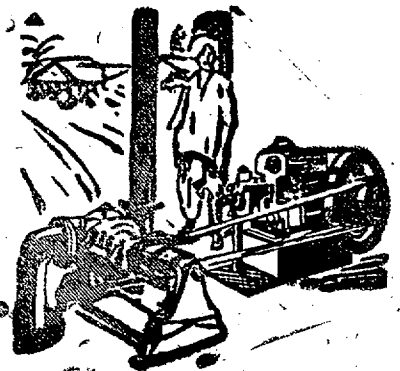
చివరకు డిమాండు మొత్తమంతయు పూర్తిగా నంగీకరింపబడెను.

అంతట నేటి సమావేశము ముగిసెను.

నవీన

46-1

వాలీ కార్డు
డీ శె ల్

హారిజాంటల్, 4 స్టోకుల కోట్లు ప్లాటింగు

భారత దేశమునకు ప్రత్యేకముగా నిర్మించబడినది. చమురు ఖర్చు తక్కువ, ఆర్థికముగ నమిక్ గలది. పంపింగును అన్ని పరిశ్రమములకు ఆదర్శమైన ఇంజను.

7½ హెచ్. పి. నుండి 80 హెచ్. పి. వరకు అనేక సైజులలో తయారుచేయబడినవి. మిగత వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు న్రాయులెను.

వాలీ కార్డు బ్రదర్స్, ఎంజనీర్లు

ఆరీవియను వీధి, మద్రాస్.

తెలుగు జిల్లాలకు ప్రత్యేకము:—

మద్రాస్ బ్రదర్స్, రాజమండ్రి.

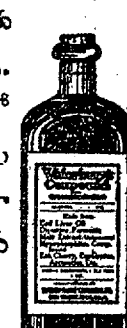
ప్రదర్శనము గల సానములు.

బెంగళూరు, మధుర, కోయంబటూరు, బెజవాడ.

Before the MONSOON arrives

మాన్ సూన్ రాకకు పూర్వము, వేడివల్ల మీ జీవశక్తి అంతయు కరిగిపోయినవిమ్మట, మీ శారీరకపద్ధతిని బలపరచు కొనుటకు మంచినమయము. అప్పుడు యితరవ్యాధు లెవ్వయు కలుగకుండుటకు, బలమును చేకూర్చుటకు వలయు పదార్థము లన్నియు చేరియున్న Waterbury's compound ను నేవింపుడు. ఇందు జంతుక్రొవ్వ లేమియు నుండవు. యంతసాహాయముననే తయారగును. చేతులతో సంబంధము. అన్ని జాతులవారును, వివిధవర్ణముల వారు నేవించుటకెట్టి ఆక్షేపణయులేదు. వైద్యశిఖా మణులచే గత 25 వత్సరములనుండి ప్రశంసాపాత్రకు లోనగుచున్నది.

WATERBURY CHEMICAL Co.,
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
Des Moines Iowa (U.S.A.)
బజారులందును, స్టోరులందును కెమిస్టులవద్దను క్రయమునకు దొరకును.

WATERBURY'S COMPOUND
ఉష్ణప్రదేశముల కేర్పాటైన దగుటవల్ల ఎండతోజులలో కూడ చెడకుండ నుండగలదు. మంచుగుణమును యివ్వగలదు.

మచిలీపట్న ము-బహిరంగసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మార్చి 16:— నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు తిలక్చావులో బహిరంగసభయొకటి జరిగెను. తూర్పుప్రజాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము నకు ఆధ్యక్షత వహించిన కామరూపి చినవెంకటదాసయ్యగారు యీ విధముగా యువస్వగించిరి.

తూర్పుప్రజాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘం అబ్బాసారంగా కాంగ్రెసువారు గవర్నరుగారు బందరు వచ్చినప్పుడు బహిష్కరించబడినదిగా ప్రజలలో ప్రబోధము చేసి చివరకు ఏవిధముగా కారాగృహ ప్రాప్తి చెందినది మీ కందరికి తెలిసినదియే. ప్రభుత్వముయొడల, ప్రజలలో ఒకవిధమైన యాసంప్రత్తి ప్రబలినది. గవర్నరుగారిరాక ప్రజలకు ఏమాత్రము ప్రయోజనకారిగాదు. మహాత్మాగాంధీగారు ప్రారంభించిన కాంగ్రెసురచనలో, మనమంతయు ఆయనకు శిష్యులుగాను అనుచు నులుగాను యుండవలెను. మహాత్మాగాంధీగారు అనేకసార్లు ప్రభుత్వమువారికి అనేకవిధములుగా తోడ్పడిరి. వారింట్లోని భావనివచ్చినప్పుడు అనేకవేలముంది పంపించిరి. ధనవచనమున్నప్పుడు, ధనము పంపించిరి. బిటిషు ప్రభుత్వమువారికి ఎంత సహాయము చేసినను, వారు మనమాట వినిపించలేదు. మనకోసము చేసినా, చివరకు ఈ అసహాయోన్మత్తును మహాత్ములు ప్రారంభించిరి. ప్రతివారు కాననోల్లంఘనము చేయుచున్నట్లు నిజమే? కాని వారంతా మేము చేసేదానికి తోడ్పడవలసి యుంటుంది. గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు, గంటసాల గ్రామములో 40 మగ్గులు పెట్టించి 80 మందికి తీసుకోవలయును కలిగించిరి. ఇంక ఉప్పుసంగతి చూడండి. ఉప్పు ప్రతివారికి ముఖ్యవసరం. పైసాకరీకు ఉప్పుకు 11 పైసలు కన్న తీసుకొంటారు. ఎవరైనా ప్రభుత్వమువారి లోటుబాట్లు బయలుపరిస్తే వారిని నిర్బంధిస్తారు. గాంధీగారు ముందు జరుగజేయే కార్యక్రమమునకు మీరందరూ తోడ్పడవలసినది" అని చివరకు హెచ్చరించిరి.

గుల్లపల్లి రామబ్రహ్మంగారు

నేను బాలంటిరగా చేరుతాను. ఇంకా 25 మంది మా గ్రామములో (కురుమద్దూరి) బాలంటిరగా చేర్చిస్తాను. మీరు నన్ను ఏపనిచేయుమంటే దానిని చేయుటకు సంగీధుడనై యున్నాను.

భాస్కర్ల గోపాలకృష్ణయ్యగారు

దేశములో మన మనుకొన్నట్లు సంగతులు జరగటం లేదు. మహాత్మాగాంధీగారు, తన్ను అరెస్టుచేసిన పిమ్మట, నల్లభాయిపేటలుగారిని కాంగ్రెసురచన నడపవలసినదిగా చెప్పి యుండిరి. కాని ఈ లోపుననే పేటలుగారిని అరెస్టుచేసిరి. ప్రభుత్వమువారికి స్వాగతమివ్వవలెనని చెప్పేవారికి ఎంతమాటా గలదో, ఇవ్వవద్దని చెప్పేవారికిమాదా అంత హక్కు గలదు. గవర్నరుగారు వచ్చినప్పుడు, నల్లజండాలో యూరేగింపు ఒకటి బయలుదేరినది. వారిని అరెస్టుచేసినారు. మనమంతా వారిని అభినందించవలసియుంటుంది. గాంధీగారు అరెస్టుకాబడగానే, మనమంతా అరెస్టుకాబడాలి. జితేంద్రదాసుగారి ఆచరణను మనమంతా అనుసరించాలి. చూడండి, నేనుప్రజాగారిని రంగూనులో పువ్వ్యాసము తిచ్చినందుకుగానూ, వారిని కలకత్తాలో అరెస్టుచేసి రంగూనుకు ఓడ నెక్కించారు. నేనుగూడ ప్రజాగారిని అరెస్టుచేకొని తెలియగానే, పట్నములో పూర్తిగా మరణాశము జరిగెను. పదివేలమంది యువకులు బాలంటిరగాదళములో చేరుతామని ముందుకువచ్చిరి. ప్రతివారు మేము కాననోల్లంఘనము చేస్తామని మొదలుపెట్టిరి. కాని, గాంధీగారు అభిభావిత కాంగ్రెసుసంఘంవారు ఆనమతి ఇచ్చేవరకు కాననోల్లంఘనము చేయవద్దని సలహా నిచ్చిరి. మనమంతా ఇక ముందు ఉప్పునుకరించి కాననోల్లంఘనము చేయవలసియుంటుంది. బెంగాలులో అప్పుడే మూడు గ్రామములలోని ప్రజలు తిప్పు తయారుచేయడం మొదలిడిరి. టిల్లు చేసినవారికి ప్రభుత్వముకి 0-8-0 జరిమానా విధించిరి.

చెరుకువాడ వెంకటనరసింహంగారు

నేను నల్లజండాలో నేనును గరించి పత్రికలో విజయవరములోనో బరంపురంలోనో చదివినాను. చెన్నపట్నంలో వైనట్ కమిషన్ వచ్చినప్పుడు పట్టాభిసారా మయ్యగారిని చేసిపట్టు, ఇక్కడనుండి గవర్నరుగారు వెళ్లేవరకు తొట్టోపెట్టి తరువాత పాలిపెట్టి వేస్తారని అనుకొన్నాను.

ఇంకా పాదాపుడి, ఆర్కాటం చేస్తానని నేను కలంచలేదు. సరిగ్గా ఇక పెక్కుగారు వ్రాసిన స్టేటుమెంటులో

ముద్దాయలందరు వేగబాండ్లు అనే మక్క చదివేసరికి గుండె జలుమున్నది. ఆ వ్రాతపట్ల చాలా ఉపకారం జరిగింది. ప్రతి గ్రామంలోనుంచి మేము వస్తాము, మేము విస్తాము, మమ్మీను మందర పంపవలసింది అని ప్రాధేయ పడకగిరి. మహాత్ములవారు, కాంతిలో కూడినటువంటి యజ్ఞము చేయబోవుచున్నారు. కాబట్టి 18 సం॥ వయస్సుగల యువకులందరూ, ఆ యజ్ఞములో ఆహూతి యగుటకు బయలుదేరి రండి, నరసింహంగారు హెచ్చరించిరి.

పట్టాభి సీతారామయ్యగారు

బందరు నల్లజండాలోనే నా గవర్నమెంటువారిచే శిక్షింపబడిన కాంగ్రెసువారల వ్యక్తిగతముల గూర్చియు, యీకేసులో పాల్గొనువారు జతపర్చిన రికార్డులయొక్క స్వరూపములను గూర్చియు యుక్తియుక్తముగా వివరించిరి. మరియు ప్రస్తుతము మహాత్మాగాంధీగారు సాగించుచున్న స్వరాజ్య సత్యాగ్రహము నడపించి భారతీయులెల్లరు వనఃపూర్వకముగను, కాంతియుక్తముగను పాటుగొని అనసరమయ్యేనేని ప్రాణములను సమీక్షించి సమర్పించవలసియుండిన మార్గములను గూర్చి విక్లిలి రసవంతముగా నువ్వనవలసింది. కొద్దిరోజులలో ఉప్పునుగూర్చి కాననోల్లంఘనము బందరులో ప్రారంభింపబడుననియు, అందుకుగాను వేలకపేలు రావలసినదిగా హెచ్చరించిరి.

కాళహస్తి అన్నదానము

గత ఫిబ్రవరి నెలలో శ్రీకాళహస్తిలో జరిగిన మహాశివరాత్రి ఉత్సవముల రోజులవాడు యీపుర సత్యబోధక సంఘమువారు తే 26-2-30 మహాశివరాత్రి రోజున 1500 మంది తే 27-2-30 ది కళ్యాణోత్సవము రోజున 1000 మందికి తే 28-2-30 ది కళ్యాణోత్సవము రోజున 2000 మందికి యీ ప్రకారం బీదలకు బంతులు తీసి పదార్థముల తోటి అన్నదానమును శ్రుతిశైలినట్లుగా విడిచి భోజనములను పెట్టెయ్యున్నారు. ఇదిగాక యీసంఘమువారు ప్రతిరోజువారము రోజున్నూ సంఘము వద్ద బీదలకు అంబలి తృప్తికరముగా పోయియున్నారు. రాబోవు సవత్సరాది పండుగమున్నూ సుమారు 1000 మంది బీదలకు అన్నదానం చేయ సంకల్పించుకొని యున్నారు.

తంన్నిమరామనజంశెట్టి, క్యాపియర్, శ్రీకాళహస్తి బెంచి మేజస్ట్రేటు.

మోహినిలైలము

5 తం॥ సూర్యుల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది అప్పతాంజనంబో 7 తంబు శెట్టినిధి, మదరాసు

రుచికరమైన "ఓవల్ టైనును" త్రాగుటచే నిశ్చయముగా చనుబాలువృద్ధియగును.

పసిపిల్లలకు యితర ఆహారములు తల్లిపాలకంటెను శ్రేష్ఠమైనది కావని భారత జేత్ర తల్లులకు చక్కగా తెలియును. కొందరు తల్లులకు సుఖాలు బాధిగా లేకపోవడము, మరియు కొందరికి చాలినంత లేకుండడము మిక్కిలి విచారకరము. తల్లులు కాబోవునట్టివారు గర్భము ప్రారంభించినదిమొదలు, బిడ్డలు పాలుపడుచునంతవరకు రుచికరమైన "ఓవల్ టైనును" రసాయనసంబంధమైన పానీయహారమును క్రమముగా త్రాగుటచే అమితముగా చనుబాలు వృద్ధియగును. "ఓవల్ టైను" నందుండునదియంతయు బలమైన. ఆమోఘమైన ప్రకృతిసంబంధమైన ఆహారములను మేలైన బారిమాట్లు, విగడపాలు, మేలైన కోకోమిశ్రితముచేసి, తయారుచేయబడినది. "ఓవల్ టైను" తల్లి బిడ్డకుపాలుబాగుగానిచ్చుటకు తోడ్పడుట మాత్రమే గాక, ఆమెను మరియు ఆరోగ్యకరముగాను, దృఢముగాను నుంచుచున్నది. ప్రకృతిసంబంధమైన ఆహారముచే పోషించబడిన ఆనందముతో ఆరోగ్యకరముగా నున్న బిడ్డ ప్రతిరోజున రుచికరమైన "ఓవల్ టైను" పానీయమును పుచ్చుకొనుచున్నట్టి తల్లికి బహుమానము. "ఓవల్ టైను" అతినిర్మలమైనది; తయారుచేయబడునప్పుడు చేతితో తాకబడుటలేదు.

OVALTINE

తల్లులు కను బిడ్డలను చనుబాలచే పోషింప తోడ్పడుచున్నది. కెమిస్టలందరియొద్దను, ఆన్నిస్టారులు, బహులంనును దొరకును. డి. వాంజిర్ లిమిటెడ్, లండను, ఇంగ్లాండు వారిచే తయారు చేయబడినది.

చెన్నై పురి శాసనసభ

స్థాంతులను తగ్గించవలసినదిగ నభ్యులు
వాదించుట

సవరణపై ప్రభుత్వమువారి ఆవజయము

అటవీశాఖా పరిపాలనను గూర్చి విమర్శించుట

చెన్నై పురి శాసనసభవారు నిన్నటి ఫలహారంతరము శాసనసభ తిరిగి ప్రమాణే మైనపుడు స్థాంతులను తగ్గించ నందులకు ప్రభుత్వమే ఖరీదీ విమర్శించుచు డి॥ బి॥ డి॥ మునుస్వామి నాయుడుగారు గావించిన సవరణపై చర్చజరిగి తుదకు సవరణ ఆమోదించ బడెను. ప్రభుత్వమువారు పోలు గోరలేదు. గౌ॥ లామెంబరు గారొసంగిన సమాధానము సభ్యుల తీవ్రమి ర్యకము సరియాయెను.

సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు మాట్లాడుచు ఈస్థాంతులను తగ్గించెదమని ఎన్నియో వాదనములు గావించబడి అవి యన్నియు భంగపడెను ననియు, ఈ పన్నులవలననే గ్రామములందరి ప్రజలలో యసంతృప్తి ప్రబలియున్నదనియు, ప్రభుత్వమువారు వెనుకటివలెనే అలక్ష్యభావమును వహించి వెంటనే ఈపన్నులను తగ్గించి తమ వాగ్దానముల చెల్లించునో ప్రజల యసంతృప్తి మరింత యధికమై ఉపద్రవము జరుగగలదు. డి॥ బి॥ డి॥ మునుస్వామి నాయుడుగారు మాట్లాడుచు సివిలు కక్షి దారులకుండు కష్టములతోబాటు ఈస్థాంతుల ద్వారా అధికముగ యుంచబడినో ప్రజల యసంతృప్తి లభింపననియు, స్థాంతులను తగ్గించినచో అదాయ మంతయు తగ్గిపోవునని ఖరీదెంద నక్కరలేదనియు, ఏమనగా వెలుల తగ్గుటచే ఎక్కువమంది వీనిని ఉపయోగించుకొనుట కలుగననియు, అందుచే ప్రభుత్వమువారు వెంటనే ఈ పన్నులను తగ్గించవలెనని పల్కిరిరి.

శ్రీ కె. కోటిరెడ్డిగారు మాట్లాడుచు న్యాయస్థాన సంబంధముల స్థాంతులను తగ్గించుట రెంటిని జతచేర్చరాదనియు, ఈ పన్నులవలన ప్రజలకులగు కష్టము లవలమి తముగా నన్నవనియు, వీనిని చర్చించుట వలన ప్రభుత్వదాయ మధికముగా తగ్గిపోవునని భయమందవలసిన పనిలేదనియు, అధిక సభ్యులను లామెంబరుగారును కలిసి తమ ఆధిక నితిని విచారించి సివిలు దావాలవలన ప్రభుత్వము తమ కెట్టి లాభములేదని కనుగొనినచో ఈ దావాల న్యాయమును తగ్గించుటకు వెంటనే ప్రయత్నింప వలెనని పల్కిరిరి.

శ్రీ జె. పి. సల్మానాగారు మాట్లాడుచు హెచ్చుపన్నులవలన ప్రజలకెట్టి కష్టములు కలుగు చున్నచో వివరించి, పన్నును తగ్గించుట వలన ప్రభుత్వమువారికి విశేష నష్టము రావోదనియు వెంటనే ఈ పన్నులను తగ్గించ ప్రభుత్వము వారు తమ వాగ్దానముల చెల్లించవలెననియు పల్కిరిరి.

డి॥ బి॥ కె. పి. రామునిమినగారు సవరణను బలపరచుచు ఈ స్థాంతులను తగ్గించుట ప్రత్యేక ఆవసరము కొరకై విధించబడెననియును ఆ ఆవసరము తీరిన వెంటనే ఈ హెచ్చుపన్నులు తగ్గించ బడునని వాగ్దానములు గావించబడినను అవాగ్దానములు పాలింపబడ లేదనియు ప్రజలకు న్యాయముకలుగు విషయములో ప్రజలపై కెట్టి పన్నులను వసూలు చేయ వలెననియు సమాజమును న్యాయము ననియు పల్కిరిరి.

శ్రీ ఆర్కాదస్వామి ఉడయగారు సవరణపై బలపరచిరి.

శ్రీ పి. సి. పార్థసారథిఅయ్యంగారు ఈ విషయములపై విచారించుట కొక కమిటీ నియామకమును సూచించిరి.

రౌ॥ పౌ॥ డి. వెంకటాచార్యునాయుడుగారు:— సవరణను బలపరచుచు ఈ అధికమున పన్నులయొక్క అన్యాయమును సరిదిద్దవలసిన పిమ్మటగూడ ప్రభుత్వమువారి పన్నులను తొలగించి తమకు విచారకరమనియు, ప్రభుత్వపరిపాలన మందు అధికపెంభ్యలకు భారతీయసభ్యులుండియు ప్రభుత్వమువారిని విమర్శించి అంగీకరింపజేయ బాలకపోవుట ఈ ప్రభుత్వవిధానముయొక్క దుష్ఫలితమును దుజువుజేయుచున్నదని పల్కిరిరి.

సర్ పి. పి. పాత్రోగారు:— గౌ॥ సర్ కె. శ్రీనివాసయ్యంగారు అప్పుడు సభలో వాగ్దానము గావించియుండిరి.

గౌ॥ లామెంబరుగారు:— నా ప్రసంగమున కభ్యంతరములు కలదునట్లు నే నిప్తపడను.

సర్ పాత్రోగారు: చాలా అసంగతము.

గౌ॥ లామెంబరుగారు:— ఇప్పుడింత యుత్సాహమును గన్పరచుచున్న నామిత్యుల సర్ పాత్రోగారు అప్పటిలో ప్రభుత్వవర్గముం దుంప లేదా? ఆ సవరణపై వారుగూడ ప్రతికూలముగ సభ్యుని యొసంగలేదా?

సర్ పాత్రోగారు:— నిజమే? అప్పటికిని యిప్పటికిని పరిస్థితిగా మారికది.

గౌ॥ లామెంబరు గారు:— నేను ప్రతికూలవర్గమునం

దుండగా ఎట్లు వాదించినను ప్రభుత్వమునందు జేరి పిదప ఆంతరంగిక వ్యవహారజ్ఞానము కలిగిన వాడనై తిని. అందుచే, ప్రస్తుతమిస్థాంతులను తగ్గించుట సాధ్యముగాదని చెప్పటకు విచారించుచున్నాను. “ఈవిషయమును చాలా జాగ్రత్తగా పరిశీలించియు ఈ నిర్ణయమున కడుదెలిసి” అని పల్కిరిరి.

గౌ॥ లామెంబరుగారు సమాధాన మొసంగుచు 1980-81 సం॥ పు ఆయవ్యయపట్టిక తయారైనదనియు, ఇపు డీస్థాంతుల పన్నుల నేమైన తగ్గింపదలచెట్టివనో ఆయవ్యయపట్టికలోని ఏర్పాట్లన్నియు చెడుననియు, అట్లావర్సిన క్రొత్తపన్నులను విధింపక పరిపాలనను కొనసాగింప సాధ్యముగాదనియు, అభివృద్ధిశాఖ మొదలైన శాఖలయందు అధికముగ అనేకకార్యములకు వెచ్చింపవలసిన వచ్చుచున్నదనియు, ప్రభుత్వమువారు నిజముగా యీపన్నులు తగ్గింపబడునని ఎన్నడును వాగ్దానము గావించియుండలేదనియు, 1922 సం॥ నందు శాసనసభలో “ఆవసరము తీరినపుడు ఈ ఆదనపుపన్నులు తీసివేయబడవలెన”ను సవరణయొకటి ఉపపాదించబడగా ప్రభుత్వమువారు దానికి ప్రతికూలముగ సమ్మతి యొసంగియుండలేదనియు, కావున ప్రభుత్వమువారి కెట్టి వాగ్దానమును గావించి యుండలేదనిరి.

శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు మాట్లాడుచు 1980-81 సంవత్సరపు ఆయవ్యయపట్టిక తయారయినందున ఈ పన్నును తగ్గించుటకు సాధ్యముగాదని లామెంబరుగారు చెప్పిననియు, లామెంబరుగారు గూడ ప్రభుత్వసభ్యులలో నొకరై యుండినపుడు ఆయవ్యయపట్టిక అవిధముగా నేల తయారుజేయబడవలెనో తమకు తెలియవచ్చుననియు, ఆయవ్యయపట్టిక ముందుగ తయారుజేయబడియుండి యుండుట ప్రభుత్వమువారిలోపమే న్నిననియు, అభివృద్ధిశాఖకు ఎక్కువవసూలు కావలసియున్నచో లామెంబరుగారు తమ నేతనమును మానమునకు రు 1000 లు మాత్రమే చేసికొని అభివృద్ధిశాఖ పన్నులకు భన మొసంగరాదాయని ప్రశ్నించిరి.

ఈ స్థాంతుల పన్నులు వేదల సితిని మరింత దుస్సహముగ జేయుచు, భవిష్యకు వేదలనాచుటకు తోడ్పడుచున్నవనియు, లామెంబరుగారిట్టి వయ్యకులను దీర్ఘకాలము పన్నుటకు సాధ్యముగాదనియు పల్కిరిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారు మాట్లాడుచు యిది వరలో ప్రతికూలపక్షముందు తీవ్రవాదిగా నున్న సర్ కృష్ణవనాయగారు రిపుడు ప్రభుత్వమునందు జేరగానే తమ కాంతరంగిక జ్ఞానము కలిగినవి చెప్పట అవమానకరమనియు, ప్రభుత్వమువారు సర్ కృష్ణవనాయగారు లామెంబరుగా నియమించుటలో తగినవారిని ఎన్నుకొనిరనియు పల్కిరిరి.

పిదప సవరణ వోటుకుపెట్టబడి ఆమోదించబడెను. ప్రభుత్వమువారు పోలుకొరలేదు.

“స్థాంతులవెండల నియామకమునుగూర్చిన విధానమును తెలియగోరుచు గావించబడిన నాగన్న గౌడగారి సవరణకు లామెంబరుగారు సమాధాన మొసంగుచు కలెక్టరులకు స్థాంతులవెండలను నియమించుట కధికారమొసంగబడెననియు లక్షకై దుగురు స్థాంతులవెండల చొప్పున నియమింపబడుచున్నారనియు పల్కిరిరి. సవరణ ఉపసంహరించుకొనబడెను.

పిదప డిమాండు ఆమోదించబడెను.

అటవీశాఖ డిమాండు

అటవీశాఖకు రు 84,81,8000 లు గ్రాంటు చేయబడవలెనని గౌ॥ లామెంబరుగారు ఉపపాదించిరి.

సి. యి. పుడేగారు:—అటవీశాఖా పరిపాలనావిధానమును చర్చించుటకై గ్రాంటును రు 100 లచే తగ్గింపవలసినదిగా సవరణ నుపపాదింపుచు రాయల్ వ్యవసాయ కమిషను వారు గావించిన శిఫార్సులు కొయ్యభరలు తగ్గించుట అటవీశాఖోద్యోగులకు వ్యవసాయశాఖాశీక్షణ యొసంగుట శాస్త్రీయ పరిశోధనావిద్యకు అవకాశములు గల్గించుట మొదలైననూచనలను అమలులో పెట్టవలెనని కోరిరి.

యస్. యి. జేమ్సుగారు సవరణను బలపరచుచు వ్యవసాయ కమిషనరీ వారు సూచనలను వివరించి ప్రభుత్వమువారు వీరినెల్ల అమలులో పెట్టవలయు నని పల్కిరిరి.

శ్రీ ఆర్కాదస్వామి ఉడయగారు మాట్లాడుచు అటవీశాఖయందు ఉన్నతోద్యోగుల సధికముగా నియమించి వ్యయ మధికమొనర్చి అటవీ శాఖవలన నష్టము కలుగుచున్నదని తెలుపుటవలన ఉపయోగము లేదనియు, అటవీశాఖా పరిపాలనను సరియైన ఆధికనూత్రములపై వాధారపరచి వ్యవసాయదారులకు ఉపయోగకరముగ అటవీశాఖలను మాత్ర మింకను అభివృద్ధిపరచి మిగిలిన అనుపయోగములకు పెద్దపెద్ద విధానములను రద్దుజేయవలెనని పల్కిరిరి.

డి॥ బి॥ కె. పి. రామునిమినగారు:—సవరణపై మాట్లాడుచు ప్రస్తుతము బాగుగా వెలియున్న చెట్లనెల్లను కొట్టివేసినచో అడవులందు క్రొత్తచెట్ల నెల్లు పెంచుట కుద్రేణింపచున్నామో ఏదేమిటాచుటలను చెప్ప నుద్దేశించియున్నామో ప్రభుత్వమువారు తెలుపవలెనని కోరిరి.

శ్రీ జె. పి. సల్మానాగారు సవరణపై మాట్లాడుచు అటవీశాఖయందు జరుగుచున్న వివరీతమును వ్యయమును ఖండించిరి. అటవీశాఖయందు గావించబడుచున్న వివిధములగు అక్రమములను ప్రజలయొక్క యిక్కట్లను కన్నులకు బొడగట్టునట్లు వర్ణించి, ప్రభుత్వమువారి విషయమై వెంటనే తగిన చర్యవైకొని ప్రజలకొరంజలను బాపనిచో ప్రజలందు అసంతృప్తి అత్యధికముగా వ్యాపించి శాసనోల్లంఘనమునకు గూడ ప్రజలు గడంగుటకు సంసిద్ధులయ్యెదరని ప్రభుత్వమువారిని హెచ్చరించిరి.

ఆర్. నాగన్నగౌడగారు సవరణను బలపరచుచు అటవీపంచాయతులు నిర్వహించువని కొంతవరకు తమ సంతృప్తి కరముగానే యున్నను అనాదిగా అడవులలో మేతమేయుట కవకాశమొసంగబడి, అసాకర్యము ననుభవించుచున్న సమీప గ్రామములలోని పశువుల కట్టిపాకర్యమిపుడు తీసివేయబడరాదని పల్కిరిరి.

శ్రీ ఉప్పిసాహేబుగారు సవరణను బలపరచిరి.

శ్రీ పి. డి. చెట్టిగారు సవరణపై మాట్లాడుచు అడవుల వలన పశువులకును, వైరుపంటలకును క్రూరమృగములవలన కతిగడి నష్టమును, ప్రజలకు కలిగి మి తలెయూ మొదలైన జాడ్యములు మొదలగు కష్టనష్టములను తొలగింపవలెనని పల్కిరిరి. క్రూరమృగముల బారినంత తమపశువులను, పంటలను సంరక్షించు కొనుటకు ప్రజలకు తుపాకీల లై సెన్సులు క్రమముగా తగ్గింపబడుచున్నవనియు పల్కిరిరి.

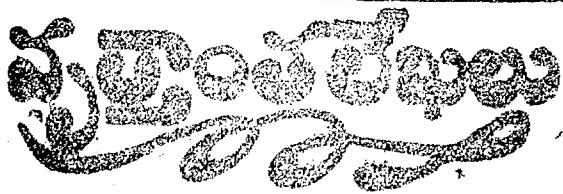
అంతట 5 గంటలగుటచే సభ కేటికి ముగింపబడెను.

శ్రీ శే॥ కుమమూరి లక్ష్మీనారాయణ గారు

నిరాడంబర నేత

శ్రీ కుమమూరి లక్ష్మీనారాయణగారు యీ నెల 16 వ తేది ఆదివారము ఉదయము 10 గంటలకు బాపట్ల గ్రామములో కీర్తిశేఖరైరని తెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నారు. వీరు నాకా బాల్యమిత్రులు. విద్యార్థిగ నున్నప్పుడినుండియు వీరు శ్రవణీతమును దేశసేవ కర్మించుచున్నవని యాశించుచుండిరి. యస్. ఎ. తరగతివరకు చదివి చాలించునప్పటికి కొంతకాలము మిరినవారై వివాహమును వర్జించి తమయావదవకాళమును దేశసేవకే వినియోగింప నిశ్చయించుకొనిరి. విద్యార్థిగ నున్నప్పుడు సహితము తమ మిత్రుల కెవ్వరికే యవసరము వచ్చినను హాజరై సహాయ మొనర్చుచుండిరి. వీరు చేయబూనిన ప్రతివిషయమును సమర్థతతోను కార్యదక్షతతోను, పట్టుదతోడను, నిరాడంబరముగను నిర్వహించుచుండెడివారు. 1902 వ సంవత్సరములో వీరు విద్యార్థి దళులు విరమించినది మొదలుకొని సంవత్సరములు నాకు సహచరులై వితంతు వివాహోద్యమమున పాల్గొనుచుండిరి. తరువాత నేను రాజమహేంద్రవరము వెళ్లి నప్పుడు వారు జేటపాలెమును సానముగ చేర్పరచుకొని విద్యావ్యాపకమునకును గ్రంథాలయ ప్రచారమునకును జిల్లారాజకీయ సాంఘిక సభలయందును కృషిచేయుట కారంభించిరి. వీరి జీవితములో బహుభాగము జేటపాలెములో లోవర్ సెకండరీ పాకశాలను స్థాపించి నిర్వహించుట కుపయోగించిరి. అది వృద్ధిబొంది యిప్పటికిని యితరులచే నిర్వహింపబడుచున్నది. కొన్నాళ్లు గుంటూరుజిల్లా సంఘముతరపున వీరు సంచారకార్యదర్శిగ పనిజేసిరి. బాపట్లలోజరిగిన ప్రభుత్వాంధ్ర మహాసభను నిర్వహించుటకు మిక్కిలి కృషియొనర్చిరి. ఇటీవల వీరు తెనాలి తాలూకా అమృతలాగు గ్రామములో తాత్కాలికముగ కొంత కాల ముండ తటస్థించినప్పుడు అప్పటి సంస్కృత పాకశాలను నిరమయిన పునాదులపై నిల్పుటకై చేయబడుచున్న కృషిలో మిక్కిలి పాల్గొనిరి. స్వభావముగై భనార్జనమేమియు గావించక పిత్రార్థితమయిన యావదాన్ని వ్యయపరచి యుండుటచేత ను చివరలోజాలలో ఆదరింపగల బంధువు లెవ్వరును లేకపోవుట చేత వారి మిత్రులయిన వెలగపూడి సుబ్బారావుపంతులుగారు వీరిని తమ కుటుంబములో నొకరినిగా స్వీకరించి ఏవిధమయిన లోపమును జరుగనీక పోషించి తమ మిత్రభర్తమును సర్వోత్కృష్టముగ నిర్వర్తించుకొని భవ్యులయిరి. అవసానదశయందు వీరిమిత్రులలో నొకరయిన శ్రీ శివప్రసాద సీతారామశాస్త్రిగారు హాజరయి చివరచూపు చూపు భాగ్యమును పొంది యుండిరి. ఇట్టి యదృష్టము తక్కిన మిత్రులకు గల్గినదిగాదు. పరమేశ్వరుడు శ్రీ లక్ష్మీనారాయణగారి యాత్మకు మోక్ష మొసంగి ప్రాచుర్యముని ప్రార్థించు.

పున్నవ లక్ష్మీనారాయణ,

బర్రంపురం

మహాత్ముని శాసనోల్లంఘన యుపక్రమణ దివసమున
12-8-30 తేదీన మాపురములను బారకాను మైదానములో శ్రీ
యంత నిష్ఠుల సోమయాజులుగారి యధ్యక్షతను యొక గొప్ప
బహిరంగ సభ జరుపబడినది. శ్రీయుతులు స్వామిపతి నారా
యణ మూర్తి గారు, ఎస్. కృష్ణమూర్తి గారు, వి. వి. జోగయ్య
గిరిగార్లు, జె. వి. నారాయణగారు మొదలగు పురప్రముఖులు
పలువురు సభలంకరించిరి. అధ్యక్షులు తమ యుపస్వామి
నందు శ్రీరామము పితృపాత్యసరిపాలనార్థము అష్టకష్టములు
పడి భారాను తాత్కాలికముగ గోలుపోయి కందయూలములు
భుజించి పడునాలుగు సంవత్సరములు స్వంతరాజ్యమునునడి అడ
వుల సంచరించి తుదకు రాజరాజుడునితో భూరసంగ్రామము
గాంచి యెటుల జయనిధిసొందెనో అటులనే మహాత్ముల వారు
ధర్మసంస్థాపనార్థమును అన్యదేశీయుల హస్తగతుల బడిన మా
తృణాహిని మరల సంగ్రహింప సంపాదనోద్దేశమున వారి యీ
ప్రప్రథమ ప్రయత్నమైన ఉప్పు తరూరుచేయు శాసనమును
యుల్లంఘించు దాడిలో తప్పక జయనిధిగలుగుననియు, ఆంగ్ర
దేశమున సహితము తల్ శాసనోల్లంఘన దాడి యుపక్రమింప
బడనున్నదనియు ఆసమయము రాజేగమే మనమందరము త
యారు పడుటకు యిప్పటి నుండియు సిద్ధముగా యుండవలె
ననియు తెల్పిరి. ఇంకను హృదయనిశిత వైరుమును గారగు ఉ.
రామలింగంగారు వాలంజీర్లను జేచ్చువిషయములో క్షుప్తము
గా ముచ్చటించిరి. మరియు మ. రా. రా. స్వామిపతి నారా
యణమూర్తిగారు, జె. వి. నారాయణగారు యిరువురు వుత్క
ళ నాయకులు సహితము మహాత్ముని దాడివిషయమై మాట్లా
డిరి. భూహరు 7½ గంటలపను మహాత్మునకు జై అను ఆశీర్వదన
జరుపబడుధానముతో సభ సమాప్త మొందెను.

(ఒక విలేజ్)

నైర్హారు

(పత్తేకవిలేఖరి)

(శ్రీ) రంగనాథస్వామివారి బ్రహ్మోత్సవము,
కాల్ గెను పచారము

శెల్లూరు రంగనాయకలపేట శ్రీ రంగనాయకలవారి బ్రహ్మాంజన సమయమున విశేషజనము అనేక చోట్లనుండి వచ్చుట ఆచారము. ఈనెల 14, 15, 16 తేదీలలో జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు మంచిప్రచారము చేసిరి. మహాత్ముని ఉప్పు సత్యాగ్రహవిషయములను వివరించుచు, జనమునకు ఉపన్యాసముల నిచ్చియు ప్రకటనప్రముల ద్వారా విరివిగా చేసి పంచిపెట్టుటయు జరిగిరి. ఆధిభారత తంతుకారక సంఘపు శెల్లూరి కాళిదాసు తమ ఖద్దరు వస్త్రముల అంగడిని రంగనాయకలపేటలో నుంచి ప్రచారముచేసి బాగా విక్రయించిరి. గోరక్షుని సంఘ సంస్థాపకులగు నాగరాజు పిచ్చిరాజు గారు వారి గోరక్షుని ప్రచారమునకై చాలాశ్రమించి ఉపన్యాసము లిచ్చి పనిచేసిరి. శెల్లూరు మునిసిపాలిటీ వారు ఆరోగ్య ప్రచారమునకై ఒక ప్రత్యేక మండలియును, కాలగా నిర్మించి అందు ఆరోగ్యవిషయకమున ప్రకటనల నంటించియుంచి, మాస్ జిక్లంలకు సహాయముతో ఉపన్యాసముల నిచ్చుచుండిరి. గోవురము వీధియందు తమ స్కూలు-లనందు మునిసిపాలిటీ వారు తాత్కాలిక ధర్మవైద్యశాలను నిర్వహించి రోగులకు మందుల నిచ్చుచుండిరి.

వ్యవసాయక ప్రదర్శనము

ఈయన రంగ నాయకులపేటలో 'మరళిబాగ్' ప్రజే
శేషున వ్యావసాయక ప్రదర్శనము నొకదానిని ఏర్పాటుచేసిరి
ఈశల 12వ తేదీ మంత్రిగారివల సేతురత్న మయ్యగారు ప్రద
ర్శనమును ప్రకటించిరి. ఆప్రదర్శనము శనివాఢము 16 తేదీ ఆగ
రువరకుండి, విశేష జనులను రాకపోతులు కలిగించినదై
యండెను. అందు గొప్ప స్పెషల్ కోరు యంత్రములు ఆరకాలు
ఎరువులు వగైరా విస్తువేగాక చిల్లరగా ప్రత్యేకకాలలలో
కొందరు వారి వారి యిలాకా వస్తువుల నన్నింటిని ప్రదర్శించి
విక్రయించు కొనుదొంగి. శ్రీయుత దొడ్ల ముద్దుకోష్ఠాశ్రయగారు
ఈ ప్రదర్శనమునకే చాల పాటుపడి జయపథముగా చేసిరి.

సా॥ 6-30 X॥ బెజవాడ శ్రీ, దుర్గాకళామందిరము హాలులో సా॥ 9-30 X॥

21, 22-3-30 తేదీలందు

సు రాజ్ - డాక్టర్

Ex 2

అ స హా య శూ ర త్వ ము

విరత్ గారు ప్రధానపాత్ర ధరించెదరు

హైస్కూలు వార్షిక మనోత్పాదము

టీచర్స్ అసోసియేషన్ వారి సన్మానములు

శ్రీయుతులు దివాకరబహదూరు మునుస్వామినాయుడు గారి యొక్కయు రామకృష్ణరాజులుంగారి యొక్కయు గౌర వార్థము తిరుచ్చిని బోర్డుమైన్సులు ఉపాధ్యాయ సంఘము వారుగూడ ఉపాహారవందు గావించిరి. ఆనాడు సాయంత్రము 4½ గంటలకు పాఠశాల భవనముననే శ్రీ నాయుడుగారికిని శ్రీ రాజుగారికిని సన్మానములు జరిగినవి. దీనిముందలి ఉద్యోగులు ఉద్యోగితరులగులసి సుమార రయివీరుచే చెప్పలు విందున కావ్యనింపబడిరి. దువ్వము లగు ఫలహారములను, పానీయము లను ఫలప్రసాదము చందన తాంబూలములను పరస్పరములందును విరివిగా బంచిపెట్టబడిరి. శ్రీ నాయుడుగారును, శ్రీ రాజు గారును, ఆసమయమును బురస్కరించుకొని కొలదిగా ముచ్చ టించిరి.

ఆనాడు సామంతాలము రిక్త గంటలకు బోర్డు హైస్కూలులు పదునొకండవ వార్షికముహూర్తము ; హైస్కూలులు భవనావరణమునందు శ్రీయుతులు దివాణ్ బహదూర్ బి. మను సామి నాయుడు గారి అగ్ర్యతత్వక్రింద మిగుల జయామహముగ జరిగెను. సభకువచ్చినవారిలో విద్యార్థిభృందము ఉపాధ్యాయులు ఊరిలోని పెద్దలు ఉద్యోగియులు మున్నగువారెందరో యుండిరి, అందు శ్రీయుతులు రాజా బా. రామకృష్ణరాజులు గారు, బి. ఎ. బి. ఎల్. డి. శ్రీనివాసులుచెట్టిగారు బి.ఎ.బి. ఎల్. సి. కదురువేలు మొదలిహూర్ గారు బి.ఎ.బి.ఎల్ ; వి.నాగ రత్నం అయ్యురుగారు బి. ఎ; ఎల్. టి. (హుక్మల్ల యన్నచెట్టరు) వి. కృష్ణారెడ్డిగారు బి. ఏ, డి, మనిరత్నం నాయుడు గారు (తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు) సి. వి. రంగంచెట్టిగారు కె. రంగయ్యచెట్టిగారు (తిరుపతి) సి. శ్రీనివాసమొదలియారు గారు (హుళింగపురం) యన్. గురుసామి నాయుడుగారు (మదరాసు) మున్నగువారును స్థానికోద్యోగి లాదిగాగలవారును ముఖ్యులై యుండిరి.

ప్రప్రథమమున దైవప్రార్థనముతో కొన్ని రంగములు హ్రోమాలు బాలరచే ఆంగ్రమునను, ఆంగ్లమునను ప్రవర్తింపబడెను. పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులను క్రిమాన్ డి. జే. దాంతాచార్యులు బి. ఏ. ఎల్. టి; గారు పాఠశాల సాంఘిక వివేదికను జదివెరి, గతవత్సరము పాఠశాలయందు జదివిన కర్మవమార్కులను దీని యుత్తీర్ణులైన బాలరచను, నాటి నాటి కరంగములలో ప్రదర్శనమున ప్రాధాన్యతగణించిన బాలరచను శ్రీ నాయుడుగారు గ్రంథములను స్వర్ణపతకములను బహుమనములుగ నిచ్చుచు పాఠశాల నాటిర్యదించుచు మాట్లాడిరి. ఆధ్యక్షునకు పంధనములతో సభ ముగింపబడెను.

శా. తి. వి. చి. దు

అనాటిరాత్రి 8 గంటలకు ట్రావెలర్స్ ప్రయాణీకుల బంగళాయందు చురకంబట్టి గ్రామవాసు లను శ్రీయుక్షలు యం. కుబ్రాయస్థైగారు శ్రీహయదుగారి గౌరవార్థము విం దు భోజనము తేర్పాటుగావించిరి. నూటయేబదిమంది హింద్రు లు గలసిన గొప్పసమూహమతో పంక్తులదీరి విండు భోజనము లారగించి శ్రీ మునుసామినాయకుగారి గౌరవముల సంగీతించి గౌరవించిరి, ఆనందించిరి.

కొమరవోలు-గుడివాడతాలూకా

18-3-1930 మా గ్రామమునకు క్రియత దావతు భోగ రాజు పట్టాభిషేకారాయమ్యు, చెరుకునాడ నెకటనననినాం, మట్నూరు కృష్ణారావు, పిన్నమనేని వీరయ్యచౌదరిగార్లు దయచేసి గ్రామసులందరిని రాబోవు సమరమునకు సంసిద్ధులు గంపని పాచ్చునించిరి. సభకు మా గ్రామమునకు సమీపమున నున్న అడ్డాడ, రామనపూడి, పాలిమెట్ల చెలసలకు గ్రామ ములనుండినూడ పలువురు విచ్చేసిరి, సభకు హాజరు నబావీరయ్యు

105.

రాళ్ళబండి నాగేశ్వరరావు.

జస్టిన్ పక్షనాయకునకు

అపూర్వ స్వాగతము

తిరుత్తని పురపజల ఉత్సాహము

(స్కీయవిలేఖరి)

తిరుత్తని, మార్చి 17:— ఈనెల 16 వ తేదీ తిరుత్తని పురవర చరిత్రమునందు సుప్రసిద్ధమును చిరస్మరణీయుమగు నగు మహా పర్యవేక్షకుని పరిగణింపదగి యుండెను. ఆ దినముననే చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులును, జస్టిస్ పక్ష నాయకులును, ప్రజాభిమాన పరతంత్రులును నగు శ్రీయుతులు దివాకొబహద్దరు బొల్లిని మునిస్సామి నాయకుడు బి. ఎ; బి. ఎల్. ఎం. ఎల్. సి; వారికి తిరుత్తని పురప్రజలు హృదయపూర్వక మగు సుస్వాగత మిచ్చియుండిరి. శ్రీ నాయకుగారు మాడవమారు చిత్తూరు జిల్లా బోర్డునకు ఏకగ్రీవముగ అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడినందులకును, జస్టిస్ పక్ష నాయకులుగ ఎన్నుకొనబడినందులకును, ప్రభుత్వ మువారిచే దివాకొబహదురు బిరుదును గౌరవమును పొంది నందులకును, తమ హృదయపూర్వకాభినందనముల సన్నిచుటకై తిరుత్తని పురప్రజలు ద్విగుణీకృత త్యాగములతో ఆపూర్వముగ స్వాగత సత్కారములను శ్రీ నాయకుగారి కొసంగిరి. ఆనాడుదయము 7-30 గంటలకు శ్రీ నాయకుగారిని పుష్ప మాలాలంకృతులు గావించి బోర్డు హైస్కూలునుండి గొప్పదగు ఊరేగింపుతో రీడింగ్ రూం భవనమునకు గొంపొయిరి. ఊరేగింపు మంగళతూర్యారావములతోడను, పురప్రజలు మాత్రమే గాక అధికారులు, అనధికారులు, పరిసర గ్రామ రైతుప్రముఖులతోడను, బాలభటుల బరాబరులతోడను, జయజయ ధ్వనిములతోడను, పీఠుల పాడుగున ఆదంచు శ్రీ నాయకుగారు పుష్పమాలాలంకృతులు గావించబడుటతోడను యుత్సవ మతివైభవముగ కొనసాగింపబడి యుండెను. ఉత్సవ మట్లు సాగింపబడి రీడింగ్ రూం చేరినతోడనే అచ్చటసమావేశ మైనగొప్పసభలో శ్రీయుతులు రాజా బొప్పరాజు రామకృష్ణ రాజులుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. వారి యాజమాన్యమున తిరుత్తని పురప్రజలను రీడింగ్ రూం సభ్యులును గలసి తయారించిన సన్మానపత్రమును శ్రీయుత పి. దేశప్ప మొదలియారుగారు ఆంగ్లమున జదివి శ్రీ నాయకుగారికి సమర్పించిరి. ఆసమయముననే శ్రీ నాయకుగారి గుణగణములనుగూర్చియు వారి రాజనీతివిధానమును గూర్చియు భావగర్భితముగ శ్రీయుతులు సి. కదురువేలు మొదలియారు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారును, కె. వి. ధర్మయ్యచెట్టి గారును, బూచూరు రామానుజులరెడ్డి గారును, కంచి కుప్పిచెట్టి గారును ఆంగ్లాంగ్లప్రవిడభాషలయందు పవన్యసించిరి. శ్రీ గాడేపల్లి సోమసుందర శాస్త్రిలుగారు ఆంధ్రమునను, శ్రీ. వి. మాణిక్య మొదలియారుగారు ఆరవమునను పద్యములను రచించి చదివి సభాముఖులనునె శ్రీ నాయకుగారికి సమర్పించుకొనిరి.

పై సన్మానపత్రములకు సత్కారములకు అన్నిటకు శ్రీ నాయుడుగారు రుచితరీతిని జవాబొసంగి తమ జన్మస్థానికి చేరిన దగు తిరుత్తని సోదరప్రజలు హృదయపూర్వకముగ సన్మానించినందులకు తమ సమధికానందమును తెలియచ్చుచు వందనము లర్పించిరి. తదుపరి నాటి సభాద్యక్షులగు శ్రీరామకృష్ణరాజుగారు శ్రీ నాయుడుగారిని గూర్చియు తిరుత్తని పురప్రజల భక్తిశ్రద్ధలను గూర్చియు విపులముగ నుపన్యసించిరి. పిదప వందనములతోడను జయ శబ్దములతోడను సభ సాంతముగ ముగింపు గావించబడినది. సమావేశ కార్యక్రమములు ముగియుటతోడనే సభాసదులందరకును ఘనోరములు విరివిగా పంచిపెట్టబడినవి. ఘనోరముల ఆరగింపులైన తదుపరి ఘనపుష్ప వందనతాంబూలములు గూడ సదస్యులందరకు విరివిగా పంచిపెట్టబడినవి. ఈదృశ్యమంతయు చూచుటకు మిగుల నానందదాయకముగానే యుండినది.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

పన్నులనుండిగాక యితర ఆధారములనుండి

వచ్చురాబడి గురించి చర్చ

మద్రాసు, మార్చి 19:—చెన్నపురి కార్పొరేషను సాధారణసభ నిన్న సాయంకాలమున రిప్పసు భవనముందు గూడెను. అధ్యక్షుడగు శ్రీయుత పి. రామస్వామిమొదలియారుగారు హాజరు కానందున శ్రీయుత జి. నారాయణస్వామిశెట్టిగారు రగ్యక్షుత వహించిరి.

కార్పొరేషను భూములపై అద్దెలనుండి రాబడి

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు రాయలు తియేటరు, నాల్కాపు తియేటరు, మల్లయ్యపేట భూములపై నున్న వేసాయని శ్రేణిందిరి. వీటినుండి కార్పొరేషనుకు వచ్చురాబడి యెంతయనిగూడ ప్రశ్నించిరి. ఈ కేసు నాటకకాలమును చెందిన భూములు గవర్నరు మెంటు భూములనియు, అవి కార్పొరేషనువారి కొప్పగింపబడి యున్నవనియు, మల్లయ్యగారి ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పబడెను. 1928-29 లో రాయలు తియేటరు నుండి రూ 3,300 లున్ను, నాల్కాపు తియేటరునుండి రూ 958-12-0 లున్ను రాబడి చేరెను.

1-10-29 తేదీనుండి నాల్కాపు తియేటరుకు సంస్కర అద్దె రూ 1,211 లకు పెంచబడెను.

శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారు కొన్ని యనుబంధ ప్రశ్నల నడుగుచు, పై రెండు నాటక కాలములందు వెలుతురు అధికము గానుండుటకును, మరుగుగొడ్డ సంఖ్య నధికము చేయుటకును, యేర్పాటు చేయబడవలెనని చెప్పిరి.

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు యీ నాటకకాలము క్క గుత్త దారులు సవన కాలల సుపయోగించువారి నుండి అత్యధికమున అద్దెలను వసూలు చేయుచున్నారనియు, వీటిని గుత్తకిచ్చు పద్ధతి మార్పుట వలన కార్పొరేషను కెక్కువ రాబడి రావచ్చుననియు నుడివరి.

అధ్యక్షుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, పైమాటలను రాబోవు సభలో విచారించబడునని చెప్పిరి.

డా॥ మల్లయ్యగారు కార్పొరేషనుయొక్క యితరభూములపై నిర్మింపబడియున్న షాపులు, గృహములు, యితర కట్టడములు, మున్నగు వానినుండి వచ్చు రాబడి నధికము గా వించుటకుగాను సదరుభూములపై విధింపబడిన అద్దె పెంచుట బడవలెననియు, తామిట్టిసలహా నొసంగుటకు కారణము, కేటు పేయర్లనుండి ఎక్కువ పన్నులను వసూలు చేయుటంద రాబడి నధికము చేయుట కింకర మార్గము లున్నవని రుజువుచేయుటకు మాత్రమేయని నుడివరి.

డా॥ మల్లయ్యగారి నూచనము, సత్యమూర్తిగారు రడిగిన మరియొక ప్రశ్నకును అధ్యక్షుడు జవాబు చెప్పుచు అద్దెల నెక్కువవేయుటకు తాము కొన్ని సలహాలను గావించితిమని యు ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారి సలహాయమును తప్పక విచారించురనియు, మల్లయ్య, సత్యమూర్తిగార్ల నూచనలనుగూడ తాము రాబోవు సభయందుట తెల్పెదమనియు నుడివరి.

జంతుప్రదర్శన కాలను అభివృద్ధి చేయుట

ఈవిషయముగూర్చి సత్యమూర్తిగారు కొన్ని ప్రశ్నల నడిగిరి. సింహములకును, పెద్దపులులకును శ్రోత్రహాదిని శోసులు నిర్మింపబడుటకు సూచించబడె ననియు, యీ విషయమున ప్రవీణులయొక్క సలహా తీసికొనుటకున్నదనియు, పనిమాత్రము యిదివరకే ప్రారంభింపబడినదనియు, జంతుప్రదర్శనకాలముందు మరికొన్ని చిల్లర మరామత్తులు, అభివృద్ధిపనులుగూడ జరుగుచున్నవనియు ప్రత్యుత్తర మొసగబడెను.

సారాదుకాణమును ఎలి ఫెంటుగేటునుండి

మరియొకచోటికి మార్పుట

శ్రీయుత ఆర్. మదనగోపాలనాయుడుగారు యీ క్రిందితీర్మానమును ప్రతిపాదించుటకు సభవారిచే అనుమతియొ సగబడెను :—“ఎలి ఫెంటుగేటులోనున్న సారాదుకాణమును అంతకంటె చెడ్డయిన మరియొకస్థలమునకు మార్పుటకు కార్పొరేషనువారి రంగీకరింపజాలరు.”

కన్వల్టింగు యింజనీర్ల భుసుములు

మాంబళంలో కొన్ని భూములను సంపాదించు సందర్భమున సలహాగావించబడిన యింజనీర్లను మొసకన్వల్టింగు అందు బాండ్లగుగార్లకు రూ 750 ల రుసుము చెల్లింపబడుటకు కమిషనరుగారు సభవారి యనుమతిని కోరిరి. ఈ విషయము రాబోవుసభకు వాయిదావేయబడెను.

నిరుపయోగమునట్టి ఎడ్డులపరిష్కారము

ఈ విషయముగూర్చి కమిషనరు గావించిన నూచనలను ఆరోగ్య స్థాయిసంఘమువారు విచారించి యీ క్రింది విధమున సిఫార్సు గావించిరి—

బలముగానున్నట్టి పశువులన్నియును పని కొరకు పయోగింపబడవలెను. ఎట్టి పనికి గూడ సుపయోగింపజాలనట్టి పశువులన్నియును హోపులాడ్డికి తీసికొని పోబడి వాటికి మరణ కాల మేతెంచవరకును ఆన్పుటనే సంరక్షింపబడవలెను. తీయ మొదలగు అంటుబాధ్యములున్నట్టి పశువులన్నియును సంహరింపబడవలెను. ఆరోగ్యముగానున్నట్టి పశువులలో వయసుమదిరి షీకావడలో నున్న పశువులన్నియును హోపులాడ్డిలోనే సంరక్షింపబడవలెను.

కమిషనరుగారు పింజరపోలునందు పశువులంచబడుట వలన చాల ఖర్చుఅనుచున్నదనియు, యీ విషయమును తాము ఆరి జాగ్రత్తతో నాలోచించితిమని యు కొన్ని యిల్లల కిష్టములే ని మార్గమును ఆనుసరించుటకు తా ముద్దేశింపలేదనియు, కమిషనరుగారు నుడివరి.

సత్యమూర్తిగారు యీ క్రింది తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. “బలముగాను ఆరోగ్యముగా నున్నట్టి పశువులన్నియు పనికొరకు పయోగింపబడవలెను. బలహీనతవలన నెందుకును పనికి రానట్టి పశువులు హోపులాడ్డిలో నుంచబడి మరణకాలము వరకును సంరక్షింపబడవలెను. కార్పొరేషను క్రింద చాలకాలము పనిచేసే ప్రస్తుతము షీకావడకు రాబోవుచున్న ఆరోగ్యముగల పశువులు అమ్మివేయబడవలెను. తీయ మున్నగు అంటుకోగములున్నట్టి పశువులను సంహరించు విషయము మరియొక సభకు వాయిదా వేయబడవలెను.

పై తీర్మానము పై చర్చ జరిగెను. పిమ్మట కమిషనరు గారు వ్యాధి పీడితములు యున్న పశువులను బ్రతుకిచ్చుటవలన యితర పశువులకు గూడ వ్యాధిసోకుట నిశ్చయమనియు కాబట్టి అవి యెట్లుయినను సంహరింపబడవలెననియు ప్రమాదకరమగు బాధ్యములు సోకి మరి బాగుపడవని నిశ్చయింపబడినట్టి పశువులు మాత్రమే సంహరింపబడుననియు కమిషనరుగారు నుడివరి. అందుపై సత్యమూర్తిగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి. ఆరోగ్య స్థాయి సంఘమువారి సిఫార్సులే యామోదింపబడెను.

పిమ్మట ఎలి ఫెంటుగేటు సారాదుకాణమును మార్పుట గూర్చి శ్రీయుత మదనగోపాలనాయుడుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము చర్చింపబడి యేకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడెను.

పిమ్మట వివిధ స్థాయిసంఘములకు సంసంధించిన మరి కొన్ని చిల్లరవిషయములు, భూములవిషయము, రోడ్లమరామత్తు మున్నగువిషయములు చర్చింపబడకుండనే ఆమోదింపబడెను.

అంతటితో సభ ముగిసెను.

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

(19-3-30 తేది సమావేశము)

ఆకూరు అనంతాచారిగారిని జైలులో

హింసబెట్టుట

జి. పి. సల్మానాగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) ఆకూరు అనంతాచారిగారు కల్లూరు జైలులో భోజనసమయముందు తప్ప తక్కిన కాలముంతయు యేకాంతరగహలో నుంచబడి యుండిరా?

(బి) అట్లయినచో, ఎన్నిరోజులు ఆవిధముగా నుంచబడి?

(సి) అందుకు కారణమేమి?

(డి) సదరు యేకాంతరగహలో మరుగుదొడ్డి యేర్పాటు చేయబడెనా?

(ఇ) ఇతర రాజకీయ శైలీలకూడ యీ విధముగా యేకాంతరగహలోనే యుంచబడుచున్నారా?

(ఎఫ్) అచ్చటి నిర్బంధితులకు సప్లయచేయబడిన కొరంబు, కూరలు, లామెంబరుగారి పరీక్షకొరకు తేబడినవియోని రూఢిగా కనుగొనుటకేమి ప్రయత్నము చేయబడెను?

(జి) ఇట్టివైదిలకు హింస తగ్గించబడుటకేమి యేర్పాట్లు చేయబడినవి?

జవాబు:—ఇందుకు సంబంధించిన భోగట్టా కోరబడి యున్నది.

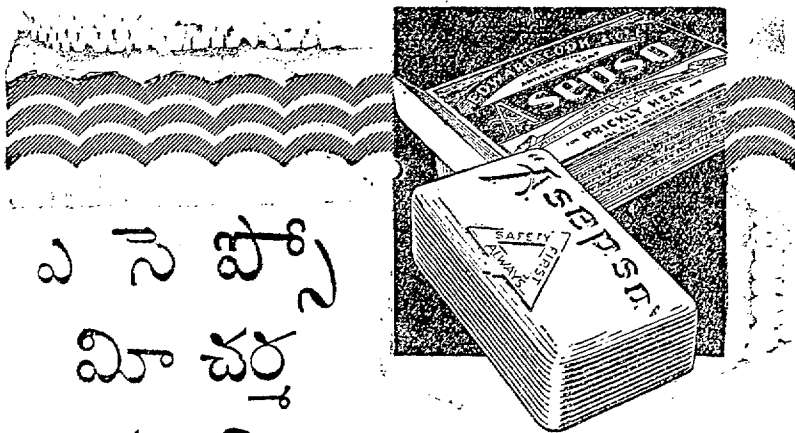
జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారి అనుబంధ ప్రశ్న:—ప్రస్తుత శాసనసభా సమావేశములో జైలు డిమాండు చర్చకు రాకపూర్వము వైభోగట్టాను ప్రభుత్వమువారు తెప్పించెదరా?

జవాబు:—ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించెదరు. కాని పూచీపడజాలరు.

గవర్నరువై బాంబు వేయుటకు ఒక యువకుడు ప్రయత్నించుట

అసత్యవార్త యని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుట

లాహోరు, మార్చి 18:—పంజాబు గవర్నరుగారు మోటారులో పోవుచుండగ సంయుక్త రాష్ట్రముల వాస్తవ్యుడగు ఒక యువకుడు రోడుప్రక్క నున్న చెట్టుమరుగున దాగి యుండెననియు ఒక పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు అడిచాచి ఆ యువకుని పట్టుకొని పరీక్షింపగ ఆతనివద్ద ఒక బాంబు పిస్తోలు దొరికెననియు కొన్ని దేశభాషాపత్రికలయందు ప్రకటింప బడినది. ఈవార్త అసత్యమైనదని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటన గావించుచున్నారు. (ఆంధ్ర)

ఎ సె ప్సోల మీ చర్మ బాధల నివారించగలిగి యున్నది

మంటలు పుట్టు చర్మవ్యాధులు కష్టదినముల నివ్వగలవు. ఎ సె ప్సోల, ఔషధగుణముగల శ్రేష్ఠమైనసబ్బు బాధను తొలగించి, పుండ్లను మాన్పను. ఎ సె ప్సోల, ఎక్కిమా, తామర, పోట్టు, తలనొప్పి మొదలైనవాటిని పోగొట్టుటలో ప్రసిద్ధికెక్కియున్నది. ఎ సె ప్సోల మీ చర్మమును శుభ్రపరచగలదు.

Asepsol

సర్వవిధములైన చర్మవ్యాధులకు

EDWARD COOK & CO. LTD., LONDON.

ఆంధ్రప్రదేశ్ గోపాలకృష్ణ భాండారముయొక్క ద్వితీయవార్షికోత్సవము బూచుమ అగ్రహారం

ఈ భాండారము దేశభక్తాగ్రేసరులు, రామభక్తాగ్రేసరులగు ఆంధ్రప్రదేశ్ గోపాలకృష్ణుని స్మారకార్థము మా గ్రామమునందు నెలకొల్పబడిన విషయము పత్రికాపాతకులకు విశదమే ! దీని ద్వితీయ వార్షికోత్సవము ఆంధ్ర కాళిదాసులకు ముద్రాంత్రాపానగంటి లక్ష్మీనృసింహారావుపంతులుగారి యధ్యక్షతన 16-2-30 ఆదివారం తేదీన ప్రయత్నముగా జరుపబడినది. ఈ గ్రంథాలయస్థాపన విషయము భోనేగాక, మరికొన్ని గ్రంథాలయముల స్థాపించి భాషాసేవ చేయుచున్న ముద్రాంత్రా. యర్రమల్లి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి కార్యదక్షత కొనియాడుచు కార్యదర్శిగారు తమ నివేదికను ముందుగానే శ్రీ శ్రీ పంతులుగారు గ్రంథాలయోద్యమమునుగూర్చి నుమారు రెండున్నరగంటలు గంభీర్యోపన్యాసము గావించిరి. భోనేనుయందు పేరెన్నికగన్న పండితోత్తములగు బ్రహ్మశ్రీ మరువాడ శంభుశాస్త్రిగారు (అభినవశంకరులు) పాత్రపు వెంకట నూర్యగోపాలగారు (వానానందాద్వైత గ్రంథకర్తలు) యంధా గోపాలశాస్త్రిగారు, ఉపాధ్యాయుల విన్నవనములు గారు మున్నగువారును అమలాపురం న్యాయవాద సోదరులు, తాలూకా, డిస్ట్రిక్టు బోర్డుమెంబరులు, యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంట్లుమున్నగు విద్యావంతులు పెక్కురు సభ నలంకరించి యుండుటచే, పంతులుగారు మిక్కిలి యానందించి గంగాధురీ సమానవేగముగ తమవాగమృతము వ్రేలపజేసి సభ్యుల తనదయల గావించజేసిరి. శ్రీ పంతులుగారి యుపన్యాసము వ్రాయసాహసంపజాలను. వారి యుపన్యాసములు సాక్షి యుపన్యాసము, తనవివరి జదివియానందించెడి ప్రతివారికిని యనుభవక వేద్యములే ! శ్రీ పంతులుగారి యుపన్యాసము గ్రంథాలయోద్యమమునకొక యమూల్యాలంకారమని చెప్పనొప్పు.

న్యాసములలో యుత్సాహవంతులను, యువకులు యనగ మ. రా. క. రాసోమేశ్వరరావు అడ్డకేటుగాక, శ్రీ పంతులుగారి యుపన్యాసమును మిక్కిలి ఆనందించి, శ్రీ పంతులుగారివంటి పండితోత్తములు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము వారికి గోచరింపకుండుటకు మిక్కిలి చింతించిరి. ఆంధ్రలోకము శంధ్ర ప్రమాఖులు, వీరల గౌరవంపజేరక, యంతకాలము పరప్రాంతీయులపట్టుకుని ప్రాకులాడుట మొదటినుండి యెరిగియుండు మా బోంట్లకిది యశ్చర్యముగాగనించలేదు. ఆంధ్రులలోనే సరస్వరసహసము, వీరభూజ, పండితసత్కారము కలిగియున్న సర్వాంగ సంపూర్ణ తగావిన యీ జాతిని ప్రపంచమంతయు వాదర్థప్రాయముగా గైకొనదో !

స్వర్ణాక్షరములతో లిఖింపబడు చీరాల పేరాల సత్య గ్రహ చరిత్రకు నాయకుడును, బహుభాషాకోవిదుడును, రామభక్తాగ్రేసరుడునుగల మా గోపాలకృష్ణుని ఛాయాపటము బహిరంగపరచుచు శ్రీ పంతులుగారి సంగిన యత్యున్నతోపన్యాసము వినితీరవలసినదేగాని వ్రాయవలసిగాదు. శ్రీ పంతులుగారు భక్తులందర నొక్కసారి చె మంత నగంపిడులకుంగంపోయి యుండ యాంధ్రాభ్యుదయము హృదయపూర్వముగావాంఛించుచున్న ప్రభురామదాసులను కంచర్లగోపన్నగారిని ద్వితీయరామదాసులను చీరాల రామదాసుగారిని మనోనేత్రపర్యముగా ర్థింపజేసి, తనవుల మరసింపజేసి తనమంత్ర మొందింపజేసిరి. 'రవిగాంచనిచో కవిగాంచున నెడు' రీతిని స్వర్ణ ధామసానులను శ్రీ చీరాల రామదాసుల తాముగాంచి, తమ్మాళ్లూరించినట్లు చెప్పుచున్నామని నెలవిచ్చి చేసిన యుపన్యాసముకు చేతనమలేగాక యచేతనములుగూడ తరించిపోయినవి. వారి కుప్పటి యర్థగంట గంభీర్యోపన్యాసము శ్రీ చీరాల రామదాసులవారిదిగాని శ్రీ పంతులుగారిదికాదని పంతులుగారే నెలవిచ్చిరి. మా గోపాలకృష్ణుని యుపన్యాసముచేక సారలు విని గానందించిన మేము నశ్చయముగా పంతులుగారియందు మా గామదాసాచిర్యమిచ్చి యొసంగిన యుపన్యాసమునే నమ్ముచున్నాము. ఆహా ! పంతులుగారి శక్తిసామర్థ్యములకొక మేరగలదే ?

ఈ యుపన్యాసకాలమంతయు పంతులుగారే గాక ప్రేక్షకులందరు తురియావసయంబున్నారనుటలో సత్యమొకటి లేదు. రామభక్తి సాంప్రద్యపదవి చవిచూచిన పంతులుగారు నువారి బోంట్లముత్రమే యిట్టి వేదాంతసారముగ యుపన్యాసములనియ నర్థులని చెప్ప సాహసించుచున్నాను. చీరాల రామదాసుల ఛాయాపటము వ్రాసి గ్రంథాలయమున కుచితముగా నొసంగిన శ్రీ కొంపెల్ల పోయయాజులుగారి నెంతయు అభినందించుచున్నాము.

అధ్యక్షుల యంతోపన్యాసము మాడ నూతన ఘక్తి సేత్రాక్రింద. శ్రీవారులు మాట్లాడుటకు బదులు శ్రీగోపాలకృష్ణునే మాట్లాడించి దేశభాషాభివృద్ధిని మనము తరించి నొరుల తరింపజేయుగలవార మని నెలవిచ్చుచు ముగించిరి. అప్పుడు అమలాపురపు పురపాలక సంస్థాధ్యక్షులును బోర్డుమెంబర్లు

శ్రీ పంతులుగారిని సమీపించి యూనియన్ తరపున అగ్ర

సిద్ధులకు వచ్చియున్నారనుచు తమ కా గౌరవము ప్రసాదించవలయుననియు కోరియున్నారు. అందులకు పంతులుగారు చిరునవ్వుతో దేశనాయకుల కొసంగవలసిన స్వాగతము భాషాసేవకులకు మాడ నొసగి త్రొత్తూర్గము ద్రొక్క బ్రమత్తియమి యుత్సాహమునకు వందినములని చెప్పుమా నంగీకరించిరి. అంత రా. తి. 8-30 నిమిషములకు సభ జయప్రథముగా ముగింపబడినది.

అమలాపురం యూనియన్ బోర్డు శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనృసింహారావు పంతులుగారికి స్వాగతము 17-2-30 ఉదయం 8-30 గంటలకు అమలాపురం యూనియన్ భవనమున శ్రీ పంతులుగారికి స్వాగత ప్రత్యుత్తరమివ్వబడినది.

ఆంధ్రకాళిదాసవిరుదాంచిత్రులగు మ-రా-రా-శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగారికి స్వాగతము

అమలాపురము పౌరులతరపున పురపాలకసంఘమువారు హృదయపూర్వకముగా నొసంగుస్వాగతము:— మహాశయ !

ఇతరపూర్వ మిపురవాసులలో పెక్కురు భవదచిత గ్రంథపరిచితులే కాని ప్రత్యక్షముగా తమ్ము గాంచి యెరుంగరు. నేటికి మా యద్వైతవశమున భవద్దర్శనలాభము కల్గినది. మా యానందము వర్ణనాత్మకము.

కవి శేఖరా ! ఆంధ్రకవితా వనితా మణిని కంఠాభరణ ముద్రికాద్వయే కామూల్య చిత్రవిచిత్రధామ జాదులచే నలంకరించి చిరయశస్సేంద్రికాపుంజముల నల్లెనల వెదజల్లిన భవదమేయప్రతిభాసంపత్తి గొనియాడ మాబోటుల కలని యున్నా ? రనేకవరా !

సంఘ దురాచార నిర్మూలనకరంబులును, పండిత పామర రంజకంబులును, సరస హాస్యాద్భుత రసమయంబులును గంగాధురీ ప్రతీకాశాఖండధారావిరాజితంబులును, అపూర్వ భావభాసురంబులును, నగు భవద్విరచిత సామ్యోపన్యాసంబుల వర్ణింప నేరికి సాధ్యమగును ? కవితలకా !

కాళిదాస షేక్స్పియర్ ప్రభృతి మహాకవి సదృశాఖండరస పరిపాక జా పటిష్టంబగు భవదీయరచనా కాశలముం గొనియాడ శక్యమా ? కవితరా !

చిత్రరచనా పరిపూరితంబులును అత్యున్నత కల్పచాపిల నితంబులును, చిత్రకర్త జీయంబులును నగు భవత్కథానుధం గ్రోలి యానందింపకుండురా ? మహానభావా !

అతులమృదురపద భావకుంభితము లగు భవద్విమర్శనలు సర్వతోముఖము గదా ! కవితరాజ శేఖరా !

ఆంధ్రనాట్యరంగముల కసమాననిఖ్యాతి నొవగూర్చిన భవదమూల్య రాధాకృష్ణాద్వైత నాటక రాజములసారము శ్రోలని వార లందుకే !

ఆంధ్రభాషా యోషామణి నేనాతత్పరు లగు తమకు ఇతోధికాయురారోగ్యైశ్వర్యాదు లొసంగి ఇంకను సత్కృతు లొసరింప నుత్సాహము చేయార్చ నాపరమేశ్వరున కంజలి ఘటించువు నిత విరిమించుచున్నారము.

అమలాపురము పురపాలకసంఘము.

శ్రీ పంతులుగారు స్వాగతమునకు జవాబు చెప్పుటలో ఆంధ్రప్రదేశ్ గోపాలకృష్ణ భాండారము నభివృద్ధిలోనికి దేవలసినదనియు భాషా నభివృద్ధిలోనికి దేనిదే దేశాన్నత్యము లేదనియు నెలవిచ్చిరి. శ్రీ పంతులుగారిని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు యల్. యల్. డి. బిరుదునిచ్చి గౌరవించి కార్యనిర్వాహకవర్గములోనికి తీసుకొని గౌరవింపవలసినదిగా అమలాపురం ప్రజలతరపున మ-రా-రా-శ్రీ క. రా. సోమేశ్వరరావు గారు పాదపింఛగా ఏకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడినది. శ్రీయుత బండారు తమ్మయ్యగారు (ఉభయభాషాప్రణేతులు) శ్రీ పంతులుగారి పాండిత్యమును గూర్చి భాషాసేవను గూర్చి ఆంధ్ర కాళిదాస విరుదమును గూర్చి విపులముగా నుపన్యాసించిరి. శ్రీ యుత గిడుగు నూర్యనారాయణ పంతులు బి. ఏ. డి. యల్. గారు శ్రీ పంతులుగారికి వందనము లర్పింప సభ జేతీధ్యాసముల మధ్య ముగిసెను.

శ్రీ పంతులుగారిని మాకోనసేను యుచితరీతిని గౌరవించి తమ్మతా గౌరవించుకొనినది. శ్రీనివాసమూర్తి శ్రీ పంతులుగారిని చిరాయురారోగ్య సంపదలతో రక్షింమగాక.

శిష్టా చినదత్తప్రసాద, కార్యదర్శి.

మూరుగారికి విందు

ఇరువదిమంది కాసనసభ్యులే వచ్చుట

ఒండొరుల విమర్శించుకొనుట

డిల్లీ మార్చి 19—ఆర్ధ మూరుగారి గౌరవాధ్యయ వైష్ణు హస్తలలో జరిగిన విందు సందర్భమున తలసని తలంపు గ ఉపన్యాసములును, అందు తరుచు అద్వైతశాస్త్రము, సందేహ ప్రకటనలు బదుల్పడుటచే విందు చాల విశేషముగ నుండెను. కేంద్రకాసనసభ్యులు నుమారు ఇరువదిమందిమాత్రము వచ్చియుండిరి. మార్చి మహమ్మదు యాఖూలుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ప్రభుత్వోద్యోగులుగాని, యూరోపియను సభ్యులుగాని ఎవ్వరు రాలేదు. వాన్ అండు వార్డు వివాదము సందర్భమున కల్గిన మనఃస్ఫుర్తలనుబట్టి యీవిందులో ఉపన్యాసము లేవియు నుండరాదని మొదట డలించిరి. కాని రాజకీయములకు సంబంధించిన విందులో ఉపన్యాసములు లేకుండుట భాగుండదని యెంచిరి. సర్ వారి సింగు గౌరుగారిని అతిథి ప్రకంప చేయుమని అధ్యక్షుడు కోరగ గౌరుగారు లేచి “నేను భారత కాసనసభలో పూర్వానుభవము గలవాడ ననుటచే నన్నీ కార్యమున కుద్యమించియుండు”రనినుడువ కొందరు సందేహించుచు ప్రశ్నించిరి. అంత గౌరుగారు “నేను వరుసగా భారత కాసనసభలో మూడు పర్యాయములు ఎన్నుకొనబడిన వాడ ననుటచే సభకు బృహస్పతి ననుచు” ననిరి. (స్పష్ట స్పష్ట అని కేకలు) సంస్కరణల యనంతరము మొదటి కాసనసభ చాల గౌరవముగను, నిష్పాక్షికముగను నుండెననియు, రెండవకాసనసభలో కుళ్లు బయలు చేరె ననియు యీ కాసనసభలో ఊదక అతిథియింపెను. తాత్కాలికముగ పదవుల ననుభవించు వారు అత్యుగ్రహము లేక ప్రవర్తించుచున్నారు. ముఖ్య విషయములు గూడ సభ్యులందరి చర్చకు సంబంధములేక నాయకుల సంప్రతింపుతోనే ముగిసిపోవు చున్నవనిరి. ఎసంబ్లి కుండవలసిన గౌరవము లేక పోవుచున్నది. అట్టి సమయమున మూరుగారు ప్రత్యేక సభ్యుల హక్కులకొరకు పోరాడి ధైర్యము జూపి నందున వారికి మనమెంతయు కృతజ్ఞులమై యుండవలె ననిరి.

ఆర్ధ మూరుగారు తమను గౌరవింపదలచిన మిత్రులకు కృతజ్ఞత తెలిపిరి. ఈ మధ్య ఆ సెంట్రల్ వివాదములోనే తన ప్రతిపాదనగూర్చి పట్టుదుటో చివరవరకుసాగించినచో యీ విందునకు వచ్చినవారిలోగూడ కొందరు ప్రతిహతులుగనుండి యుండుననిరి. పట్టుగారికి నేను సభలోమాత్రమేగాని బయట విరోధిని కాననిరి. పట్టుగారు కాసనసభలో నొక పక్షము నాయకుడుగ నుండ జూడగోరెద ననిరి. (హర్ష ధ్వని) బ్రిటీషు వారి ఇండియా విధానము స్పష్టముగ దెలుపవలసియున్నది. ప్రాకృష్టిమ దేశములు రెండును ఒండొరుల సభ్యులువలన ఉభయము నేర్చుకొనవలసిన వన్నియో గలవనిరి. గాంధీగారి శ్రద్ధాభిక్షులను, మానవప్రేమను మూరుగారు ప్రకటించిరి. కాని వారు నూచించు కఠినతరమున త్యాగమార్గము ప్రజలకు ప్రస్తుత పరిస్థితులలో నుపకరింపదేమా యని సందేహించిరి.

ఇతర విషయములగూర్చి ముచ్చటించుచు ఇంగ్లాండు కొంత త్యాగము చూపవలెను. ఇంగ్లీషువారి పెట్టుబడియు, భారతీయుల పెట్టుబడియు కలిపి ఇండియాలోనే వస్త్రముల నేల తయారు చేయ రాదనిరి. వ్యవసాయముపై శ్రద్ధకన్న పరిశ్రమలపై శ్రద్ధ నుంచరాదు, వ్యవసాయాభివృద్ధియే దేశాభివృద్ధియని నుడిపిరి.

ఫాజిల్ రహింతుల్లాగారు విందుగావించిన సంఘమువారికి కృతజ్ఞత చెప్పుచు సర్ హరిసింగు గౌరుగారి వాదమును ఖండించిరి. ప్రస్తుతకాసనసభ గౌరవాస్పదముగ లేదనుట తప్పు. మొదటి కాసనసభను ప్రజలు పెక్కుండ్రు బహిష్కరించుటచే గౌరువంటివారి వాగాడంబరమున కవికాశము కలిగెను. (నినుడు వినుడు) ఇవివరకు అడుగంటిన వివాదము తిరిగి యీ విందులో వైశిష్ట్యము విచారకరము. ప్రభుత్వమువారు నిరంకుశముగ ప్రవర్తించుచుండ ప్రజాపక్షము తత్ప్రభుత్వమును మార్చు యత్నించుచుండ అధ్యక్షుని సానునందున్న భారతీయుని కర్తవ్యమును లభించునదికాదు. అందుచే యిరుల పారబాటులను పెద్దజేసి ఎగతాళి చేయరాదనిరి. మూరుగారు సభ్యులహక్కులకై పోరాడినందుకు వారి నభినందించుచున్నానని రహింతుల్లాగారు తెలిపిరి.

మార్చి మహమ్మదు యాఖూలుగారు సభ ముగించుచు సర్ హరిసింగు గౌరుగారు చెల్లిన అభిప్రాయము వారిస్వంతమనియు విందుజరిపినవారుగాని అతిథులుగాని వారితో ఏకీభవించినట్లు భావించరాదనియు నుడిపిరి. విందులో పాల్గొన్న యితరులు:—అమర నాథదత్తు, రంగయ్యకు, సయ్యదు ముర్తజు, ఎ. గజ్జవి, యూస ఫాతి, సాఫీదావుదు ఇబ్రహీం రహింతుల్లా గౌరుగార్లు విందు నేర్పాటుజేసినవారిలో ముఖ్యులు. ఆర్. ఎస్. శర్మ, ఎ. ఘ హర్వర్ధి, ఎం. సి. రాజగోపాల్ మున్నగు విరుగు అధ్యక్షు పిలువనెంచెరిగాని కొందరు యిచ్చపడనందున మానిరి.

(గీ. వెను)

గాంధీమహాత్ముని స్వరాజ్యసత్యాగ్రహము

తంజావూరు బ్రాహ్మణేతర ఆత్మగౌరవ పక్షము

వారు సత్యాగ్రహమున పాల్గొనుట

1000 మంది బ్రాహ్మణేతర యువకులు సంసిద్ధులగుట

కెయిరామండలమున 25 గ్రామములలో 100 మంది ఉద్యోగులు

రాజీనామానిచ్చుట

నౌరాసులో కసారాయి దుకాణదారుడు దుకాణమును మూసివేసినదని
మహాత్మునిని ధిని ప్రమాణము చేయుట

నిన్న 19వ తేదీతో కెయిరామండలమున సంచారము పూర్తియగుట

నిన్న రాత్రి మహాత్ముడు కెయిరామండలమున కడపటి గ్రామమును కనకపురమున కేగుట

బారిసాలలో సత్యాగ్రహ సన్నాహము

సతీను సేనుగారు చెరసాలకు పోవునప్పుడు సగిన
సందేహము

మొన్న 18 వ తేదీన సతీను సేనుగారికి మరల 6 నెలలు
కఠినశిక్ష విధింపబడినది. నిన్న 19 వ తేదీన సేనుగారిని బారి
సాలునుండి మిదునాపూరు జయిలుకు తోడ్కొనిపోయిరి.
“బారిసాలు ప్రజలందరూ ముఖ్యముగా యువకులందరూ
గాంధీజీ ప్రారంభించిన అహింసాత్మకమగు సమరమునందు పా
ల్గొనుటకు రంగరంగమైన సరకవలెను.” అని చెరసాలకేసనపు
డు సేనుగారు సందేశము నొసరిరి.

సతీను దాసుగుప్తగారు అహమద్నాబాదు వెళ్లుట
మొన్న 18 వ తేదీన గుప్తగారు కలకత్తానుండి అహమ
దాబాదుకు బయలుదేరిరి. వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్య
క్షుతమగు భారత కాంగ్రెసు సంఘము సత్యాగ్రహసంఘము
యీ రెండుసంఘముల సభ్యులకును గుప్తగారు రాజీనామా
నిచ్చిరి. (ఫీ. ప్రెస్.)
బరోడా సంస్థాన ప్రజలసభలో సత్యాగ్రహతీర్మాన
మామోదించబడుట

నవాసరి, మార్చి 19:— ఈ సభ డాక్టరు సుమంతు
మెహతాగారి అధ్యక్షతన ప్రారంభమైనది. “సంస్థాన ప్రజ
లు మహాత్ముని సత్యాగ్రహమునందు చేరవలెను. ఈ సంస్థాన
మున ప్రజలకు బాధ్యమగు ప్రభుత్వ మేర్పడునట్లు చేయుటకు
ప్రజలు దీక్షతో పని చేయ
వలెను. అని అధ్యక్షుడు నడివెను. డా|| మెహతాగారును మరి
50 మందియును వలంటీరులుగా చేరిరి. ఒక సత్యాగ్రహసం
ఘ మేర్పరచబడినది. ఈ సంస్థానమున చాలమంది వలంటీరులు
గా చేరదరని తెలియుచున్నది. (ఫీ. ప్రెస్.)

సింధులో డాక్టరు కిచలూగారి

సంచారము

కరాచీ హైదరాబాదు లార్కనాలలో
కిచలూగారు సందర్శించుట

17 వ తేదీన సంచారమునాడు కిచలూగారు కరాచీలో
సందర్శించిరి. ఆ సభకు పెక్కువేలమంది వచ్చిరి. “ఇది ధర్మా
ధర్మపక్షములకు సంగ్రామము. మహాత్మునిపక్ష మే ధర్మపక్షము
గాని మహాత్మునికే విజయము కలుగును. “ఇది నా
జీవితమున కడపటి స్వరాజ్యసమరము. విజయముకలిగినచోగా
మరల నేను ఆశ్రమమునం దడుగుపెట్టెను. రంగరంగముండే
ప్రాణముల నర్పించెదను” అని మహాత్ముడు దారుణమగు శప
థయాననెను. గాన భారతదేశమునం దన్ని జాతులవారూ గూడ
నీ సమరమునందు పాల్గొనవలెను. కొంతమంది మహాత్మునియ
నాయకులి పుడు గూడ మహాత్మునియ
దీయులకు దుర్బోధనలను చేయుచున్నందున నేను చాలచింతిం
చుచున్నాను. దేశస్థులను పీడించుచున్న నిదేహితులకు తో
డ్డుడు కని యేరులనుగూడ బోధింపదల. కరాచీలో చాల
మంది మహాత్ముని ప్రముఖులు సత్యాగ్రహమునుగూర్చి చాల

త్రేణజూపు మన్నంగులకు నేను చాల సంతసించుచున్నాను. వారి
లో కొందరు సింధులో మొదటిదశనుండే చేరవలెననిగూడ
భూతూహలమును చెందుచున్నారు. సింధురాష్ట్రమునందలి మహా
త్మునియందరుగునూడ సత్యాగ్రహమున పాల్గొనదరనియే
నమ్మదను. కరాచీ సత్యాగ్రహశ్రమముకు మీరు భూరిపరాశ
రుల నొసగవలెను. భగతుదత్తుసింగుగారివైని తేబడినకేసులో
చాదియటకుగూడ ధన మొసగవలెను” అని కిచలూగారు నడి
విరి. సభలో 220 రూపాయలు లభించెను 110 ఆశ్రమనిధికిని
110 కేసునిధికిని యియ్యబడినది.

హైదరాబాదు

మొన్న 18-వ తేదీ ఉదయమునకు కిచలూగారు హైద
రాబాదు చేరిరి. రైలు స్టేషను వద్ద ఘనమగు
స్వాగత మియ్యబడినది. ఆ చట్టి మహాత్ముడి
య నాకలతో కిచలూగారు సంభాషించిరి. సత్యాగ్రహమున
మహాత్మునియందరుగు సిద్ధముగానున్నారని వారు కిచలూగా
రికి తెలియజేసిరి.

లార్కనాలో సందర్శించుట

నిన్న 19 వ తేదీ ఉదయమునకు కిచలూగారును గోవిం
దానందస్వామియను లార్కనాచేరిరి. స్టేషనులో ఘనమగు
స్వాగత మియ్యబడినది. విదేశవస్తువులను బహిష్కరించెదమని
యును ఇంతటినుండి ఖద్దరు బట్టలనేక తైదమనియును అచటి
స్వామివాదులు వాదనాను చేసిరి. (ఫీ. ప్రెస్.)

మ. రా. హిందూస్థానీ రాష్ట్రీయ
కాంగ్రెసు సంఘము

సత్యాగ్రహ ప్రచారము

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడగు నేటు గోవింద
దాసుగారును కార్యదర్శి పండిత ద్వారకనాథమిత్రగారును అ
హమదాబాదువెళ్లుచు 18 వ తేదీన బెహలులో దిగిరి. అచట
వెంటనే నేటు దీపచందుగారి గృహమున కాంగ్రెసు ప్రముఖు
ల రహస్యాలోచనసభ జరిగినది. ఉప్పుచట్టమును అడవుల చట్ట
మును గూర్చి సత్యాగ్రహమున ప్రారంభించెడు విషయమున
చర్చించిరిని తెలియుచున్నది.

సాయంకాలమున బెహలుమండల సంఘమువారు వారిరు
వురికిని సన్మాన పత్రమును సమర్పించిరి. ఆవాడురాత్రి బహి
రంగసభలో వారిరువురు సత్యాగ్రహముల గూర్చి యుపన్య
సించిరి.

బీహారు విద్యాపీఠము

సత్యాగ్రహ ప్రచారము

బీహారు విద్యాపీఠము నందలి ఉపాధ్యాయులకు విద్యా
ధర్మము దశమలక్రింద విడదీసి కాగు గ్రామములవెంట పంపదల
చిరి. 6 7 మంది వలంటీరు లొకడొకరుగా నేర్పడి జాతీయప
తాకములను ధరించి జాతీయగీతములను పాడుచు గ్రామములకు
సత్యాగ్రహమును గూర్చి బోధించెదరు. ఈ నెల 25 వ తేదీన
చందు రిశములు పాట్నా నుండి బయలుదేరును. తక్కిన దశము
లుగూడ నటుపిమ్మటనే పంపబడును. చాలమంది యాచర్యములలో
చేరుచున్నారు. (ఫీ. ప్రెస్.)

తంజావూరుమండల బ్రాహ్మణేతర ఆత్మగౌరవసంఘము

1000 మంది సత్యాగ్రహమునకు సంసిద్ధులగుట

“తంజావూరుజిల్లాలో బ్రాహ్మణులలోగాని వేదాన
ణ్యమునందుగాని ఉప్పు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు
“బ్రాహ్మణుడిప్పిట్టు నెల్లూరెప్పిట్టు లీగనారు మిక్కిలి గొప్ప
యేర్పాటులు చేయుచున్నారు. సత్యాగ్రహమునందు పాల్గొ
నుటకు 1000 మంది సంసిద్ధులుగా నున్నారు. ఇంకను చాలమంది
చేరుచున్నారు. వీరుచేయు సంఘసంస్కరణ ప్రచారముగూడ
మామూలుప్రకారము జరుగుచునే యుండును. కార్యనిర్వాహక
సంఘసభ యీ నెలాఖరున జరుగును. ఈ సంఘము బ్రాహ్మణ
మతమును నిరసించుటమాత్రమేగాక మరి పెక్కుపనులనుగూడ
చేయవలసియున్నది గాన యీ ఉప్పు సత్యాగ్రహమున
బ్రాహ్మణేతరులందరును తోడ్పడవలెనని
కోరెదను” అని సంఘకార్యదర్శి శ్రీయుత ఎస్. వి. లింగం
గారు నిన్న చెన్నపురినుండి ప్రకటించిరి. (ఫీ. ప్రెస్.)

పండిత జనహరలాలు నెహ్రూగారు

సూరతుమండలమున సంచారము

ఈనెల 22 వ తేదీన జనహరలాలుగారు సూరతుమండ
లమునకు వచ్చెదరు. బాద్షాహీ, జలాలాబాదు దండిగ్రామములకు
వెళ్లెదరు. దండిలో సత్యాగ్రహశిబిర మేర్పరచబడినది.

బోర్నదులో వల్లభాయి ప్రభుత్వము

ప్రభుత్వ పాఠశాలపైని జాతీయపతాకము

బోర్నదులో నొకపాఠశాలలో మహాత్మునకు బసయేర్పా
టుచేయబడినది. ఆ పాఠశాలపైని జాతీయపతాక మెగురుచుం
డెను. అప్పటికి 18-వ తేదీన రాత్రి 8 1/2 గంటలైనది. మహాత్ము
డింకను రాలేదు. అచట ఖద్దరుధరించిన యొక ప్రముఖుడు నిలచి
యుండెను. అతనికిని నాకును యీ రీతిగా సంభాషణ జరిగి
నది.

ప్ర:—ఇది జాతీయపాఠశాలయో?

ఉ:—కాదు. ప్రభుత్వపాఠశాల.

ప్ర:—అనగా మ్యూనిసిపలు లేక లోకలుబోర్డు పాఠ
శాలయో?

ఉ:—కాదు, కాదు, సిఫలైన ప్రభుత్వపాఠశాలయే.

ప్ర:—ఈ పాఠశాలపైని జాతీయపతాక మెటుల నెల
కొల్పితిరి? ఇచట మహాత్మునకు బసయిచ్చుటకు దొరతనమువా
రనుమతించురా?

ఉ:—ఇది బోర్నదు అని మీ రెరుగరా? ఇచట మా
కొక విధమగు స్వపరి
పాలనము కలదు. ఇచట చాలమంది పాశ్చాత్యుల గృహముల
పైనుగూడా నేనే జాతీయపతాకములను నెలకొల్పితిని. వారెట్టి
అభ్యంతరమును చెప్పలేదు. ఇవటి స్థితిగతులు వేరు. ఇతరచోట్ల
నుండు స్థితిగతులువేరు. వల్లభాయిగారి ఆజ్ఞయేనొక ప్రభు
త్వోద్యోగికిచట బహుశా విచారకొక నిష్పత్తిపెట్టెయైన
దొరకదు. ఇచట ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రజల అనుమతిపైనే
వ్యవహరించుచుండుదుగాని వారి అధికారములనగాదు” అని
అప్రముఖుడు నడివెను. బోర్నదు ప్రజల దేశభిమానమును
స్వాతంత్ర్యభావమును దీనివలన విదితము కాగలదు. మహాత్ముడు
మున్నగువారి బసలకు చక్కని యేర్పాటులు చేయబడినవి.
మహాత్ముడచటికి కొంచెము ఆలస్యముగావచ్చెను.
అచట 10000 మంది చేరియుండిరిగాని యువకులు
జాతీయగీతములను పాడుచుండుటచే వారందరును ప్రశాం
తముగా వేచియుండిరి. స్త్రీలుగూడ వేలకొలదిగా వచ్చిరి. ఖద్ద
రును దేశమాతను స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి విద్యార్థులు గాత్ర
ములను మేళవింపజేసి జాతీయ గీతములను పాడిరి.

గాంధీజీ ఉపన్యాసమును ప్రారంభించునదికి సభలో
15000 మంది యుండిరిగాని మిక్కిలి నిశ్శబ్దముగానే యుం
డెను. సర్దారు వల్లభాయిగారి ఆక్రమముగా అరెస్టుచేసినం
రున బోర్నదులో ముఖీలు ముటాదారులు మున్నగు
50 మంది గ్రామోద్యోగులు రాజీనామాలు నిచ్చిరని” సభలో
నొకరు తెలుపగానే సభలో నధికౌత్యము ప్రబలెను.
అతడా 50 మంది పేర్లను చదివి వినిపించెను. పిమ్మట మహా
త్ముడు మేడపసారా వైనినిలచి యుపన్యసించెను. వారు నిన్న
19 వ తేదీ ఉదయమున 6 1/2 గంటలకు బోర్నదునుండి బయలు
దేరిరి. (హిం. ప్ర. వి)

రాసు గ్రామము చేరుట

నిన్న ఉదయమున 9 గంటలకు రాసుచేరుట బోర్డునుండి రాసుకు 7 మైళ్ల దూరమున్నది. ఈ 7 మైళ్ల దూరమును మహాత్ముడు 2-30 గంటలలో నడచెను. ఈమార్గమున దుమ్ము మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండుటచే మహాత్ముడు చాల కష్టపడుచునేమోయని భయపడిరిగాని అట్టి దేదియును జరుగలేదు. మహాత్ముడు ఖులాసాగానే రాసు గ్రామమును చేరెను. మహాత్ముడు యెడబండి నెక్కవలసివచ్చునని ప్రజలు తలచిరిగాని మహాత్ముని కట్టి అవసరమెంతమాత్రమును కలుగలేదు. రాసు చేరగానే మహాత్ముడు ప్రకారము మహాత్ముని పాదములకు తైలమును రాచి మర్దనచేసిరి. దానితో ప్రయాణపు బడలిక పూర్తిగా తొలగిపోయినది. బోర్డునుండి రాసుకు పోవుదారి నంకరటింకరగా మెలికలు తిరిగియున్నది. మధ్యమధ్య గోతులు పల్లములుగూడ హెచ్చుగా నున్నవి. దుమ్ము మిక్కిలి హెచ్చుగానున్నది. సాధారణముగా నీ దారిని జనసంచారము తగా మండదు గాని నిన్న నాదారిని స్త్రీలును పురుషులును వేలకొలదిగా నడిచిరి. సాధారణముగా నీ దారిని బస్సులురానే రావు. బండ్లుగూడ చాలఅరుదు. అట్టిచో నిన్న బస్సులును బట్టునుగూడవచ్చినవి. బస్సులవారు ఆతి దారుణముగ రీతిని కేపు వమాలుచేసిరి. వెనుక నిడట పల్లభాయిగారిని అరెస్టుచేయుటకు మే జస్టిస్ లు జారీ చేసిన ఉత్తరువు గడుపు నెలదినములు ఇంకను పూర్తికాకపోవుటచేతను అది అందరికిని గూడ వర్తించునట్లుగానబడుటచేతను మహాత్మునిగూడ అరెస్టు చేసెదరనియే చాలమంది తలచిరి. (శ్రీ ప్రెస్)

మహాత్మునికు ఘనతమముగు స్వాగతము

చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి మిక్కిలి హెచ్చుమంది రాసు వచ్చియుండిరి. మహాత్ముడు ఘనతమముగు స్వాగత మియ్య బడెను. రాసులో ప్రత్యేకముగా నొక సభాశాల నిర్మింపబడెను. ఆశాలలో వేలకొలదిగా స్త్రీలును పురుషులును కూర్చుండి యుండిరి. అచటనున్న స్త్రీలు గాంధీజీకి విజయమును గోరుచు జాతీయగీతములను పాడసాగిరి. జాతీయతా కములు వందలకొలదిగా నెలకొల్పబడెను. నేను మోటారులో 1 1/2 గంటలలో రాసు చేరితిని. దారిలో కొన్ని నిమిషము లొకచో నాగితిమి. దారి కిరు ప్రక్కలను పొలములు సస్యసూర్యములుగానే యుండినవి. అచట నచట చెరువులు కనబడెనుగాని వానిలోగూడ నీళ్లులేవు. కొన్ని చోట్ల హిందూమహమ్మదీయ ప్రభుత్వవిహ్నములు కొన్ని కనబడినవి. దారికిర ప్రక్కలను ముండపాదలు విస్తారముగానున్నవి. ఆదారి వెడల్పు అరు అడుగులుమాత్రమే యుండినవి. అదియొక ఎండిపోయిన కాలువవలెనే కనబడెను గాని రాజమార్గమువలె కనబడలేదు. కొన్నిచోట్ల యిసుక విస్తారముగాను కొన్నిచోట్ల మెరకపల్లములుగాను, కొన్నిచోట్ల పొలములనుండ బోవుబండి చాలువలెను కొన్ని చోట్ల నల్లపరకముగాను ఆ దారియుండినది. ఆ దారిని మోటారుపోవుచున్నపుడే నిమిషమునం దెట్టి ప్రమాదము కలుగనోయను భయము కలుగుట నిశ్చయము. చివరకు మోటారు డ్రైవరు ఒక పెద్ద చెరువు గట్టననున్న కడు విశాలమగు మర్రిచెట్టు నీడను మోటారు నాపినపుడు బండిలోని వారి కందరికిని ప్రాణములు నిమిషపడినవి. ఈ ప్రాంతమున బాబరు దేవుడును నొక గజ దొంగ గలడు. అతని నాయకత్వము క్రింద ధారా లాలు ఆన బడ్డు వారి దారిదోపిడుగులను సలుపుచు చాల ప్రఖ్యాతిని బడసిరి. ఇటీవలే నీ యొ దొంగల నాయకుని దొరతనమువారు అరెస్టుచేసిరి. (హిం. ప్ర. వి.)

బహిరంగసభ

నిన్న ఉదయమున 9 గంటలకు బహిరంగసభ ప్రారంభమైనది. “ఇచటనే వల్లభాయిని అరెస్టుచేసిరి గాని యీ గ్రామమువారికి గల బాధ్యత మరింత మెండైనది. ఈ గ్రామము నందుందు వారాబాలగోపాలమును గూడ సత్యాగ్రహమున పాల్గొనవలెను. నేడు మీకు ఉప్పుపన్ను వేసిరి. రేపు రొట్టెపైనుగూడ పన్ను వేయ వచ్చును గాన మీరు విధిగా యీసత్యాగ్రహమునందు చేరవలెను. కొద్దిమంది మాత్ర మెవరో చెరసాలకు వెళ్లినచో నెట్టిలాభమును కలుగదు. ఎల్లవారును సర్వస్వమును పరిత్యజింప వలెను. ఇచట ఉప్పుచేయుటకు మీకు చాల సౌకర్యములు కడు సమీపముననే కలవు. కావున ఉత్తరపు చేరగానే మీరచటికేగి ఉప్పు తయారుచేయవలెను. ప్రతిస్త్రీయును పురుషుడునుగూడ ఖడ్గధనే కట్టవలెను. ఖడ్గధ ప్రచారము లేనిదే ప్రజలలో ప్రబోధము కలుగదు. ఖడ్గధప్రచారము బాగుగా జరిగియుండుట వలననే నేనిపుడీ సత్యాగ్రహమును ప్రారంభింపగలిగితిని. నన్ను అరెస్టుచేసినవిహ్నమునే వల్లభాయిని అరెస్టుచేసెదరని నేను తలచితిని. అతడిచట నుపన్యసింపదలచియుండలేదు. గ్రామస్తులు పదింబదిగ కొరుటవలననే

పూజ్యమైన వివాహాబహుమతులు

మావద్ద యుండు నేర్పులైన వనివారలచే తయారుగాబడిన స్వచ్ఛమైన వెండి, బంగారు, మణులచే పొడగబడి, మా పూర్ణ బాధ్యతగలిగిన అమూల్యవగలుడు కొనుడు. అవి మీ యాశ్చరిని వృద్ధిపొందించి, గృహమును యలుకరించగలవు.

సురాజ్ మల్ లల్లాభాయి అందు కో,

హిందూ దేశము, బర్మాలోను వజ్రములు, నగలవర్తకులు, 313 ఎస్.స్లెడ్జ్, మద్రాసు.

నతడు మాటలాడ బూసెను. ఆసేరమునకే అతనిని వెంటనే అరెస్టుచేసి విచారణచేసి శిక్షణధిందిరి. ఇచటనుండి 500 మంది వలంటీరులు వచ్చెదరని నాకు తెలిసినది.

మేము తయారుచేసిన ఉప్పును దొరతనము వారు మా చేతులలోనుండి లాగుకొనేదరని నేను వింటిని. నేను నీరసముగానుండిననువా రెటుల లాగుకొందురో చూచెదను గాక. అది యీ మొదటిదళమువారికిని నాకును సంబంధించిన విషయము గాన దానితోమీకు నిమిత్తములేదు. ఇటనుండి రానున్న 500 మంది వలంటీరులును కడవరకును నిలువబడవలెను. ఏదో యొకగంట నేపు మాత్రము శిక్ష చేసెదరని మీరు తలంప గూడదు. వల్లభాయికే మూడు నెలలు శిక్ష వేసినపుడు తక్కినవారికి మాత్రము వారేలతక్కువ శిక్షవేసెదరు! అని మహాత్ముడు నడివెను.

గ్రామోద్యోగుల రాజీనామాలు

నిన్న 19 వ తేదీవరకు 40 మంది పట్టెట్ల రాజీనామా నిచ్చిరి. బాద్లోలో చాలమంది రాజీనామాలు నిచ్చిరి. నిన్న నవసరికి వార్తవచ్చినది “దేశమున అధికముగను-కారీరకముగను నైతికముగనుగూడ దొరతనమువారు క్షీణింపజేయుచు న్నారగాన నిట్టిదొరతనమున కెవ్వరును తోడ్పడగూడదు. కాంగ్రెసు మహాసభవారు స్వరాజ్యసమరమును ప్రారంభించినపుడు ఆత్మగౌరవముగలవా రెవరైన మిన్నకుండగలరా? ” అని రాజీనామా లేఖలలో వ్రాయబడెను.

“కెయిరాజిల్లో మొత్తము 24 గు మంది పోలీసు పట్టెట్లను 60 మంది మటాదరులును రాజీనామాలు నిచ్చిరి. ఒక సారాదుకాణదారుడు తన లైసెన్సును రద్దుచేయవలెనని దొరతనమునకు వ్రాసెను. ఆతడిటుపైని సారాను విక్రయింపకుండుట్లు ప్రమాణము చేసెనని బహిరంగసభలో తెలుపబడెను. (శ్రీ ప్రె.)

25 గ్రామములలో 100 రాజీనామాలు

కెయిరామండలమునందు మహాత్ముడు నెల్లిన మొదటి గ్రామమున నవకాలిలోన చాలమంది రాజీనామాలు నిచ్చిరి. అటుపిమ్మట మహాత్ముడు బసచేసిన ప్రతిగ్రామమునందును గూడ రాజీనామాలనిచ్చుచునే యుండిరి. నిన్నటివరకు కెయిరామండలమున 25 గ్రామములలో 100 మంది రాజీనామాలు నిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

సంచార క్రమమునందు మార్పు

నిన్న సాయంకాలమున మహాత్ముడు రాసునుండి కనక పురమునకు బయలుదేరెను. నిన్న రాత్రి 10 గంటలకు కనక పురము నుండి రెవీకి బయలుదేరెను. అచట నొక నదిని దాటవలసి యున్నది. రాత్రి 9 గంటలకు పోటు వచ్చును. ఆ పుడు మాత్రమే పడవలు నడుపవచ్చును పోటు తీసిపోయినచో మోకాలులోను రొ.పిలో దిగి నడువవలసివచ్చును. నిన్న రాత్రి వారు పడవలమీద నదినిదాటి అనతిగట్టును చేరిన పిమ్మట 4 మైళ్లదూరము నడిచి రాత్రి ఒంటిగంటకు కిరేలీగ్రామము చేరిరి. నదిని దాటవలసివచ్చుటచే సంచారక్రమమునంగీటుల మార్పుచేయవలసివచ్చినది. (శ్రీ ప్రె.)

* * * *

శ్రీయత సాంబమూర్తిగారు బోగ్గిచి వెళ్లుట

బొంబాయిలో సంభాషణ

శ్రీయత సాంబమూర్తిగారు మన్నుగు ఆంధ్ర నాయకులు నిన్న 19 వ తేదీ ఉదయమున బొంబాయి వచ్చిరి. “ఆంధ్ర దేశము సర్వసిద్ధముగా నున్నది. గుజరాతు తరువాత ఆంధ్ర దేశమే శ్రేష్ఠముగా పునుకొనగలదు. ఈనెల 31 వ తేదీలోగానే మహాత్ముని అరెస్టుచేసినచో కాకి నాడ సమీపమున ఉప్పు సత్యాగ్రహము వెంటనే ప్రారంభింపబడును. లేనిచో మండలమునందు ప్రచారము బాగుగా జరుపబడుచుండును” అని సాంబమూర్తిగారు నడిచిరి. వీరు మహాత్ముని సందర్శించుటకు ప్రాంతీయరు మెయిలులో బొంబాయినుండి శ్రోచికి బజలు దేరిరి.

కె. ఎఫ్. నారీమనుగారు నారీమనుగారు నిన్న 19 వ తేదీ ఉదయమున నడియాదునండి బొంబాయి వచ్చిరి. “భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగటకు ముందుగానే మహాత్ముని అరెస్టు చేసినచో చార్జి నెల 16 వ తేదీని బొంబాయి రాష్ట్రమున సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడును అని నారీమనుగారు తెలిపిరి.

మౌలానా అబదుసోభనీగారు కాన్పూరు

నగరకోయిలలో సత్యాగ్రహ ప్రచారము

సోభనీగారు భిలాఫతు ప్రచారముకొర కి ప్రాంతములకు వచ్చి వారు త్రివేండ్రమునండి నగరకోయిలవచ్చిరి. అచట జరిగిన గొప్ప బహిరంగసభలో మహాత్ముని సత్యాగ్రహమును గూర్చి సోభనీగారు రుపన్యసింపిరి.

“హిందువులు మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు పార్సీలు మున్నగు నన్ని తెగలవారనగూడ నీ సత్యాగ్రహమున పాల్గొనుట ముఖ్యతమము. పూర్ణస్వరాజ్యము లభించుటకు సర్వసత సామరస్యమే మూలాధారము. మనదేశమునందెది ప్రబల తమముగ నిమమదశ ఇప్పుడుగూడ కొన్నిచోట్ల మహమ్మదీయులింకను వెడదీయుచుండుట చాలసంతాపకరము. భారత దేశము దానిన దేశముగా నుండునంతకాలమును మీ కుర్రానుల వలనను మీ వేదములవలనను మీకు లేకమైన మేలుకలుగదు. తిరువాన్కూరులో హిందూ మహమ్మదీయు సామరస్యము ప్రశంసనీయముగా నుండినందులకు నేను చాల సంతసించుచున్నాను. “అని సోభనీగారు నడిచిరి. (హిం. ప. వి.)

* * * *

గోదావరి ఏజెన్సీ కాంగ్రెసు సంఘము

నాగూరు భద్రాచలం చోడవరం పోలవరం

తాలూకాలలో సత్యాగ్రహ ప్రచారము

నిన్న పల్లలో ఏజెన్సీ కాంగ్రెసు సంఘసభజరిగినది. వైసివివరింపబడిన నాలుగు తాలూకాలలోను ముఖ్యములైన గ్రామములన్నిటిలోను ప్రచారమునకపుటకు కొంతమంది వలంటీరులును పంపుటకు తీర్మానింపబడెను. తూర్పు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాల వారీప్రచారమున పాల్గొనవలెనని సంఘాధ్యక్షుడుగ శ్రీయత పునలూరి తోడండరామయ్యగారు జిజ్ఞప్తి పంపిరి. (శ్రీ. ప్రె.)

“WANTED

SALES REPRESENTATIVES in every town. Rs. 5/- & over a day income. Easy & pleasant work. Address Mehta Merchant & Co., Post Box No. 451, Bombay.

నవయుక హృదయహారము ప్రభుమకుసుమము

ప్రేమ

(బాబూ అశ్వినీకుమారదత్తు)

అనువాదకుడు వెలువోలు సీతారామయ్య చౌదరి ప్రేమయను పేరుతో కామమోహములకు దాసులై పీడింపబడు మనుజుల నుద్ధరింపగల నుద్ధృతింధము. ఇందు ప్రేమలక్షణములు, దాని సాధించు నుపాయములు సుబోధకముగా వివరింపబడినవి. ప్రతిమనుజుడు ముఖ్యముగా ప్రతి కవయనకుడు తప్పక చదువదగిన గ్రంథము. ఆదర్శనీయులగు అశ్వినీబాబుగారి శీవన చరిత్రకూడ కలదు. కవిరాజ త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారి యుపక్రమణికాసహితము. ఫెదర్లేట్ కాగితము - వెల ఆ. 2 మాత్రం.

వెలువోలు సీతారామస్వామయ్య చౌదరి, శ్రీభావాసంజీవిసంఘము, అమృతలూరు పోస్టు, తెనాలి తాలూకా, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, మద్రాసున కూడ లభించును.

స్థాంపు పన్నులు

(0)

స్థాంపు పన్నులు, మద్రాసు రాష్ట్రపు ఆర్థికస్థితి విషయముగ నున్నపుడు పెంచబడెను.

కాని ఆర్థిక స్థితిచక్కబడగనే పన్నులు తగ్గింపబడునని తెలుపబడెను. రాష్ట్రము లిచ్చు కప్పములు తొలగింప బడిన పిమ్మట, స్థాంపు పన్నులను తగ్గించుట ప్రభుత్వ ధర్మమైయుండెను. కాని, వారటలు గావించరయిరి. పన్ను లేకారణముచే నయినను ఒక్కసారి పెరుగు చో, పిమ్మట నవి తగ్గవను నమ్మకము ప్రబలుట కిట్టి సందర్భములే కారణమగుచున్నవి. ది. బ. మును స్వామినాయుడుగా రివిషయమును ప్రతిపాదించుటకై దెచ్చిన నూరు రూపాయల కోత తీర్మానమును, మదరాసు శాసనసభ వారంగీకరించుట జూడ, ఎట్టి అసమ్మతి భావము ప్రబలియున్నదో యూహింప వచ్చును. సర్ పాత్రోగారు నయితము, ప్రభుత్వ వైఖరిని నిరసించవలసి వచ్చెను. కోర్టుల ద్వారా వ్యాజ్యముల ద్వారా, ప్రభుత్వమువారు తమ రాబడిని పెంచుకొనుట, ప్రజల దుస్థితికి హేతువగుచు న్నది. స్థాంపుల ద్వారా ప్రభుత్వమువారు లాభము బడయుచున్నటుల, యింతకు పూర్వము వెలువడిన సివిలు క్రిమినలు కోర్టుల రిపోర్టులు దెలుపుచుండెను. లా-మెంబరుగారు మాత్రము ఎట్టి లాభము గలుగ లేదని దెలుపుట చోద్యము. కాని, వీరు తమ యూహా కారణములను దెలుపరయిరి. ప్రస్తుతపు లా మెంబరుగారు సర్ కృష్ణ నాయుడుగారు శాసనసభ్యులుగ నున్నపుడు, స్థాంపు ఫీజులను పెంచుట అక్రమ మని పట్టుదలతో వాదించియుండిరి.

వీరు ప్రభుత్వమున ప్రవేశించినపిమ్మట, ప్రభుత్వమువారి నీ విషయమై తమ యభిప్రాయమున కనుకూలముగ ప్రోద్బలపరచెదరని యూహింప బడెను. కాని, అనుకూల ఫల మింతవరకు గలుగ లేదు. ప్రభుత్వమునకు వెలుపలనున్నపుడు, తాము స్థాంపుపన్నులకు ప్రతికూలుర మయినను, ప్రభుత్వములో ప్రవేశించిన పిమ్మట తమకు నిజస్థితి గోచరించెననియు, స్థాంపుపన్నులను తగ్గించుటకు సాధ్య పడదని సువ్యక్తమయ్యెననియు, కృష్ణ నాయుడుగారు రంగీకరించుట జూడ, ప్రభుత్వమునం దెట్టివారు సభ్యులయినను, ప్రజాభిప్రాయానుసారముగ నడచెదరను నూహ నిరాధారమనియు, ప్రజలకు ప్రభుత్వము బాధ్యత వహించువరకు లా-మెంబరుగారు చేసిన వాదముల బోలువాదములు వెలువడుచుండుననియు, రూఢియగును. కృష్ణ నాయుడుగా రిదివరకు జస్టిసు పక్షనాయకులుగ నుండిరి. జస్టిసుపక్షముపా రికనయినను, ఉన్న తోద్యోగములను సంపాదించినంతమాత్రమున ప్రజలకు మేలుగలుగదనియు, సత్వర స్వరాజ్య సిద్ధివలనగాని దేశపరిస్థితులు మార్పజెందవనియు గ్రహించి, తదర్థమై పాటుబడుట వివేకముగాని, దేశ

స్వాతంత్ర్యమునకై సర్వస్వము ధారబోయుచున్న నాయకోత్తములను నిరసించియు, పరిహసించియు కాలము గడుపుట ఏమాత్రము పాడిగాజాలదు. సర్ పాత్రోగారిని, ది॥ బ॥ మునుస్వామినాయుడు గారిని గూడ, కృష్ణ నాయుడుగారు అధిక్షేపించిరి.

కీ॥ శే॥ సర్ కే. శ్రీనివాసయ్యంగారు స్థాంపు పన్నులను మున్నందు తగ్గించుటకు వాగ్దానము చేసినటుల, సర్ పాత్రోగారు దెలిపినను, ప్రభుత్వమువారి విషయమై ఎట్టి వాగ్దానము చేయ లేదని, లా మెంబరుగారు నుడివీరి. వీరి వాదము సమంజసమని ఎంచినను, తాత్కాలికముగ పెంచ బడిన పన్నులను ఆర్థిక పు చిక్కులు తొలగిన పిమ్మట తగ్గించుట కనీసధర్మముగాదా? 1922 సం వత్సరమున పెంచబడిన పన్నులను 1930 సంవత్సరమున గూడ తగ్గించుటకు నమయము రాలేదని చెప్పటకన్న వింతవేరుండదు. రాష్ట్ర కప్పములు తొలగి చాలకాల మయినను, ఈ విషయము నింకను ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టరయిరి. వీరలు కోర్టులలో న్యాయము బడయుటకు ప్రస్తుతపు కోర్టు ఫీజులు అభ్యంతరము గలిగించుచున్నవి. ధనికుల కిట్టి హెచ్చు ఫీజులు లాభకరముగ నున్నవి. ఇది వరకు గాకున్న, మదరాసు శాసనసభవారు తీర్మానించినపిమ్మట నయినను, ఈ మార్గము నవలంబించరాదా? శాసనసభవారి తీర్మానమును లా మెంబరుగారు గౌరవించరాదా? స్థాంపుపన్నులు రిజర్వడు శాఖకు చెందియుండుటచే, శాసనసభ తీర్మానమును గౌరవించవలసిన యవసరము వీరికి లేక బోవచ్చును. కాని, దేశాభిప్రాయ మెటులున్నదో కనుగొనుట కయినను యిట్టి తీర్మానము తోడ్పడు చున్నపుడు, దీనిని కొనసాగించుటకు వీరి కేల యభ్యంతర ముండవలయును? లా మెంబరుగారు దెలిపిన హేతువు కడు నిస్సారముగ దోషక మానదు. బడ్జెటు ఏర్పాటు లిది వరకే జరిగి యుండుటచే, వీని నిపుడు కదలించుట పాడిగాదని, లా-మెంబరుగారు దెలిపియుండుట చోద్యము. బడ్జెటు ఏర్పాటులను కదలించ వీలులేనిచో, వీనినిగూర్చి శాసనసభలో చర్చించుట కవకాశమియ నేనో తెలియకున్నది. చర్చయంతయు తమాషా క్రింద పరిణమించుననియు, ఎట్టిమార్పుల గావింప నవసరము లేదనియు, లా-మెంబరుగారు ఊహించియున్నచో, శాసనసభలో జరిగెడి బడ్జెటు ప్రసంగములు వట్టి బూటకములని తేలును. ఇట్టి ప్రహసనములలో పాల్గొనుటవలన, ఇనుమతయు లాభము గలుగదని గ్రహింపవచ్చును. హైమను కమిషను రిపోర్టు వెలువడువరకుకోర్టుఫీజుమున్నగు స్థాంపుపన్నులనుగూర్చి విచారింప వీలులేదని, లా-మెంబరుగారు జెప్పట జూచిన, పన్నుల భారము తగ్గనని ఆశపడుట కే మాత్రము వీలులేదని గ్రహింపవచ్చును. సంస్కరణముల పట్ల ప్రజల విశ్వాసము పూర్తిగ నంతరించుట కిట్టి సందర్భములు తోడ్పడక మానవు.

మద్యపాన నిషేధము :

మదరాసు శాసనసభ

మదరాసు శాసనసభలో మద్యపాననిషేధము గూర్చి జరిగెడి చర్చలును, మంత్రుల సమాధానములును ప్రజలకు విసుగుబుట్టించుచున్నవి. ఫలితము మృగ్యమయినను, ఆర్థికము లభికముగ నున్నవి.

ది॥ బ॥ మునుస్వామినాయుడుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము నందు అసంగికార మయిన దేదియు కనుపింపదు. దీనిని సయితము ఎక్సైజు మంత్రిగా రంగీకరింపక పోవుట జూడ, మద్యపాన నిషేధమునకై వీరు మనస్ఫూర్తిగ పాటుబడెదరను నమ్మకము ప్రబలజాలదు. శుష్క ప్రచారమునకై ఎంత సొమ్మును వ్యయపరచిన నేమి ఫలముండును? ఈ ప్రచారమునం దయినను, కల్లంగడులకు పోయెడివారిని పోకుండజేయు ప్రయత్న మవలంబింప గూడదని, ప్రభుత్వమువారు దెలుపుటచే, ఇతర తావుల నెట్టి ప్రసంగముల గావించిన నేమి లాభముండును? ప్రభుత్వ ప్రచారకులు త్రాగుడు అలవాటు లేనివారికి ఉపన్యసింపవలసియుండును. దీనివలన కాలహరణము దప్ప, వేరు ప్రయోజన ముండదు. కల్లంగడులయొద్ద పికెటింగు జరిగిననేగాని కొంతయైనను ప్రయోజనముండదు. ఈ మార్గము నిషేధింపబడుటచే, ప్రచారమునకై వినియోగింపబడు నాల్గులక్షల ద్రవ్యము బూడిదలో పోసిన పన్నీరగుట వింతగాదు. ప్రజలు మద్యపానమును మానవలసిన యవసరమును గుర్తించువరకు, నిషేధమును ప్రవేశపెట్ట గూడదనుచో, అట్టి సమయము ఎన్నటికిని లభింపజాలదు. ఒకవంక ప్రచారము జరుగుచున్నను, మద్యపురాబడి వృద్ధియగుట బట్టి, ప్రచారమువలన లాభము గలుగలేదని విదితమగుచున్నది. కల్లుపాటలు యధేచ్ఛగ కొనసాగుచున్నవి. ప్రచారమునకు దోడుగ, ఇతర ఫలప్రదమగు మార్గముల నవలంబించుట యత్యవసరము. రెండుమూడుజిల్లాలలో మద్యపాననిషేధమును ప్రవేశపెట్టి పరిక్షింపవలెనని, మునిస్వామినాయుడుగారు చేసిన సూచన చాల మితమయినది. రెండుజిల్లాలలో నిషేధము సాగుచుండుచో, ఇతర మండలములలో గూడ దీనిని ప్రవేశపెట్టుట సులభసాధ్యమగును. లేనియెడల ఇరువదిసంవత్సరములలో నిషేధాదర్శమును చేరగలుగుట యసంభవమగును. అమెరికాలో ప్రచారముతో పనులు జరుగునని తలంపక, ప్రభుత్వము వారు నిషేధమును ప్రవేశపెట్టి జయము గాంచిరి. ఇందువలన, రాబడి తాత్కాలికముగ తగ్గినను, దేశ సంపద వెంటనే బెరుగుటచే ప్రభుత్వపు రాబడియు యతిశయించెను. హిందూదేశము నందును నిషేధమును ప్రవేశపెట్టుచో అట్టి పరిణామమే జరుగక మానదు. అందుకుమారుగ, తగ్గెడిరాబడిని ముందే భర్తీ చేయవలయుననుచో, అది జరుగని పని. మునుస్వామి నాయుడుగారు దెలిపినటుల, రాష్ట్ర కప్పములు తగ్గినపుడే, మద్యపాననిషేధము నలన తగ్గు రాబడి నితరవిధముల భర్తీచేసిన బాగుండెడిది. అట్టి యవకాశమును విడనాడి, డబ్బు లోటు గలుగునని ఆర్థికసభ్యుడును తదితర ప్రభుత్వ సభ్యులును పగచుట, నిరర్థకము. ధననష్టముతోగాని లాభముతోగాని, నిషేధనమ స్యను ముడిబెట్టుట వ్యర్థ ప్రయత్నము. ప్రజల సాభాగ్యమున కిట్టి సంస్కరణములాభించునని దెలిసినపుడు ఎట్టి నష్టము ప్రాప్తించినను దీనిని కొనసాగించుటయే ధర్మమగును. ఇటులనే ధనలాభ మొనగెడిచెడుగు లనేకము లుండవచ్చును. వానిని మాన్పుట లేదా? గుట్టుపు పందెముల జూదమును మాన్పుటకై జూదపు అంగళ్లను మూసివేయించలేదా? ఇటులనే రెండుమూడు జిల్లాలలో కల్లంగడులు లేకుండ

జేయుచో, నిషేధ ప్రయత్నము కొంతవర కయి నను ఫలించును. ద్వంద్వ పరి పాలన ము క్రింద, నిషేధ సంస్కరణము సాధ్యపడదని, దొరైరాజు గారు తెలిపిరి. మంత్రిగారు వీరి యుద్దేశ్యముతో నేకీభవించుచో, ఆసంగతినే వెల్లడిజేయుచో, ప్రజలకు నత్యము గోచరించును. అంతయ గాని, వారిని భ్రమలో నుంచుట పాడిగాజాలదు. ఎక్సైజు మంత్రి గారు రయినను కేవల ప్రచారమువలన లాభము లేదని యంగీకరించిరి. అటులగుచో ఇతర మార్గముల నేల యవలంబింపరాదు? రాబడిని కోల్పోవుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులుగ లేరనియే భావించవలసి వచ్చును. ఇందుకు సంసిద్ధులు గానంతవరకు, ప్రభుత్వమువారు మద్యపాన నిషేధమును సాగించుట దుర్లభమే యగును. బొంబాయిలో రేషనింగు పద్ధతివలన నష్టము గలిగెననియు, అందుచే దాని నవలంబించి లాభము లేదనియు, మద్రాసు మంత్రిగారు చెప్పట విచిత్రము. బొంబాయిలో రేషనింగు పద్ధతివలన, మద్యపానము తగ్గెనని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారే యంగీకరించిరి. దీనితో పాటు రాబడి తగ్గుట నహజమే. అక్రమ మద్యవ్యాపారము జరుగుచున్నదను కారణముచే, ఈ పద్ధతిని విడనాడవలయునని, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు చెప్పట కెట్టి కారణము గనుపించదు. అక్రమ వ్యాపారము నరికట్టుటకు, వీరి కధికారములు గలవు. వాని నుపయోగింపవచ్చును. అంతయ గాని, మద్యపానమును తగ్గించుటకు ప్రధాన కారణమయిన పద్ధతిని విడనాడుట, మద్యపాన నిషేధము పట్ల సుముఖతను జూపదు. మూడు సంవత్సరములు గడచినప్పటికీ, మునుస్వామి నాయుడుగారి సూచన గూర్చి ప్రభుత్వమువారు యోచింపగలరని, మంత్రిగారు చెప్పిరి. ప్రస్తుత పరిపాలన విధానమే యికముందును కొనసాగుచో, ఎప్పటికప్పుడు యింకను తగిన సమయము రాలేదను సాకులు వెలువడుచునే యుండును.

స్టేటుకొన్నిటనభ : నియోగిగారి స్టీమరులచట్టము నియోగిగారిచే ప్రతిపాదించబడిన స్టీము నావిగేషను చట్టమును భారత శాసనసభవారింతకు పూర్వ మంగీకరించియుండిరి. పంగదేశమునందు నదులలో నడిచెడి దేశీయనౌకలతో, విదేశపు కంపెనీలు పోటీజేసి, తమ రేట్లను తగ్గించి, వాని నడుగంటజేయ గలుగుచున్నవి. ఇట్టి అక్రమ ప్రయత్నముల నాపి, అవసరమయినపుడు ప్రభుత్వము జోక్యము కలుగజేసికొని, దేశీయ పరిశ్రమను రక్షింపవలయునని, నియోగిగారి చట్టము గోరచున్నది. ప్రభుత్వమువారి చట్టము సంగీకరించిరి. స్టేటుకొన్నిటనభలోగూడ ఈ చట్టమంగీకరింపబడినను, ప్రజాశయప్రతిపక్షులగు దాదాభాయిగారును, మరికొందరు యూరపియను సభ్యులును గలసి తీవ్ర ప్రాతికూల్యము జూపి, చట్టమును ధ్వంసము గావించ ప్రయత్నించిరి. కాని వీరి యాటలు కొనసాగలేదు. పరిశ్రమలలో ప్రభుత్వపు జోక్యము బనికెరాదని, దాదాభాయిగారు వాదించి, ఇతర దేశములలో నిట్టి పనులు జరుగుచో ప్రభుత్వములు నిలచెడివి గావని, చాటిరి. కాని, వీరి యావేశమంతయు, ప్రజానుకూలమగు చట్టములు గావించ బడుచున్నపుడే మెరుగుచుండును గాని, తద్విరుద్ధమగు చట్టములు గావించబడుచున్నపుడు, వైకిరాదు. అట్లని చేసెడి విప్లవ

కరులకు ప్రభుత్వమువారు లొంగుచున్నారని, వీరు గర్జించిరి. హార్వరుగారి చట్టములో జాతివిచక్షణను కనిపెట్టిరి. ఎ. రామస్వామి మొదలిగారు వీరిరువుర వాదమునకును తగిన జవాబిచ్చి, దాదాభాయిగారు భీతి చెందవలసిన బనిలేదని జూపించిరి. ప్రభుత్వము తరపున ముచ్చటించుచు, అక్రమపు పోటీని తొలగించుటయే చట్టపు ముఖ్యోద్దేశ్యమనియు, దీని యందు జాతి విచక్షణ మేమాత్రము లేదనియు, అమెరికాయందు గూడ నౌకాసంఘమువారు రేట్లను నిర్ణయించుచుండురనియు, పుష్ హెడ్డుగారు నుడివిరి. ప్రభుత్వ సమాధానముతో సర్ ఆర్థర్ ఫ్రూమ్ అను యూరపియను ప్రతినిధి మాత్రము తృప్తిజెందరయిరి. యూరపియను వాణిజ్య ప్రతినిధులు మువ్వరును ఈ చట్టమునకు ప్రతికూలురని, ప్రభుత్వమువారు గ్రహింపవలయునని, ఫ్రూమ్ గారు కోరిరి. యూరపియను వర్తకు లిష్టపడని యెడల, ప్రభుత్వమువారు రేట్ల చట్టమును కావించ వీలులేదు గాబోలు. ఈ చట్టము సంగీకరించుచో, ఓక్సులు చాల సంభవించునని, ప్రభుత్వమువారిని వీరు మందలించిరి. వీరి మందలంపు కెట్టి యాధారము గనుపించదు. కాని, ఒక్క సంగతి మాత్రము వెల్లడియైనది. భారతీయుల కేమాత్రము లాభించు ఏర్పాటు నయినను, యూరపియను ప్రతినిధులు సహించజాలరనియు, వారి తోడ్పాటు నాశించి లాభము లేదనియు, ఓరికన్న ప్రభుత్వమువారే మెరుగనియు, స్టేటుకొన్నిటనభలో జరిగిన చర్చ బట్టి గ్రహింపవచ్చును.

కీ. శే. బాల్కరుప్రభువుగారు

బాల్కరు ప్రభువుగారు తమ 82 వ సంవత్సరమున చనిపోయిరి. వీరు 1848 సంవత్సరమున జన్మించి, చనిపోవరకు బుద్ధి ప్రతిభను గనుపఱచుచుండిరి. వీరు కస్తూర్బతీపు ముఖ్యులై పరిపాలన వ్యవహారములందు పెక్కు విధముల పాల్గొనిరి. 1902 వ సంవత్సరమునందు వీరు ప్రధానమంత్రియై మూడుసంవత్సరము లీ పదవిని నిర్వహించిరి. పిమ్మట గూడ వీరు ప్రభుత్వ సభ్యులుగ పనిజేయుచుండిరి. వీరు కేవల రాజ్యాంగ కోవిదులు మాత్రమేగారు. వీరు తత్వవేత్తలని ప్రసిద్ధిగాంచిరి. వీరి ఫిలాసఫీ, నాస్తిక సిద్ధాంతమునకు చేరువుగనున్నను, వీరి శాఖయందు అధికగౌరవము బడసిరి. వీరు వివాహము జేసికొనక, బ్రహ్మచారులుగనే చనిపోయిరి. బాల్కరుగారు పాలెస్తీనును యూధూమిగ చేయవలయునని సంకల్పించి నఫలమనోరథులయినను, ఆరబ్బులలో తీవ్రమగు అసంతృప్తిని జనింపజేసిరి. ఇట్టివారు పండువలే పండి రాలిపోయినను, వీరి మరణము తత్త్వవేత్తలలో నేమి, రాజకీయ ప్రపంచమునందేమి విషాదము గల్గించకమానదు. కామన్సు సభలో విచారము సూచింపబడెను. వీరి స్థానము నాక్రమింప గలవారు దొరకుట సులభసాధ్యము గాదు.

హిందూ దేశ అధినివేశస్వాతంత్ర్యము :

లేబరు ప్రముఖులు హిందూ దేశమునకు అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును చేకూర్చు నిమిత్తము నొక పార్లమెంటరీ కమిటీ ఏర్పడినటులను, కెన్వర్త్రిగారితో గూడిన కొందరు లేబరు ప్రముఖులు దీనియందు సభ్యులయి

నటులను, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. కాని, వీరు తక్షణ స్వాతంత్ర్య సిద్ధికై కృషిసలిపెదరని దోచదు. తాము ప్రభుత్వమువారి కడ్డముగ నిలచుటకై బూనుకొనమనియు, భారతదేశ వ్యవహారముల గూర్చి, ప్రభుత్వదృష్టిని మరలించుటకు ప్రయత్నించెదమనియు, కెన్వర్త్రిగారు నుడివిరి. ఇట్టి కమిటీ లిదివర కేర్పడియుండెను. ఇందలి సభ్యులు కామన్సుసభలో హిందూదేశము గూర్చి కొన్ని ప్రశ్నల నడుగుచుండిరి. ఇంతకన్నను వీరు చేసిన ఎక్కుడు మేలు గనుపించదు. నూతన సంఘమయినను, ఇంతకన్నను ఎక్కుడుమేలు నలుపగలుగునని తలచుట కవకాశము గనుపించదు.

కారాగృహనిబంధనలు :

మద్రాసు ప్రభుత్వ ప్రకటనము మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు నూతన కారాగృహ నిబంధనల గూర్చి గావించిన ప్రకటనము గాంచిన, రాజకీయ నిర్బంధితుల కెక్కువ సౌకర్యము లొనగబడవని యూహింపవచ్చును. (ఎ) క్లాసు తరగతి ఖయిదీలలో రాజద్రోహ నేరముక్రిందశిక్షింపబడినవారిని దీసికొనివచ్చుటకు వీలయినను, వీరి నేరము దౌర్జన్యమును పురికొల్పునని అభిప్రాయపడుచో దీనిక్రిందకు తెచ్చుటకు వీలులేదు. అన్నపూర్ణయ్య గారి విషయమై లా-మెంబరుగారు చెప్పిన సమాధానమున కిది యనుగుణముగనున్నది. మేజిస్ట్రేటు గారు ప్రత్యేక సౌకర్యములను సిఫార్సుజేసినను, ప్రభుత్వమువారు వీనిని విమర్శింపగలరు. రాజకీయ నిర్బంధితులను ప్రత్యేకశాఖలో నుంచకబోవుటచే, వారి స్థితియందు ఎంచదగిన మార్పు గలుగజాలదు.

కీ. శే. కుమ్మమూరి లక్ష్మీనారాయణగారు

వేటపాలెము వాస్తవ్యులును, నిరాడంబర దేశసేవకులును, త్యాగ జీవులు నగు కుమ్మమూరి లక్ష్మీనారాయణగారు అకాల మృత్యువాత బడిరని వినుట కెంతయు చింతించెదము. వీరు గుంటూరు మండల సంఘ సంచార కార్యదర్శిగ చాలకాలము బనిచేసి, ప్రజాప్రజోధము గలిగించిరి. అసహ యోద్యమ ప్రచారమునందు గూడ వీరు శ్రద్ధతో పాల్గొనిరి. వీరి కార్యదీక్షయు, పట్టుదలయు మిగుల ప్రశంసా పాత్రములు. వీరు పెక్కు ప్రతిష్ఠాపనల స్థాపనకు తోడ్పడిరి. దేశసేవయందే నిమగ్నులై, వీరు అవివాహితులుగ కాలధర్మము నొందిరి. వీరి మరణమువలన, గుంటూరు మండలమునకు తీరని నష్టము వాటిల్లెనని చెప్పవచ్చును. వీరి యాత్మకు పరమేశ్వరుడు శాంతిని ప్రసాదించు గాక!

కలకత్తా కార్పరేషను ఎన్నికలు :

కాంగ్రెసు విజయము కలకత్తాలో కాంగ్రెసు నందు తీవ్రభేదముల వ్యాపించినను, కలకత్తా కార్పరేషనుకు జరిగిన ఎన్నికలలో నలువది రెండుస్థానములను కాంగ్రెసు మాత్రమింపుట జూడ, కాంగ్రెసు పట్ల పౌరుల కెట్టి భక్తి గలదో గ్రహింపవచ్చును. ఈ యవకాశము గైకొని, కాంగ్రెసు సభ్యులు తమ భేదములను వైకొని, దేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధికై యావచ్చు వినియోగించెదరు గాక!

స్థానిక వార్తలు

తపాలా నోటీసు:—మరిమనుకు కొలంబోమార్గమున పంపబడుట పూర్వము జనరలు పోస్టాఫీసునందు రేపు 21వ తేదీని సాయంకాలము 6-25 గం. కట్టబడును.

రాకపోకలు:—పితాపురం మహారాజా ఆరకాల్ అడిరాజాగార్లు నేటి ఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి.

కే. కే. గారు బిన్ని కంపెనీ మేనేజింగ్ డైరెక్టరు ప్రేజరు, రాన్ కంపెనీకి సంబంధించిన గ్రాహమరాన్ గార్లు ఇంగ్లాండు వెళ్లుటకు నేటి ఉదయమున బొంబాయికి వెళ్లిరి. ఆర్. యస్. ప్రోసీగారు ప్రభుత్వ ప్రధాన ఇంజనీయరు నిన్న రాత్రి వాల్తేరుకు వెళ్లిరి.

సుధ

ఒక తెలుగు మానవత్రిక

తెలుగు ఉగాదివందుగనుండి వెలువడగలదు

సంపాదకుడు:— వి. కుటుంబరావు

ప్రకాశకులు:— డి. దేశికాచార్యులు

రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారి ఎదుట 19-3-30 తేది డిక్లరేషన్ తీసికొనబడెను. సాలుచందా రు 1/-

శ్రీభక్త సత్యశివాజీమహారాజ్ గారి జన్మదినోత్సవము

మద్రాసు మహారాష్ట్ర సంఘమునందు

వైభవముతో జరుపబడుట

మద్రాసు మహారాష్ట్ర సంఘమువారి యొక్కయు, మహారాష్ట్ర మండలమువారియొక్క విద్యానిధి యొక్కయు యాజమాన్యమున గత ఆదివారము శ్రీ భక్తసత్య శివాజీమహారాజ్ గారి జన్మదినోత్సవము తిరువల్లి క్షేత్ర పెద్దపీఠియందు మహారాష్ట్ర సంఘ భవనమున కారదాహారమునందు ఆతి వైభవముతో జరుపబడెను. ఉత్సవ కార్యక్రమము దైవ ప్రార్థనతో ప్రారంభింపబడెను. శ్రీయుతులు భీషే, పటంకరు గార్లు శ్రీశివాజీ మహారాజ్ వైసను వారికాలపు వీరుల పాటలును మరాఠీయందు పాడిరి. శ్రీ పి. డి. జోషిగారు శ్రీశివాజీ తీర్థము గూర్చి కొంతసేపు మరాఠీయందు దువ్వనీచిరి. అధ్యక్షతనహించిన ఆర్. వాసుదేవరావుగారు శివాజీగారి దేశభక్తి ధైర్యసాహసము, మతసహనము, దయశుశ్ర్మ, మొదలగు ఘన స్వభావములూర్చి ముచ్చటించిరి. పిదప శ్రీ శివాజీ చిత్రపటము తిరువల్లి క్షేత్ర పీఠములందు ఊరేగింపబడెను. అటవట హోరలు నొసగబడెను. 17 వ తేదీని సాయంకాలము ప్రా. టు మేగారు ఒక నూతన వాద్యముపై సంగీత ప్రదర్శనము గావించిరి. ఈఉత్సవము యంత్రవైభవముతో జరిపినందులకు మహారాష్ట్ర సంఘ కార్యదర్శులగు శ్రీయుతులు రాజారామ పిండ్లే, హెచ్. శేషగిరిరావుగార్లు, మహారాష్ట్ర మండల్ కార్యదర్శియగు డా॥ వి. డి. నింకరుగారు అభివందనీయులు.

ఆముదంపిండి వేలం

విజ్ఞపు గంగరాజుగారి దగ్గర సోమేశ్వరంకాపురస్తులు మేడితెల్లి సూరన్నగారు తాకట్టువుంచి విడిపించుకొనిని బాపతు ఆముదంపిండి బ 772 లున్నానదరు సూరన్నగారి లేఖకిందను యీనెల 24 వ తేదీ సోమవారం రోజున మధ్యాహ్నం 3 గంటలు లగాయితు కాకినాడ జగన్నాథపురంలో యేటివార తెలుగుంట రామమూర్తిగారి కొట్టదగ్గర లాటు, 1 కి.బ.50 లుగా వేలంవేయుదునుగాన వలయువారలు పాడగోరెదను. ఇతరవివరములు నావలన తెలుసుకోవలయును.

కాకినాడ } శ్రీభాగోళపు వెంకట్రావు,
19-3-30 } ఆక్షనరు.

శ్రీ సఖ్యాభివర్ధకనిలయము, సరివల్లె పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా వేదవేదాంగ విద్యానిలయము

పశ్చిమ గోదావరి మండలమునందలి తాడేపల్లి గూడెము తాలూకాలో తేరిన గణపవర మనుగ్రామమున కొకమైలుదూరమునందు సరివల్లె గ్రామమున తాడేపల్లిగూడెమునండి భీనువరమునకు బోవు బాటప్రక్క నీ విద్యాలయ భవనములు, త్యాగమూర్తులగు బ్రహ్మశ్రీ యామని వెంకటేశ్వర్లుగారి నిరంతర ప్రయోసములన ముమా రిరువడివేల రూప్యముల కధికముగ సమూహర్పబడి పది సంవత్సరములక్రిందలి నిర్మింపబడినవి. కడచిన పది సంవత్సరములనుండియు సుమా రెనుబది మంది విద్యార్థులకు అన్న సత్తమును, నవరత్నముల నొప్పు తొమ్మిండు శాస్త్రపండితుల యధ్యాపకత్వముతోడను వేదమూలముతోడను, తర్కవ్యాకరణ విమోచనాది శాస్త్రాలములతోడను, నొప్పియుండి బాలవెంబడి సేగు పాంథుల నాకర్షింపబడినదై, బాలసారుల కాతిశ్రయ నొసంగునదై యున్నయది.

ఈ విద్యానిలయమునకు వ్యవస్థాపకులును, ధర్మకర్తలును, బ్రహ్మశ్రీ యామని వెంకటేశ్వర్లుగారు, వీరిదివలన, ఉయ్యూరు యస్టేటు మానేజరుగ బనిచేసియుండ విద్యాలయ నిర్వహణమునకై ప్రస్తుత ముద్యోగపరిత్యాగమును గావించి యున్నారు. ఇందు గణపబడు వేదవేదాంగ విద్యులును, వాని విధానమును, బూర్వము భౌమ్యము మున్నగువారు శిష్యులకు గణపిన విద్యావిధానమును దలంపునకు దెచ్చుచుండును.

దొరతనమువారి సహాయ ప్రస్థమున కావించి విద్యార్థి శోమణి-తిరువకుల నార్థింప విద్యాభ్యాస మొనరించి యేయున్న తె పాకాలలోనో-కలకాలలోనో గుత్తింభరిత్యమున కుద్యోగమున కుద్దేశించువారలకై స్థాపింపబడిన కలకాల లట్టి కలకాలగాక-వేదములందును శాస్త్రము లందును గూలంకషమైన విజ్ఞాన ములనన్ని, ప్రాచీనభారత విజ్ఞానమూర్తులను ఆస్తిక మణులను నుద్ధరింపజేయు గల న శిక్షణావిధానమును గల్గి-యీ నిలయము ఋష్యాశ్రమములను దలంపునకు దెచ్చుచున్నది.

విశ్వదాత దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిక పరి విద్యాలయమును సందర్శించి వైవిధ్యముగ నభిప్రాయమును వ్రాసిరి.

“కలలో పంచసూత్రేషు నజాయతే వర్ణసంకరః” అనువచనమున జెప్పబడిన తీరున కర్మభూమియగు నీ యార్యవర్తమున వర్ణసాంకర్య మొదవుదా, పాశ్చాత్య నాగరికతా పితామహముఖ్యుడుగ ఛాత్రకోటి నావేలించియున్న ఇక్కాలమున నిట్టి సంస్థలవలన దేశమునకొదవు ప్రయోజనమునుగూర్చి సేను వ్రాయకయే విజ్ఞ లూహింపగలరు.

ఈ విద్యానిలయమునందు శ్రీ సీతారామాంజనేయాలయము నిర్మింపబడి ప్రతిష్ఠ యొనరింపబడెను. అనుదినమున ఛాత్రవర్గము స్వామివారాధింపవలెను. ఉదయముననే బాలభోగ మొనరింపబడి యా ప్రసాదమును విద్యార్థు లార్గింతురు.

విద్యానిలయమున వేదము, తర్కము, వ్యాకరణము, విమోచన మున్నగు శాస్త్రములను కావ్యపాఠములును జెప్పబడును.

విద్యాభ్యాస మందరము వసతిగృహము, ఆదిభిక్షాభాగ్యహము లోనుగా బ్రత్యేకభవనములు గలవు.

విద్యార్థులకును, సభ్యాపకవర్గమునకును స్నానపానములకు వసతిగ భవనమున కెట్టయెదుట రెండు మంచినీటి చెలువులున్నవి.

అధ్యాపకవర్గము, సచ్చాత్రముగ నొకకోనేటియందు స్నానమొనరించుచుండురు. రెండవకోనేటియందలి జలము పానజలముగ వాడబడుచుండును.

నిలయమునకు దివ్యతౌషేక్షచేవచ్చు నభ్యాగతులకును, నతిథులకును శ్రీ వేంకటేశ్వర్లుగారును, ఛాత్రవర్గమును, నాచార్యులమును నొసంగు నాతిమధ్యమునపమానమైనది. అయ్యది ప్రాచీన ఋష్యాశ్రమములందలి యతిశ్రమను స్మరణకు దెచ్చుచుండును.

విద్యార్థులలో నేరికేని దేహపీడ గల్గెనా శ్రీ వేంకటేశ్వర దంపతులొనరించు సంతక్షణ మమూల్యమైనది. శ్రీవేంకటేశ్వర్లుగారికి సంతతిలేదు. నిలయమునందలి సప్తసంతతిలే వారి సంతతి విద్యార్థులే వారిబిడ్డలు.

గుంటూరు, నెల్లూరు, కృష్ణా, పశ్చిమ గోదావరి, తూర్పు గోదావరి, గంజాము మండలములనుండి విద్యార్థులువచ్చి నిలయమునందు ప్రాచ్యవిద్యల నభ్యసించుచున్నారు.

ప్రతి శ్రావణపూర్ణిమకును వేదవేదాంగవిదులగువిప్రులు వర్షాశనములను బడయు పండిత పరివత్రికటి గలరు. పూర్వముగ్లాము సంస్థానమునందున్నట్లే పండితసత్కారముగూడ గలదు.

ఇట్టి మహాత్తరములగు కార్యములను నిర్వహించుటకు మానవమాత్రుడగు శ్రీ వేంకటేశ్వర్లుగారికిగల దక్షతంజావిన

దేశీయవార్తలు

నెహ్రూపండితులు అహమదాబాదునకు వెళ్లుట
అలహాబాదు, మార్చి 19:— పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూగార్లు నేటిదినము అహమదాబాదునకు ప్రయాణమై వెళ్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

అహమ్మద్ నగర్ రెయిల్వే బందిపోటు
యభియోగము
పైయభియోగములో హర్నామ్ సింగు సాహిబ్ సింగ్ గార్లు ద్వీపాంతర శిక్షయు జస్వంతసింగు చరణా సింగుగార్లు కు 10 సంవత్సరములు కఠిన శిక్షయు విధింపబడెనని లూథియా నా ఆ. ప్రె. వార్త యొకటి దెలుపుచున్నది.

తలకు అనుచరుడు సత్యాగ్రహులలో చేరుట
బొంబాయి, మార్చి 19:—లోకమాన్యుని అనుచరులలో నొకరగు కె. పి. ఖడిల్కారుగారు బొంబాయి సత్యాగ్రహులలో చేరిరి. వీరు ఇటీవలనే రాజద్రోహచేరముక్తింద శిక్ష ననుభవించి కారాగృహమునుండి తిరిగివచ్చిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

కాకోరి ఖైదీల ఆహారనిరసనదీక్ష

ఇరువురు మరణావస్థయందుండుట

వారణాసి, మార్చి 19:—బాఝల్ కారాగృహమునందున్న కాకోరి ఖైదీలలో మనమోదనాధస్త సచింద్రబక్షి గార్లు ఆహారనిరసనదీక్ష నవలంబించియుండిరి. ఇప్పుడు వారినిఠి అపాయకరముగ నున్నదనియు మరణమునకు సిద్ధముగ నున్నారనియు బాఝల్ జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శి తంతిద్వారా తెలుపుచున్నాడు. వీరి బంధువులు నేటిదినము విహవరు ఎక్స్ ప్రెసులో వారణాసి వెళ్లిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

నైటివారికిని నాశ్వర్యము గలుగకమానదు, ఆ దంపతులరువురును త్యాగమూర్తులు. వారిజీవితమును నిలయముకొలుకు వినియోగింపదలచిరి.

ఈ సంస్థయొక్క నిర్వహణభార మంతయు నాంధ్రదేశ వాసులమీద నాధారపడి యింతవఱకును శ్రీ వేంకటేశ్వర్లుగారు చేపొించి యే కొంతంతయులేక అనాయాసముగన, వివాదైస్యముగన, నీ పది సంవత్సరములనుండియు నడపుచున్నాడు.

ఈ నిలయముజూచి యత్యంత సమ్మాదముండెల్లయ నభిప్రాయములను వ్రాసినవారిలో ముఖ్యులగు శ్రీ విశ్వదాత దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు శ్రీ పాత్రోమంత్రి గారు, శ్రీ ఆనరబిల్ మోడర్న రామచంద్రరావు పంతులుగారు మున్నగువారి వ్రాతల నీ పత్రికాముఖమున ముద్దుండు దెలుపుచుండును.

నిలయమునకు నెలకు సుమారు రు 1000 వేయిరూప్యములు వ్యయమగుచున్నది. శ్రీవేంకటేశ్వర్లుగారు నిలయమునకు శాశ్వతోపాధి నేర్పటమట కనేకమార్గముల నరయుచున్నాడు.

ఇంకను గొన్ని భవనములను నిర్మింపవలసియున్నది. ప్రాచ్యవిజ్ఞాన గ్రంథసమితి నంతయు గొనుటకు సుమారు ముప్పదివేల రూప్యములు గావలసియున్నవి. అన్న సత్తమునకును నాచార్య వేదములకును ఆయుర్యేద నిలయమునకును సంవత్సరమునకును సుమారు 14 వేలరూప్యములు గావలసియున్నవి. పదిహేనువేల రూప్యము లాదాయమువచ్చు భూములనుగాని గ్రామములుగాని కొనుటకు అధమము మాడులక్షలరూప్యము లయినను గావలయును.

ఈద్రవ్యము నార్జించుటకును విద్యానిలయము చిరస్థాయీ యుండుటకును శ్రీవేంకటేశ్వర్లుగారు బడకంకణులయి సర్వ సాఖ్యములను విడనాడి సంచారమున కారంభించిరి. ఈనిలయమున కొసంగినదానములుగూడ శ్రీవేంకటేశ్వర్లుగారు చక్కని సోపానమార్గములే నేర్పరచియున్నారు. అవన్నియు వారిసంచార మనందు దెలుపబడును.

కాబట్టి యోయాంధ్రులారా లోకోత్తరమగు సీసత్యాగ్రహమునకు జేయూత నొసంగి శ్రీసఖ్యాభివర్ధక నిలయమును చిరస్థాయిగ నొనరింపవలసిన బాధ్యత మనయందున్నది.

నందల సుబ్బరాయశర్మ.

విదేశవార్తలు

ఇండియాకు దొమినియను ప్రభుత్వమును చేకూర్చుటకు పార్లమెంటు సభ్యులు ఒక కమిటీగా ఏర్పడిరి

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 19:—ఇండియాకు దొమినియను ప్రభుత్వమును సాధించుటకు పార్లమెంటు సభ్యులు నేడు కామన్సు సభలో సమావేశమైరి. పార్లమెంటు కమిటీగా ఏర్పడిరి. పీటరు ఫ్రీమన్ గారి సంఘమున కధ్యక్షుడు. మార్టిన్ లూథర్ కాన్ గ్రెగ్గర్, చాల్సరు అయిల్స్, రైన్ డేన్, లోనల ప్రేజరు, హార్డువెలు, కమాండరు కెన్వెర్టీ, మేరియనుపిలిప్స్, పింక్టన్ ట్యూబరువిలు, మలను మగ్గర్డ్జి ప్రాంగుస్సిత్తు, రెసిస్టిత్తు వెల్లకుగార్లు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. ప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలముగ తాము ప్రవర్తించువారము గానుని యు కార్మిక పక్షమునందే విశ్వాసముగలవార మనియు భారత దేశ వ్యవహారములను గూర్చి దెబ్బలను ప్రభుత్వమువారికి జ్ఞాపకము చేయుచుండుటకు మాత్రమే తమ రీ పనికి పూనుకొంటి మనియు కమాండరు కెన్వెర్టీ గారు రూటరుడుగ దెలియజేసిరి. ఈసభకు వచ్చినవార రెండరును కార్మిక సభ్యులే.

లండన్ నాకాదళ నిర్ణయసభ

యథాప్రకారమునకు చోటులేదు

(వై రై నె)

రగ్జీ, మార్చి 28:—రాం కే మన్దోనాల్లు గారు, అలగ్జాం డరు గారు ప్రి మ్యునుగారితో విందు గుడిచిరి. సభ విషయములను చర్చించిరి. ఆసలు సభ నెదుర్కొను పరిస్థితులందు మార్పులేదు. ఫ్రాన్కో ఇటలీ తగవు నెటులయిన సత్యముగ పరిష్కరించుటకు క్షేమించనలేక ప్రయత్నించుచున్నారు. అయిననుగూడ ప్రభుత్వముల వారును ఒడంబడికను జేసుకొను కృషి సల్పుచున్నారు.

బొగ్గుచట్టము

గురువారము చట్టము

(వై రై నె)

రగ్జీ, మార్చి 19:—గురువారము జరుగబోవు బొగ్గు చట్టపు చర్చ ప్రభుత్వమునకు ప్రాణంకటమైనదే. కాని గత రాత్రి లిబరల్స్ వారు తమ వైఖరిని ఆలోచించిరి. నాకాదళ సభ సమయముగలచే కమిటీ ప్రేరణ ప్రభుత్వమున కెట్టి తొందరును కలుగజేయరాదని లిబరల్స్ నిశ్చయించుకొనిరి. మూడవపర్యావమును చర్చించినపుడు తమ ఇష్టముచొప్పున ఓటుల వచ్చిన మునుకొనిరి.

అమెరికాకు దీర్చిన బిటిషుబుణము

(వై రై నె)

రగ్జీ, మార్చి 20:—ఈ సంవత్సరము అఖరునకు బిటిషు ప్రభుత్వమువారు అమెరికా కీయవలసిన యుద్ధబుణములంద 279478650 పౌనుల నిచ్చిరి. మనకు 98.00000 పౌనులు నిలిపి యున్నది. మనము ఇచ్చినదానికంటె మనకు వచ్చిన ధర్మము తక్కువ. 132000000 పౌనులు తక్కువ వసూలునది.

రాబోవు ఆర్థికపత్రములో సామ్రాజ్య పంచదారకిచ్చు నన్న ప్రత్యేకసౌకర్యమును తీసివేయరట.

కీ|| శే|| బాల్గరు ప్రభువు

జార్జిసార్వభౌముని సానుభూతి సందేశము

(వై రై నె)

రగ్జీ, మార్చి 20:—బాల్గరు ప్రభువు సుప్రసిద్ధ మేధా సంపన్నుడు. రాజకీయజీవిడు. నేటియుదయమున 82 వ ఏట చనిపోయెను. కామన్సు సభలో 26 ఏట ప్రవేశించెను. అపుడు విదేశాంగమంత్రిగనున్న క్యాలిస్టర్ ప్రభునకు ఆంతరంగిక కార్యదర్శిగనున్నాడు. 1895 లో బర్లండుకు చీఫ్ సెక్రటరీ అయెను. 1891 లో ఆ యుద్ధాంగము పూర్తి అయినది. ఆతని కీర్తి శాశ్వతముగ నిలబడినది. కామన్సు సభలో యూనియనిస్టు పక్ష నాయకుడాయెను. క్యాలిస్టర్ ప్రభుసానే 1902 లో ప్రధానామాత్యుపదవిని వహించెను. మూడు సంవత్సరములపదవిని ఆక్రమించెను. 1911 లో యూనియనిస్టుపక్ష నాయకత్వమును మానుకొన్నను దేశమున కతడు జేసిన గొప్ప సేవ ఆ తరువాతనే. పయనుమీరిన రాచకీయతే త్రయగుటచే ఆతని సలహాను అందరును బడయుచుండెరి. చనిపోవువరకు మంచిమంచి సందిగావ్యధిలయందు సలహా నిచ్చుచునే యుండెను. యుద్ధసమయమున సంయుక్తమంత్రివర్గము తేర్చుడినపుడు 1915 లో నాకాదళ మంత్రి అయెను. ఆ మరుసటి సంవత్సరము విదేశాంగమంత్రి అయెను. తాత్కాలిక యుద్ధవిరామమువరకు ఆతడాయుద్ధాంగమును జేయుచునే యుండెను. విదేశాంగ మంత్రిగ నున్న కాలమున అమెరికా కేగెను. అమెరికా యుద్ధములో ప్రవేశించినతరువాత బ్రిటిష్ రాయబారుల పెద్దగ చెడి రెను. 1921-22 వాషింగ్టన్ నాకాదళసభకు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యప్రతినిధి పెద్దజోయెను. అపు డాతడు కవున్సిలార్డు ప్రెసిడెంటుగ నుండెను. 1925-29 లో మరల ఆయుద్ధాంగములోనే యుండెను. 1929 లో జరిగిన సామ్రాజ్యసభలో అమూల్యమైన సేవను జేసిరి. విద్యావిషయములో అసమాన సాంకేతికమును గడించెను. విశ్వవిద్యాలయములవారు గౌరవ విరుదములనిచ్చి సత్కరించిరి. వేదాంతగ్రంథములను మరితర గ్రంథముల నెన్నిటితో ఆతడు వ్రాసెను. బాల్గరు ప్రభువు అవి వాహితుడు. ఈతని విరుదమును ఇతని సోదరుడు వహించును. సార్వభౌముడు బాల్గరు గారి మరణమునకు వగచుచు ఆతనిసోదరునికి సానుభూతిపత్రం నంపెను.

కామన్సు ప్రభువులసభలు రెండును బాల్గరు గారి గౌరవాగ్గము పనిచేయుకుండ మూయుబడెను.

ప్రధానామాత్యుడు కామన్సు సభలో బాల్గరు గారి మరణమునకు సంతాపమును జూపుచు రేపటితోజూన అందరును ఆయనసుగుణములనుగూర్చి ప్రస్తావించవచ్చుననిరి. నాయకులు పత్రికలు బాల్గరు గారి మరణమునకు విచారములను వెలిబుచ్చెను. విదేశ ప్రభుత్వములవారుగూడ సానుభూతి నంపిరి. జెనూ సలములో యూదులు అందరికంటె ఎక్కువ విచారించుచున్నారు. బాల్గరు ప్రభుని ఆయన ఆవరణలోనే కనివారము విట్టింగహాములో భూసాపితము జేసెదరు. పూర్వపు ప్రధానామాత్యులలో లాండ్ జార్జి బార్లిష్టునుగారే మిగిలియున్నారు.

జాతీయమిరి ఆరోగ్యసంఘమువారు చీనాలో ఆధునిక ఆస్పత్రులను నియమించి సంపూర్ణారోగ్యమును కలుగజేయు ఏర్పాటులను జేయబూను కొనిరి. చీనారేవు లన్నిటిని యభివృద్ధి జేసి ఆరోగ్యపరిస్థితుల నేర్పరచెదరు.

బ్రిటిషుదీవులలో విస్తారముగ మంచు మరియుచున్నది. ఇంగ్లీషు చానలులో మంచు తుపానుచే నైమానిక పయన మాగిపోయెను. నాకలుగూడ పోవుట కాలస్యమాయెను.

దక్షిణ ఇండియా రెయిల్వే సెన్సుకట్టుకేసు

నిందితులందరు కారాగృహ ప్రవేశము నొనరించుట తరువాతపల్లి, మార్చి 18:—ఎ.క. వి. ఆర్. రెయిల్వే సెన్సుకట్టు అభివృద్ధిలో నిందితులగు శ్రీయుతులు సింగరవేలు చెట్టిరాం, నంకటాచలయ్యగారు, టి.వి.కే. నాయుడు టి. పి. ఆర్.గృహమిల్లె, నారాయణసాహెబునాయుడు, శివలింగం పిల్లె, మాచిగృహనాన్, మోహనశర్మ, పి. ఆర్.గృహమిల్లె, అడైకా శస్వామిపిల్లెగార్లు నేడు తిరుచినాపల్లి సెషన్సు జడ్జిగారి సముఖమున హాజరై, కారాగృహ ప్రవేశమునకు సంసిద్ధుల మని దెలిపిరి. న్యాయస్థానమునకు కార్మికులను పురజనలను సభిక సంఖ్యాకులు వచ్చియుండిరి (ప్రే. వై.)

బహిరంగలేఖ

తెనాలి తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికి

తెనాలి తాలూకా బోర్డు మెంబరు కన్నెగంటి సూర్య

నారాయణమూర్తిచౌదరి వద్దనములు.

అయ్యా!

తాము ఈనెల 21 తారీఖున మన తాలూకా బోర్డు నూతన గృహప్రవేశముహోత్సవము మన జిల్లా కలెక్టరుగారి ఆధిపత్యమున జరిపించ నుద్దేశించి ఆహ్వానములు ప్రజలకు పంపినట్లు తెలియుచున్నది. సదరు ఆహ్వానములు ప్రెసిడెంటు మెంబర్ల వలన పంపబడినట్లున్నది. యీసందర్భములో తామును మరికొందరు మిత్రులును కలిసి నన్ను సంప్రదించుటకు నాస్వగృహమునకు వచ్చినపుడు ప్రస్తుత రా జ కీ య పరిస్థితులలో దేశస్వాతంత్ర్యాలిఖాన రెవ్యరును ప్రభుత్వాధికారుల ఆధిపత్యమున జరుగు విచారణలోగాని సభలలోగాని పాల్గొనరాదను వారిలో నే నొకడనని మనవి చేసియుంటిని. నా ఆభిప్రాయముతో నేకీభవించువారు ఇతర సభ్యులు కలరు. ఈ ఆభిప్రాయము. తాము ఎందుకు తాలూకాబోర్డుహిటించునోనికి తీసికొని రాలేదో తెలియకున్నది. అట్లు సభలోకి తీసికొనిరాక వ్యతిరేకులై వారు తమ ఆభిప్రాయముల నచట వెల్లడించుటకు అవకాశమియ్యక, మెంబర్లందరి తరపున ఆహ్వానములనంపుట కేవల ప్రక్రమమని మనవిచేయుచున్నాను. నా ఆభిప్రాయము తెల్లపినను తాము జిల్లా కలెక్టరుగారి నే ఆహ్వానించుచున్నార గాన సదరు ఆహ్వానములలో అధ్యక్షుడు మెంబర్లు అనుటకు బదులు, "అధ్యక్షుడు కొందరు మెంబర్లు, అని సవరణచేయుటకున్న ఆనాడు జరుపబడు సభలో హాజరుకొని స్వాతంత్ర్యవాదుల స్థానములను ఖాళీగా చేయుచుటకున్న తమను మిక్కిలిగా వేడుచున్నాను.

కన్నెగంటి సూర్యనారాయణమూర్తిచౌదరి, తెనాలి తాలూకాబోర్డు మెంబరు, నండివెలుగు.

ముస్లిము విద్యార్థి వేతనముల నిధి

ముస్లిము విద్యార్థుల విద్యార్థి వేతనముల నిధికిగాను ముస్లిము ప్రజలు యింతకుపూర్వము నొసగిన విరాళములు కాక యీక్రింది విరాళములు దక్షిణయిండియా మహమ్మదీయ సంఘము వారు కృతజ్ఞతతో స్వీకరించుచున్నారు. జనాభాహాజీ, ఆర్. ఇ. మహమ్మద్ ఖానీమ్ సాహెబ్, జీ. పి. గారు, రూ. 250 సర్ మహమ్మద్ యూసుఫ్ గారు, కే. టి. రూ. 100 పి. ఆరి మహమ్మద్ జిన్నా కంపెనీవారు రూ. 72, ఖానా అహమ్మద్ మహిడక్ సాహెబ్ గారు (నువార ఇలియా, రూ. 50 జనాబ్ వి. యం. అబ్దుల్ రహమాన్ సాహెబ్ గారు (రంగనూరు) రూ. 50. పి. ఇబ్రాహీం సాహెబ్ గారు (సింగపూరు) రూ. 50 పి. కే. మెగ్గరై రౌతరు సాహెబ్ గారు (మెగ్గరై కోట) రూ. 25, యం.ఎ. అజీజ్ కంపెనీ బరహొత్తురము) రూ. 25 మహమ్మద్ జిక్రుద్దీన్ సాహెబ్ గారు (ఉల్లూర్) రూ. 20, ఇ.డి. యస్. మరీకా సాహెబ్ గారు (అఖ్యాత్) రూ. 15, కే. యం. మిరాజ్ సాహెబు అలీముగారు రూ. 10, డా|| మహమ్మద్ ఇస్మీలుసాహెబుగారు రూ. 10, యం. సదుక్ రయిర్ సాహెబ్ గారు. రూ. 10 కేటియం టి అబ్దుల్ కయాం సాహెబ్ గారు రూ. 1 డా. యస్. మహమ్మద్ మంషూద్ సాహెబ్ గారు రూ. 100, సయ్యద్ ఖాదర్ సాహెబ్ గారు రూ. 10 సయ్యద్ యూసుఫ్ సాహెబ్ గారు రూ. 10 నవాజ్ అర్షర్ యార్ జంగ్ బహుమార్ గారు రూ. 5, డి.యం. అబుల్ గఫూర్ సాహెబ్ గారు రూ. 5. యస్. యస్. సయ్యద్ హుసేన్ సాహెబ్ గారు రూ. 5 పి. యం. అబ్దుల్ ఖాదర్ సాహెబ్ బియూరి గారు రూ. 2.

ప్రాధానిక పత్రిక

ప్రతికాధిపతి శిరోభూషణం వేంకటరంగాచారిగారు

16, నన్నిధివీధి, మాంబళము, హైదరాబాదు

చెన్న పురి సమీపము

మూడవసంపుటము 11, 12 సంఘికలు గల గ్రంథము నందు కొంటిమి. బ్రాహ్మణసమ్మేళనము, జాబులు, స్వగర్వస్వరాజ్య సంఘము, స్వగర్వస్వరాజ్య వ్యాపారసంఘము విమర్శకులకు ప్రత్యుత్తరము, మున్నగువ్యాసము లిందుకలవు. సాలుదగదా రిరూపాయలు.

జాతీయవాదులు హెచ్చుపన్నులు విధించుట కొప్పుకొనరు

ఆర్థికచట్టముపై సభ్యుల విమర్శలు

భారత శాసనసభాకార్యక్రమము

(ఆసీసియేటెడ్ ప్రెస్)

ధీన్, మార్చి 19:—ఈ రోజు సాయంత్రము జాతీయ వాదులు సభ గావించి ఆర్థికచట్టముపై చెందవ రీతినిగను ఆ మోసపనుడుటకును చక్కెరపై పన్ను తప్ప తక్కిన పన్నుల వృద్ధి ప్రతిఘటించుటకును నిశ్చయించిరి. ఆర్థికచట్టము పంపుముగా నిరాకరించుట స్వరాజ్యపార్టీవారి పద్ధతికి ప్రతిఘటముగాన జాతీయవాదులు దానిని సంతృప్తముగా నిరాకరించ దలచుటలేదు. విదేశీవస్తువులపై దిగుమతిపన్ను విధించవలెనను కాసనము చర్చకు వచ్చినప్పుడు జాతీయవాదులు ఇంపీరియల్ ప్రీఫరెన్సు తీవ్రముగా ప్రతిఘటించెదరు. కాని అసలట్టి దెల్పుటకుగాను సభ్యత్వములను రాజీనామా నివ్వరు. సభ్యులు సభనుండి వెడలిపోవలెనా లేక దేశీయులు ఆంగ్ల వస్తువులను బహిష్కరింపవలెనని ప్రజలకు సలహా నొసంగవలెనాయను విషయము యింకను విచారణలోనున్నది. జాతీయవాదులలోక చాలమంది సభలోనుండి వెడలిపోవలెనని తలచుచున్నారు. ఆర్థికచట్టముపై చెందవరీతిగలో వోటింగు జరుగవలెనని స్వరాజ్య వాదులు కోరవచ్చును.

ప్రకాశం పంతులుగారి యుపన్యాసము

నిన్న గావించిన ఉపన్యాసమును మరల నేడు ప్రారంభించుచు రత్నపత్నును విధించి బొంబాయి మిల్లులకు సాయముచేయుట వట్టి బూటకమని ప్రకాశంపంతులుగారు చెప్పిరి. రాండుటేలిగ్ సమావేశము ప్రభుత్వమువారు చేయుచున్న బూటకములలో గొప్పదనియు, నైమిత్త నివేదికపై ఆ సభలో చర్చ ఆధారపడక భారత ప్రజలచే సంగీకరింపబడిన విషయములైన నే విచారణ జరుగవలెనని ఆ సభలో పాల్గొనవలెననిగాని అట్లుకానినో పాల్గొనరాదని ప్రకాశం పంతులుగారు కోరిరి.

డాక్టరు జయప్రీత్ గారు

ప్రభుత్వమువారి అలవికపాలనాపద్ధతిని తీవ్రముగా ఖండించి, అవరమితమైన ద్రవ్యసంపత్తిని చేపూర్ణమనిన కొనసీమలు దేశమునకు లాభకరములు కాకుండుట కోరనియమని జయప్రీత్ గారు చెప్పిరి. కష్టముకాకునూర్చి ముచ్చటించుచు ఆకాఖను కేంద్రీకరించుటకు సంస్థానములతో బడంబడికలు గావించు కొనవలెనని వారు చెప్పిరి. ఆంగ్ల దేశములో చదువుకొనుచున్న విద్యార్థులకు సలహానిచ్చువారిని, సలహాసంఘములను రద్దుచేయవలెనని వారు కోరిరి. దానికీబడలు ఎక్కువేవనీ బీరోను సాహింపవలెను. వర్క్ కనెక్ట్ కమిటీని రద్దుచేసి, నిర్బంధ ప్రాధమికవిద్యయు, కార్మికులు యజమానుల లాభములలో పాల్గొను పద్ధతియు ప్రవేశ పెట్టవలెనని వారు కోరిరి. పోస్టల్ సర్వీస్ కేట్టు రి రూపాయల విలువకలిగి యుండవలెననియు, కాలపరిమితి యైనతరువాత వానిని కలిగియున్నవారికే అవి చెందగల హక్కుండవలెననియు వారు చెప్పిరి.

జి. డి. బిర్లాగారు

చక్కెరమీద పన్నును వృద్ధిచేయుటకు సంతకము వెలిబుచ్చుచు చక్కెర సుపరెంటెండు ప్రజలకు రక్షణము కలుగజేయవలెనను బిర్లాగారు ధుఃఖించిరి. ఈపన్నుతో రెండువరి శ్రమలు రక్షింపబడి యుండవలెనని వారనిరి. కిరసనాయక్ మీద హెచ్చుపన్ను విధించుటకు సంతకము వెలిబుచ్చి ఎగుమతిపన్నులు దిగుమతి పన్నులు సమానముగా చేయబడవలసియుండవలెనని వారనిరి. విదేశీ యధనము చే పోషింపబడి, అవరమితములైన సలాభములు చే కూర్చు ఈ పరిశ్రమకు రక్షణ యవసరములేదని వారనిరి. పచ్చె ఆదాయ స్వయంప్రీతియందు ఎక్సైస్ పన్నులు, దిగుమతి పన్నులు సమానముగా చేయబడవలెనని వారుకోరిరి. ఇందులను ప్రజలకు లాభము కలుగవలెననియు, ప్రభుత్వమువారికి కన్నులదాకా హెచ్చుద్రవ్యము సమకూరుననియు వారు చెప్పిరి. రత్నపత్ను ప్రజలకు కడుపునిండ ఆహార ముండును. అందులననే తాము ఖాజీగారి కొస్తావాణిజ్యచట్టమును అభిమానించియుండిరి. దేశమునకు లాభకరమైనప్పుడే రత్నపత్ను యొసంగవలెననిగాని, విదేశీయ ఖజానాకర్లకు లాభమువచ్చునప్పుడు రత్నపత్ను యొసంగరాదు. భక్తులకు సుపరెంటెండువారి కవి దువకగా దొరకుట్టు చూడవలెను. వెండిమిడి దిగుమతిపన్నును విధించుటకు బిర్లాగారు

తీవ్రముగా ఆసక్తిని తెల్పిరి. ప్రభుత్వమువారు వెండి విస్తారముగా నమ్ముటకేత ఫరలు తగ్గి ప్రజలు కూడవెట్టుకొనిన వెండియొక్క ధర పడిపోయినందులకు తాము అభ్యంతరము చెప్పుచుంటిమని బిర్లాగారు చెప్పిరి. చీనాలోను ఇందుచీనాలోను అమ్మకములు విస్తారముగా నుండుటచేత యిచ్చట వెండి ధర తగ్గిపోయినదనిచెప్పి ప్రభుత్వ సభ్యుడు సభవారిని మోసగించనెంచెను. బిర్లాగారు లెక్కలను చూపి చీనా వెండి విస్తారముగా కొనుండుననియు ఉత్పత్తి వృద్ధికాకపోవుటచేత భారతప్రభుత్వమువారి అమ్మకములను నే ధర తగ్గి ప్రజలకు నష్టము వచ్చుచున్నదనియు బిర్లాగారు దుజవు చేసిరి.

నర్ బార్ని వస్త్రధుగారు

నర్ బార్ని వస్త్రధుగారు రద్దుకలిగి చీనాలోను యిండో చీనాలో ను వెండి అమ్మకము అధికమగుట చేత వెండి ధర తగ్గిపోయినదని తాను చెప్పి యుంటిమని చెప్పెను. ఈ మూడు నెలలలో చీనావారు 10 మిలియను డౌన్సులను అమ్మిరి. ఈ మూడు సంవత్సరములన్నరలో భారత ప్రభుత్వమువారు 87 మిలియనుల డౌన్సులను అమ్మిరి. ఇది వరకు రి సంవత్సరములలో చీనా హెచ్చు వెండిని దిగుమతిచేసి కొనెను. వెండిధరతగ్గుట కిదియొక ముఖ్య కారణము. వెండి ధర తగ్గుటకు గాని హెచ్చుటకుగాని వెండియిటు నటు తిరుగ వసరములేదు. లండనులోని వెండి బజారులో వ్యాపారములను ధర ఆధారపడియుండును. చీనాలో 180 మిలియను డౌన్సుల వెండి ప్రాకలలో నున్నదని యుకొనును. లండనుకు వెళ్లి 200 మిలియను డౌన్సులవెండి తేరమిచ్చుచో ధర నిమిషములో పడిపోవును. ఘోషించిగాని, చీనాలో వరియే యితర ప్రదేశమునుండిగాని ఒక్క డౌన్సు వెండియైనను లండన్ రా నవసరములేదు.

కర్నల్ గిడ్డి

ప్రభుత్వము వారు తగ్గించరాని వాటియందు ఖర్చులను తగ్గించుటను గిడ్డి గారు తీవ్రముగా ఖండించిరి. వైల్డే ఉద్యోగియులప జీతము లనలేకట్లువ. పెరిగ్రాఫ్ డిపార్టుమెంటువారు చాల అసంతృప్తి తెలియుచున్నార. కాని వై ఖర్చులు అమితముగా పెరిగిపోవుచున్నవి. నేనాకాఖలోను వైల్డేబోర్డువారి నేమలోను ఉన్న వైద్యులను సరిగా చూడనందుకు వారు తమ ఆసక్తిని తెల్పిరి. విద్యావిషయమై ముచ్చటించుచు వికోపీయ బాలురకును, అంగ్లోవైందరు బాలురకును చాల మానసిక శ్రమ గలుగజేయుచున్న సీనియర్ కేంబ్రిడ్జి పరీక్షలను రద్దు చేయవలెననివని వారు కోరిరి. భారతీయులకు వేరు పాఠశాలలు నిర్మించి, అంగ్లోవైందరులకు ను వి రో పీ య ను ల కు ను వేరు పాఠశాల ల ను నిర్మించుట చేత పేరికి స్వాభాత్మత్వము, స్వేచ్ఛాభావము తగ్గిపోవుచున్నది. కావున అందరకు ఒక్క పాఠశాలలోనే విద్య కరపవలెనని వారనిరి. వేనియందు ఖర్చులు తగ్గించవలెనో తెల్పి ముఖ్యముగా నైతికవ్యయము మిలిమి రి యున్నదనియు, దానిలో ఖర్చు తగ్గించవచ్చు ననియు, వారనిరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతము ఖర్చులనుతగ్గించ దలచిన విటములలో నట్లుచేయ వలెలేదని వారు చెప్పిరి.

డాక్టరు మూంజీగారు

గంటనేపుగా ముచ్చటించుచు డాక్టరు మూంజీగారు ఉద్రేకపూరితమానములై నైతికవ్యయమును తీవ్రముగా ఖండించిరి. నేనలో నెల్లు ప్రవ్యయ దుబారయగుచున్నదో వారు వివరించిరి. నేనలో 2000 మంది ఉద్యోగియులు హెచ్చుగా నున్నారని రాబీన్సన్ ప్రభువు అంగీకరించెను. కాని వారిని పంపివేయుటకు వారికి మనస్కరించలేదు. భారతీయులను నిర్దాష్ట్యముగా పండివేయుటకు మనస్కరించి వస్త్రధు వీరి నెందులకు పంపివేయరాదని మూంజీగారడిగిరి. ఈ రెండువేల ఉద్యోగియులకు 80 లక్షల రూపాయలు వ్యయమగుచున్నవి. స్క్రిన్ కమిటీ సిఫారసులను అమలులో పెట్టవలెననివని గోరసవ్వుడు డబ్బులేదు, లేదనివార నుచుండురు. ఈసమయమున పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారు తమస్థానములో వచ్చిపూర్వంబడి, వారిని జూచి, మూంజీగారిట్లనిరి, "నాకు ఉత్సాహము కలుగుటకై మీ రిచ్చుటకుండుట అవసరమైనది. మీకును కీ|| కే|| బాలగంగాధరతిలకుగారికిని నేను తలయొగ్గి నమస్కరించిరిని. ఇతరుల యెడల లేని గౌరవభావము నాకు మీ ఇరువురియెడలను కలదు."

ఉపన్యాసమును ముగించుచు కొలదిమంది సరిపాద్దు రాష్ట్రప్రజలనుండి దేశమును రక్షించుటకీ కలసేనగాని, యంతస్వయముగాని అవసరములేదని మూంజీగారు చెప్పిరి.

ఆర్థికచట్టముపై చర్చ యింకను ముగియక ముందే సభ ఆనాటికి సమాప్తమయ్యెను.

భక్తిపథము

గ్రంథకర్త:—విద్యాభూషణ, కవిరత్న నరసింహ శర్మగారు

మదనపల్లెలోని వాఙ్మయోల్లాసిని గ్రంథమాలచే ప్రకటింపబడిన యీ పవిత్రగ్రంథము నందుకొంటిమి. గ్రంథకర్త దీనిని మాతృదేవి కంఠతముచేసి కృతకృత్యుడయ్యెను. భక్తి విభాగములు భక్తిసాహసములు భక్తిపథమున కర్మలు, సాధనోపాయములు గమ్యస్థానము ననుచరణము లిందుగలవు. పాతరాజుకవి భాగవతము సంస్కృత భాగవతమునందలి భగవద్గీతమున్నగు గ్రంథములలోని పెక్కు ముఖ్యవ్యయములను పద్యములును శ్లోకములునుగూడ నిందు పొందుపరుపబడినను. భగవద్గీత బడయగోరువా రందరును దీనిని ముఖ్యముగా చదువదగును. దీనివెల 8 అణాలు.

కలకత్తా టంకశాలపనివారి నమ్మె

కలకత్తా, మార్చి 19:—కలకత్తా టంకశాలయందు 800 మంది పనివారు నేటిదినము సమ్మెకట్టిరి. జీతములను హెచ్చించవలయుననియు, తమయూనియనును అధికారులు అంగీకరించవలయుననియు, ఇంటిబాడుగలక్రింద కొంత ఆలవెన్న ఇవ్వవలయుననియు వీరు కోరిరి. ప్రభుత్వమువారి దీనియమై ఆలోచించెదరని మిటు అధికారి చెప్పినను పనివారు సమ్మెకట్టిరి. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ మార్చి నెల 20-వ తేది గురువారము

ముఖ్యస్థానములు	Xర 24 Xంటలలో అర్జిఫిక్ చేసినవి	Xర 24 Xంటలలో అర్జిఫిక్ చేసినవి	Xర 24 Xంటలలో వర్షము	జనవరి 1-న లేడినుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు పడియు	
గోపాల్ పూర్	87	74	...	8.8	+ 2.5	
విశాఖపట్టణము	88	78	...	1.7	+ 0.2	
కాకినాడ	88	78	...	0.1	— 0.7	
మచిలీపట్టణము	87	72	...	0.8	— 0.5	
కర్నూలు	101	75	...	0.1	— 0.5	
బెంగళి	98	72	...	0	— 0.4	
అనంతపురం	0.1	— 0.7	
కడప	100	75	...	0.4	— 0.3	
నెల్లూరు	92	78	...	0.7	— 1.2	
మద్రాసు	90	78	...	8.7	+ 1.9	
కడపూరు	88	78	...	17.4	+ 14.8	
నెల్లూరు	92	78	...	2.2	+ 0.3	
గోలకొండ	98	76	...	0.9	+ 0.2	
కోయంబూరు	94	71	+	0.4	— 0.8	
తిరుమనాపల్లి	94	78	...	2.1	+ 0.6	
నాగపట్టణము	84	75	0.1	17.9	+ 15.8	
మధుర	94	79	...	3.0	+ 1.7	
పొంబే	88	78	0.1	4.8	+ 1.4	
పొలంకోట	5.4	×	2.5
తిరుపేండ్రము	87	77	...	2.1	0	
కొచ్చిక్	89	75	0.8	1.9	— 0.7	
కాలికట్టు	92	77	...	0.2	— 0.7	
మంగళూరు	89	76	...	0.1	0	
తిరుమలూరు	92	66	...	1.4	+ 0.7	
మెరకూర	87	61	...	0.1	— 0.5	
కొడైకనూర్	71	82	...	8.9	— 1.2	
కూడూర్	78	52	1.2	6.5		

నెల్లూరు మండలము-సత్యాగ్రహము

ఆంధ్రదేశములో శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఆజ్ఞానపరిచి ఉప్పుపన్ను విషయము సత్యాగ్రహము సలుపుటకు ఆంధ్రదేశ నాయకుడగు శ్రీ దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారిని కాంతినేనానాయకునిగా నియమించియున్నారు. వారి కన్ని విధముల తోడ్పడుటకై నెల్లూరు జిల్లాలో వేయిమంది కాంతి సైనికుల చేర్చులపెట్టు నిర్ణయింపబడినది. ఇప్పటికి కొంత మంది చేరియున్నారు. ఈ మండలమునందే సరియైన ప్రదేశ మన సత్యాగ్రహము సలుపుటకు ప్రయత్నములు జరుగబడుచు న్నవి. ఈ నెల 22 తేది సాయంత్రము నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందు వైవిధ్యములను గురించి యోచించు టకు చాలామంది సభ జరుగును. చాలామందిగా చేరదలచు కొన్న ప్రతివాదను ఆశుభకు దయచేయవలెనని కోరుచున్నాను.

బొమ్మా శేష రెడ్డి

నెల్లూ కాంగ్రెసు సంఘము (వెనెడోటు).

విజ్ఞప్తి

ఆర్యసోదరలారా, కర్నూలు జిల్లాలో ప్రసిద్ధమైన శ్రీమహానది తేత్రము యొక్క రమ్యత ప్రకృతి సౌందర్యముచే విరాజిల్లు పనులన్ని సంపదలు సర్వసౌకర్యములతో కూడ. ఈ తేత్రము కేవలము దేవాలయము తీర్థరాజముచే గాక పూర్వము శివాదనుహస్తి ఆశ్రమమనియు, మహానదుకు లెపసిద్ధి పొందుటచే ఈ తేత్రమును మహానది అని ప్రసిద్ధిపాము కలిగినట్లు స్వాంధ పురాణములో శ్రీకైల భుజియందు వర్ణింపబడియున్నది. ఇది హిందువులకు పుణ్యతేత్రమనియు ఇతరులకు రమ్యప్రదేశమనియు వన్నె కెక్కినది. ఇప్పుడు వృక్షచ్ఛాయలయందు విశ్రమించే పక్షిజాతులు, పానీయార్థమై వచ్చు పృథ్వీసంతతులున్న దైవ భక్తులయే కొందరి విశ్వాసము. ఇటీవల కొందరు మాంసాహారులు దేవాలయము గోపురములమీద వున్న పావురములను, బైటివృక్షములపై నివసించు పక్షిజాతులను, నీళ్ళుత్రాగుటకై వచ్చు సామ్యపుష్పములను తుపాకిచే కాల్చి ఆహారముగా చేసి కొనిరి. ఆపుడు చూచిన భక్తులు చాలామంది ఇట్టివి జరగ గుండా ఆపుటకు కఠినమును వహించినందున ఈవిజ్ఞప్తిచేయు వలసిన అవసరం కలిగినది. ఇందుమీదట యెవ్వరే గాని దేవాలయములోను ఇందుకు సంబంధించిన బైటప్రదేశమున దేవాలయం బాంధవీలను యేవిధమైన హింస జరిపించినను, బైట హింసించి ఆపదవులను బాంధవీలతో తెచ్చినను ఇ. పి. కో. 295, 297, 426 క్రిమినల్, కిలోచరవులు జరిపించుటకు సిద్ధముగా వున్నాము. గాన దయచేసి యెల్లవారు యీ ప్రదేశమును యేవిధమైన హింసయు జరిగించవద్దని ప్రార్థనగా యీ నోటీసు పట్లకు చూడండ అయినది.

జై. మహానందయ్య, సంధ్యాల భర్తృకర్త.

నెల్లూరుజిల్లా యెడ్డుకేవక కౌన్సిలు-టీచింగ్ గ్రాంట్ల చెక్కులు

నెల్లూరు, మార్చి 18:- రవివారము రెండు నెలలముల నుండి మాజిల్లా కౌన్సిల్ ప్రెసిడెంటుగా నుండు ము|| రా|| శ్రీ పాణికా గోవిందులెడ్డిగారు గ్రాంటుబడుల నిర్వాహకుల యొక్కయు ఆందు పనిచేయు బోధకులయొక్కయు కష్టసుఖముల మిక్కిలి న్యాయబుద్ధితో పరిశీలించుచు బడులలోని లోపములను నివారించి ప్రారంభ విద్యాపరిషత్తులను చక్కబెట్టుటకు తగిన హితముల నుపదేశించుచు ము|| రా|| శ్రీ బెజవాడ రామ చంద్రారెడ్డి ఎం.ఎల్.సి. గారివలె విద్యాపరిపాలన మొనరించుచున్నందులకు మే మెంతయు మా ప్రెసిడెంటుగారికి కృతజ్ఞులము.

గ్రాంటుబిల్లులను, డిపార్టుమెంటు పరిపూర్ణకారితె తయారు చేయించి, మేనేజరుల కొనంగుంచుండిరి. కాలమునకన్న డి. ఇ. సి. కౌన్సిల్ల యేర్పడిన పిమ్మట యేకాగ్రహమువల్ల నో మేనేజరులకు గ్రాంటు చెక్కులు, సకాలమున నందక, కొంత యాలస్యముననున్న దను వదలి కొన్ని జిల్లాలో కలుగు చున్నది. ఈ వదలిలోని నిబానియులెట్లున్నను, ప్రభుత్వము వారు, ప్రజాప్రతినిధులకును, స్థానికసంస్థల పరిపాలించు, అధికారులకు నోసంగిన భాగ్యులను మన ప్రతినిధులు పుణ్యక స్వగర్వనిర్వహణను నేయుట శ్రేయస్కరము.

మా నెల్లూరు జిల్లావిద్యాసభ ప్రెసిడెంటుగారు యీసా లు గ్రాంటు చెక్కులను సకాలమున మేనేజరులకు ధొంతుటకు అన సరమైన యెడ్డుకేవక చేయుచున్నారని తెలిసి సంతోషించుచు న్నాము. ఆస్వహ జరగగుండుగాక యని ప్రార్థన.

రాళ్లపల్లి రాఘవయ్య.

మేనేజరు, నివాసనంద దేశీయవిద్యాలయములు, నెల్లూరు.

ఖద్దరు ప్రదర్శన - మహాశివరాత్రి - అయిలూరు

ఈ అయిలూరు పుణ్యతేత్రము శ్రీరామభక్తాగ్రహుడై అంజనేయులు కోపానలకృతులను గురియై ప్రసిద్ధిగల పుణ్య తేత్రమై అలరారు చుండును. ఇట్టి తేత్రమున ఈవత్సరము 24-2-30 ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ప్రమోదించిన సంఘసభ్యుల ఏర్పాట్ల వలన 26-2-1930 వివిధములైన సన్ననికాంగ్రెసు సర్టిఫికేట్ గల ఖద్దరుల పలుతావుల నుంచి తెప్పించి ప్రదర్శించి, బాటియపతాకోత్సాహము సీతానగ రాశ్రమస్థావకులను శ్రీయుత బ్రహ్మజ్యోత్స్వల సుబ్రహ్మణ్యంగారి వలన పతాకోత్సాహము జరిపి, కొన్ని వేలమంది యాత్రికులను ఆకర్షించి షుమారు 1000-0-0 లు లోపు ఖద్దరునిక్రయించి పుణ్యతేత్రము లయందు, ఖద్దరు ప్రదర్శనములు జరుపుటవలన ప్రజలయందు ఎట్టి నూతన వికాసము నొందునదియు స్వామభవమున కాంగ్రెసు వారలు కనుగొనిరి. నాటి సాయంత్రము 8 గంటలకు శ్రీయుత స్వామి సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఆపుడే నడచెంచిన శ్రీయుత అత్తమారి గోవిందాచార్యగారు శ్రీయుత చె|| వెం|| నరసింహంగార్ల వలన నేటి దేశపరిస్థితులు శ్రీ మహాత్మాగాంధీయొక్క కార్యక్రమములు పూర్తిగా వివరించి "ఖద్దరు" దానివలన మన భారతదేశమునకు లాభములు, జగత్వముగా యాత్రికులకు శ్రీయుత చె. వెం. నరసింహంగారు సంబోధించిరి. నాటిరాత్రి 9 గంటలకు శ్రీయుత కొండపల్లి జగన్నాధదాసుగారిచే శ్రీమహాత్మాజీ, జీవితమును సాగింపరావలసిన ప్రబోధించిరి. నాటి ప్రదర్శన కొంతమంది రిసన్య ఉన్న తోవోగలక ఆకర్షించి ఖద్దరు అనవేయియో, అది ఎటుల నుండునో? ప్రత్యక్షముగా పుణ్యతేత్రమున ప్రసన్నయై, తోట్టిలెను. గుడివాడ తాలూకా సామగ్రీరాజు మధుపానీషేష ప్రచారకులు బోధించు మధుపాన నిషేధము ఆంధ్రమున బోధించినను ఆభాష ప్రచారకులకె అర్థముగాని విధమున పరిమించియుండును. ఇట్టి మధుపాననిషేధమునలన ప్రజలకు లాభము పూజ్యునియు కొంతమంది వ్యక్తులకు అర్థముగా లాభముచేసావలెననియు ఖద్దరు ప్రదర్శనములు ఇట్టివే తేత్రములయందు జరిగిన భారతదేశనియొక్క తొల్లింటి ప్రతిభ చేకొని నేటి ప్రజలయొక్క అమానుష చైతన్యము అన్నియు పరిసమాప్తి నొందగలనని నేటి ప్రదర్శనమున నాటితేత్ర యాత్రికులు విస్మయముగా గ్రహించి ఖద్దరు చీక్షవహించి గృహభిముఖులై చెడలియున్నారు.

కోన ఆదినారాయణవర్మ,

కృష్ణాపురం, అయిలూరు తేత్ర యాత్రికులు.

"సవరణ"

"సాగంధర" గుంటూరు నాటక ప్రదర్శనము

నాకు పై నాటక ప్రదర్శన సందర్భమున అతిష్ట రాజారావుగారు పంపిన మునియార్ద్రుడు (19-3-30) అందనది. నాకు బెజవాడలో (6-3-30) తాటిమననే చేసినట్లునూ కనుబడుచున్నది. వారు పంపినది నాకు సకాలమునకు చేరనందున పంపక నే పంపిరని ప్రాసించి చెప్పితిని. వారు నిక్కముగా పంపియు నాకు సకాలమునకు చేరకపోయినందున యంతకష్టమయ్యెను వాటిల్లనని, దీనికంతకు "పాప్టర్" వారిచే దూరమనియున్నది. నావల్ల నాటకము ఆగిపోయినదని మాత్రము గుంటూరు పౌరులు తలంపరాదు. నాకు నేను వచ్చియు నాకటము ఆగిపోవుటకు నే బాధ్యుడనుకాను.

నెల్లూరు నాగరాజరావు, బుచ్చిరెడ్డిపాశేము.

19-3-30.

తెనాలితాలూకా హైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థి సంఘము నో టీ సు

తెనాలితాలూకా హైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థి సంఘము యొక్క అసరసమావేశము మార్చి 23 వ తేది ఆదివారము నాడు సాయంత్రం 4 1/2 గంటలకు తెనాలితాలూకా హైస్కూలులో జరుగునుగాన అందుకు సభ్యులు హాజరుగా ప్రార్థితులు. విషయములు

- 1. సంఘనిబంధనలను సరించుటకై ఏర్పడిన కమిటీ వారిచే పంపబడిన గ్రాంట్ నిబంధనలనుగూర్చి ఆలోచించి ఆమోదించుట.
2. రాజోపు సామ్యసభయొక్క (సాంస్కృతికోత్సవ) సమావేశాలను నిర్వహించుట.
3. ఇతరసభ్యులనును.
షర:- ఈసభకు ప్రకటననే ప్రతిసభ్యుడును ప్రత్యేక నోటీసుగా తలంప ప్రార్థితుడు.

తెనాలి, వి. ఎన్. రంగారావు, 14-3-30. సెక్రటరీ.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, మార్చి 18:- నిన్న సాయంత్రం గాంధీపాఠశాలనందు బెజవాడపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘ ఆదర్శకేంద్ర పౌరసభ జరిగెను. శ్రీయుత డాక్టరు శివవెంకట మల్లికార్జునరావుగారు రధ్యక్షత వహించిరి.

ఎల్లరు ఖద్దరును ధరించవలయుననియు, మహాత్ములవారు సంకల్పించిన మహాస్వరాజ్య యజ్ఞమునకు ఎవరికి లెగినరీతిను, వారు తోడ్పడవలయుననియు బోధించిరి.

శ్రీయుతులు మద్రాసి వరదరాజగోపాలరావు, మతం బాల సుబ్రహ్మణ్యం ప్ర, కోట నాగభూషణం ప్ర, గాదిరాజు వెంకటేశ్వరరావుగారు కాంగ్రెసు ఆదేశమును గూర్చియు, స్వరాజ్యోద్యమమును గూర్చియు, ఉప్పు సత్యాగ్రహోద్యమమును గూర్చియు విపులముగ నుపన్యసించి దేశీయులెల్లరు స్వరాజ్య సలంభమునందు త్రికరణమిగ్గి అహింసాధర్మము నలంబించి పాల్గొన సిద్ధముగ నుండవలయునని ఉద్బోధించిరి.

కాకినాడ

తూర్పు గోదావరి పూరలు ఎన్నికలు

మార్చి 19:- నిన్న ఉదయం 8 గంటలకు కలెక్టరుగారు పూరలు ఎన్నికల పెట్టెలు విప్పి, నిన్న రోజంతయు వోటులను లెక్కపెట్టి యీ రోజుననే యీ దిను ఉదహరించిన రీతిని అభ్యర్థుల గెలుపును నిర్ణయించిరి.

- 1. అద్దేపల్లి హరికృష్ణంగారు 6500.
2. పోకల గోవిందరావుగారు 5604.
3. చల్లా సుబ్బారాయణుగారు 4920.
4. గౌత వరహాలయ్యగారు 4580.

మొదటియిద్దరును ఎన్నుకొనబడిరని డిక్లేరుచేసివారు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

తెనాలి పట్టణకాంగ్రెసుసంఘ

సామాన్య సమావేశము 25-3-30

అధ్యక్షులు, రెండవకార్యదర్శి, కార్యనిర్వాహక సభ్యులు తమ వదవులకు రాజీనామా లిచ్చినందున ఖాళీలను పూర్తి చేయుటకు 25-3-30 తేదీన సాయంత్రము 4 గంటలకు మారిసుపేట పతనమండరముందు పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘ సామాన్య సభ్యసమావేశము జరుగును గాన సభ్యులెల్లరు తప్పక దయచేసి ప్రార్థితులు. ఈ సభలోనే జిల్లా సంఘసభ్యుల యెన్నికలు గూడ జరుగును.

ధూళిసాల నీ తారామయ్య,

19-3-30

కార్యదర్శి.

బాపట్లతాలూకా, కారంచేడు

కారంచేడు గ్రామములలో మాతముగా నోక బాల శక్త పుస్తకభాండాగారము నోకదానిని స్కూలు ప్రూడెంటు కొందరు స్థాపించివారు. కనుక సభకు బాలభక్త పుస్తక భాండాగారమునకు కారంచేడు పురపాలకుల నందరిని ధనసహాయము చేయవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

మేనేజరు, జి. యల్. నారాయణ,

బాలభక్త పుస్తకభాండాగారం.

నల్లజెండాల్ కేసు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మచిలీపట్టణము, మార్చి 19:- నల్ల జెండాల్ కేసులో చెరి ఆరువారములు కఠినశిక్ష, పిమ్మట కాంతిభద్రలను కాపాడుటకై రెండువందల రూపాయలకు పత్రము ప్రాసయివ్వవలసినదిగా కోరబడిన బొమ్మారంగారావు, ఆదినారాయణగార్లు జామీనుమీద విడుదలయి జిల్లాకోర్టులో అప్పీలు దాఖలుచేసిరి. అప్పీలు విచారణ తేదీ యింకను తెలుపబడలేదు.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

శ్రీయుత వేపా సత్యనారాయణగారు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలా ప్రిన్సిపాల్ గా చార్జీ రెండుదినములక్రింద తీసికొని వారు.

నూ జి వీ డు

శ్రీరాజా రంగయ్యప్పారా యోన్నత పాఠశాల

శ్రీ రాజా రంగయ్యప్పారాయాన్నత పాతకాలా
నూతనభవన శంఖస్థాపనోత్సవము తత్సత్కాలాధి పతులును
పురయ్యూరు వగైరా యెట్టేటల ప్రభువులును నగు శ్రీరాజా
వేంకటాద్రి ఆస్థానాపు బహదూరు జమీందారు వారిచే నీ
దినమున జనుప్రదముగా జరుపబడెను. నూతనభవన నిర్మాణము
నకు ద్వైవిధ్య బహిర ప్రదేశమున నొక వికాలమును మంటపము
కన్నుల పండువుగా నలంకరింప బడియె. ఉత్సవము సందర్భిం
పవచ్చిన జనంబుల కలకలంబులును మంగళోవాద్య రవంబులు
ను, మంటపముం దంతయు వీనులకు విందొనరించుచుండెను. ఆ
లిఘలకు ప్రత్యేకముగ వాసనములు నిర్మింపబడియె. కృష్ణా
మహాలములోని దొరతనోద్యోగు లనేమి లాహ్వనింపబడిరి.
ఉదయము 10 గంటల కాహ్వనపత్రము లర్పించినపిదప విద్యా
శాఖా డైరెక్టరు గారగు డబ్లిగము, యీ. స్మిత్తు
దొరవారిచే పాతకాలా భవనమునకును కమిషేషనరపు ప్రభువులగు
శ్రీ వేంకట రంగయ్యప్పారావు బహదూరు జమీందారు వారి
చే విద్యార్థి వసతి గృహమునకును శంఖస్థాపింప బడినది.

ఈ మహాత్మ్యమున కాహ్వనింపబడిన శ్రీయుత చిలక
మర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారు సాయంకాలము నాలు
గు గంటలకు విద్యావిధానము గూర్చి ప్రజానరంజకముగ నుప
న్యసించిరి. ప్రధమమున నూజుమీదు ప్రభువులకు నప్పారాయ
వంశజుల గూర్చియు నందు దానతత్త్వములైన ధర్మాప్పారాయ
ల గూర్చియు శ్రీ రాజా రంగయప్పారాయల విద్యాదానము
గూర్చియు, శ్రీ రాజా వేంకటాద్రిప్పారాయల యాచార్య
ము గూర్చియు మిగుల బ్రశంసించిరి. అన్నవస్త్ర గృహభూ
మ్యాది వస్తువులవలె నరుగక, చినుగక, హాలక, యమ్ముడుగాక
యక్షర రూపంబున నక్షరమై యుండు విద్యాదానమే సర్వ
దానంబుల శ్రేష్ఠమైనదని వాచుచుిరి. పిమ్మట ప్రస్తుతొన్నత
విద్యావిధానము నందలి కష్టములను ధనవృద్ధియంబులను విశేషపర
చి, మాతృభాషలో నన్ని యంశముల బోధించినయెడల బోధ
నభోధ్యులకు గలుగు సౌకర్యముల నిరూపించిరి.

ఉపన్యాసానంతర మి మహాత్మున సందర్శమున జరుపబడిన క్రిడలయం దుత్తీర్ణులైన వారికిని గత సందత్తరమున బై కమిటీనికే కేర్చుకొనబడిన విద్యార్థులలో బ్రాహ్మణుల మను బహుమతు లీమొదటియై, పట్టామండలి బాలబాలిక లంద రభ్యసన్యాహారంబు లీమొదటియై,

తదనంతరము గుడివాడ తాలూకా కొమ్మపాడు గ్రామ వాసులును భగవద్వ్రతి పరాయణులును నగు శ్రీ శివ్లక్ష్మి పూర్ణ య్యశాస్త్రి గారిచే శ్రవణ కల్పణంబుగ “గల్పణా రాధామా ధన”మున హరికథ చెప్పబడియె, రాత్రి 10 గంటలకు శ్రీయుత చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారిచే రచియింపబడిన “గయోపాఖ్యాన”మున నాటకమునందు పంచమంకము పాఠ కాలా విద్యార్థులచే బ్రవృత్తింప బడియె.

సూరి రామసుబ్బ₂ రాయశాస్త్రి.

భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమ నాయకులగు మహర్షి
బులుసు సాంబమూర్తి గారికి

కృష్ణాజిల్లా కమిషేక్వరపుర వాస్తవ్యులు
సమర్పించిన సాక్షిగతపత్రము

విశేషము,

భారతదేశ స్వాతంత్ర్యోపాసకులగు తాము రెండవమారు చెరసాలనుండి విముక్తిజేసి మా గ్రామము విచ్చేసిన సందర్భమున తమకు మా అత్యంత ప్రేమ భక్తిచరస్వరముగు స్వాతంత్ర్యనిచ్చుచున్నాము. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమని ఘోషించుచు చెరసాలకేగి తిరిగి వచ్చిన తమ తపః ఫలితముగ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముకొరకు శాంతియుతమగు కానోలంఘన సమరమునకు పూనిన భారతవర్షము దుర్భరమగు మీ ఏకప్రభు వియోగముఖమును తపితర కష్టపరంపరలను విస్మృతికి దెచ్చి తమ కమందాపందమును నూతన కార్యోత్సాహమును గలుగజేసి యుండు నని తలంచెదము. మాతృదేశాధానా నిమగ్నులై పేదరికమును స్వీకరించి, కలిమిలేములను సుఖముఖములకు తెక్కజేయక మాతృదేశమునకు సర్వస్వమును కర్మణజేసి తమ యఖండ దేశాభిమానమును, ఆదర్శప్రాయస్కను జీవితమును మమ్మందర దేశాభిమాన నిమగ్నుల జేయుచున్నది. ఇట్టి దేశసేవాపరులగు తమకు స్వాగత మిచ్చు బాగంను కలిగినందుల కంతయు సంతోషించుచున్నాము.

ఈ శాంతిసముదాయ తత్వగళిలయిన తమవంటి
నాయకులు శ్రీ గాంధీ మహావ్యక్తి మహానాయకత్వమున కాంగ్రెస్
ను ఆజ్ఞలను తప్పకుండా చేతమును నడిపినవో భారత స్వరాజ్య
లక్ష్యే నవీరకాలముననే తిరిగి ప్రతిష్ఠించ బడగలదని నమ్ముచు
నాము.

భారత వ్యవస్థాపకమండలి సభ విలంబితమున సుఖానంద
యొక్క యువజనాచార్య యానందయ్య భాగ్యము తమకును యానంద
భారత దేశమునకును సంబంధించి కలుగుగాక.

కృష్ణాజిల్లా కడిలేళ్ళురపురవాస్తవ్యులు.

మీ కుమారుని భవిష్యత్ ఎట్లుండగలదు ?

ఇది యంతయు అతను నేర్చుకొను విషయమై నాథారాజుడి యుండగలదు.

“పూజ్ఞేయల్” వారి విద్యా విషయమైన పాలసీ
తక్కువ జెలలో ఉన్నతవిద్య నివ్వగలదు.

ఎంత శీఘ్రముగ పాలనీ తీసికొని యంత ఎక్కువ లాభముండగలదు.

ఇట్టి యద్భుతమగు యవకాశమును మీ శుమారునికి
లేకుండచేయుదురా ?

వీరిభవిష్యత్ జీవితమును

THE
PRUDENTIAL
OF ENGLAND

వారితో ఇన్స్యూరు చేయుము

బిటిచ్ రాజ్యమంతటిలోనున్న

ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లన్నిటికంటె పెద్దదియై,

26,000,000 పాలసీదార్లుకు మించియున్నారు.

V

వివరములకు యీ కౌపనును పంపుదు,

3

To The Prudential Assurance Co., Ltd.,
Clive Buildings, CALCUTTA.

Please send me particulars of all children's Endowment Assurances,
I can afford to pay Rs. per annum.

Child's age next birthday.....years.

My age next birthday will be.....years.

Name.....

Address.....

PLEASE WRITE IN BLOCK LETTERS.

శ్రీయత బులుసు
సాంబమూర్తిగారికి స్వాగతము

రాజమహేంద్రవర స్త్రీసనాతన విద్యాలయ
నిర్వహణ కర్తలును ఉపాధ్యాయులును బాలికలును
సమర్పించు స్వాగతపత్రము

మహాసుభానా!

స్వాగతము. తమరు చెరిసాలనుండి సంపూర్ణారోగ్యముతో తిరిగివచ్చి నందులకు దయామయుడగు పరమేశ్వరునికి నంజలి యొనర్చి తమకు మా హృదయపూర్వకముగ స్వాగత మొసంగుచున్నాము. దేశక్షేమము కొఱకు శర్యమును నవలొకొని నిరుపేద జీవనముననే వరించి జీవితమును ధన్యత గావించుకొన్న మీవంటి పుణ్యమురాల రాకచే మావిధ్యాలయము పునీతమైనది.

నేడు మావిద్యాలయములో ఆరవైనది బాలికలను
నలుగురు ఉపాధ్యాయులను కలరు. సంస్కృతము ఆంగ్లము
హిందీ సంగీతము గణితము మున్నగు విషయములు నేర్పబడు
చున్నవి.

విద్యాలయముందు, ప్రస్తుతము 20 మంది బాలికలు
గురుకుల విద్యార్థినులుగా నున్నారు. వీరికి భోజనాది సౌకర్య
ము లుచితముగా నేర్పాటు చేయబడినవి. ఇప్పుడున్న ఆశ్రమ

పాత్రికలలో చాలనుండి కృష్ణా గోదావరి జిల్లాల కమ్మపాత్రికలై
యన్నాడు.

మా విద్యాలయము సంపూర్ణ విశాసముతో నుండుటకు ఆమూల్యమైన తమ సహాయము ఆవసరము. తమ రీవిద్యాలయమున కంజయ్య నీతివిధిరా ఈ స్త్రీసహితసభ విద్యాలయ పునాదు లపై మహిళా విశ్వవిద్యాలయ మొకటి స్థాపన కావచ్చును.

దేశనాయకులైన మిమ్ము జాతీయసంస్థయైన ఈ విద్యా
లయమును సద్వర్ధింపమని సర్వాంగసోభిత మగుటలు వోడ్డుడే
దీని గౌరవని వేడుచున్నారము.

దేశసేవ యొక్క రూపులను, బాతీయ సంస్థల సుధర్మములను
కుసు దేశమాతను నునకై పాటుపడుటకును భగవానుడు తమ
కాయురారోగ్యములు ప్రసాదించు గాక యని పరమేశ్వరుని
ప్రార్థించుచుండుము.

వందేమాతరమ్

తో భాగమున అదనములకుండును. ఇట్లు
 మొదటి భాగమునుంచి తప్పని పనులను
 పోలీసు వారి సమక్షమున జరిపించుటకును
 ముఖ్యమంత్రి దలచినా ముఖ్యమంత్రి
 ద్వారమున నారు 4-0-0 వి. పే. బిల్లు వేరు.
 డాక్టర్ రత్నం బదర్లు మొడిక పాల్
 మారుతూరు, క. పా. జి. లా.

ఆంధ్ర దేశ ఉపాధ్యాయసంఘము

(స్వీయవిలేఖరి)

విద్యాశాఖాధికారి ప్రారంభోత్సవము జరుపుట

చెజవాడ, మార్చి 18:— నిన్న సాయంత్రం మ్యూనిసిపల్ హాలులో హాజరయి ఆంధ్రదేశమునది ఉపాధ్యాయ సంఘ ప్రారంభోత్సవము మద్రాసు రాష్ట్రీయ విద్యాశాఖాధికారియగు డబ్ల్యు. ఇ. క్విట్టగారిచే జరుపబడెను. ఈ సభను కృష్ణామండల ఉపాధ్యాయసంఘమువారు సమావేశపరిచిరి. ఆంధ్రదేశమునది ఉన్నత పాఠశాలలయందలి ఉపాధ్యాయులు పలువురు విచ్చేరిరి. చెవరెండు జె. రాయప్రోలుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి.

శ్రీయుత ఆత్మలి గురమూర్తిపంతులుగారు సభకు విచ్చేసిన ప్రతిభలకు స్వాగత మొసంగుచు ఉపాధ్యాయవృత్తి గల కష్టములను వివరించి సర్కారు పాఠశాలలలోని ఉపాధ్యాయులపాదరిగ ఇతర మేనేజ్మెంటులక్రిందిన పాఠశాలలలో కూడ జీతములు కలవులు మున్నగు సౌకర్యము లేర్పడవలయునని. యజమాని చిత్తశుద్ధితో ఉపాధ్యాయులు ఆధారపడు పద్ధతి అంతరించవలయునని. ఉపాధ్యాయులెల్లరు ధైర్యము నుహించి తమ హక్కులను నిలుపుకొను దృఢసంకల్పముతో నుండవలయునని. ఆంధ్రదేశమునది అన్నిరకముల పాఠశాలలయందలి ఉపాధ్యాయులెల్లరు యీ సంఘమున చేరి సంఘము నభివృద్ధికి దీసుక రావలయునని చెప్పిరి.

పిమ్మట విద్యాశాఖాధికారిగారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించి ప్రారంభోత్సవమును జరుపవలయునని వారిని కోరిరి.

ఆంధ్రదేశ ఉపాధ్యాయసంఘమును ప్రారంభించితిమని నడుపుచు విద్యాశాఖాధికారిగారిట్లు చెప్పిరి. స్వాగతపత్రమును సమర్పించుట. ఇందిరు ఉపాధ్యాయు లిటు చేరి కష్ట నిష్కర్మములను విశేషములనునున్నప్పుడు అధికారులు ఇట్టిసభలకు విచ్చేయుట వారివిధి. మీ సంఘము దినదినాభివృద్ధి జేందవలయునని నేను కోరుచున్నాను. నాతోడ ఉపాధ్యాయుడుగ నుండెను. నేను ఇంగ్లాండులోని ఉపాధ్యాయసంఘమునకు చెందినవాడను. అందువలన ఉపాధ్యాయవృత్తియందు కష్ట నిష్కర్మములు నాకు బాగుగ తెలియును. మీ సంఘమున ఉపాధ్యాయులందరు చేరవలయును. మీలో వికసనవృద్ధి కావలయును. మీరు అన్ని కోరికల నొకేసారి కోరగూడదు. ఒకటి రెండు కోరికలను ఒక్కొక్కసారి కోరుచు ఆది సానుకూలము గురకు ఆందోళన జరుపుచుండవలసినది. ఇతరవృత్తులకంటెడి కాదు. ఈ ఉపాధ్యాయవృత్తి ఉపాధ్యాయుడు వర్తకమార్గము ననుసరించగూడదు. చేరమాడక జ్ఞానము నుపదేశించుటయే ఆతని విధి. గ్రంథాలయముల మూలమునను, ఇతరమార్గములను బడికి రాజులని పెద్దలకు కూడ చదువు చేర్పవలయును అభివృద్ధికి తెచ్చుటకై ఉపాధ్యాయులు యత్నింతురు గాక.

ఇట్టి సంఘములను చురకగ స్థాపించవచ్చును. కాని ఇది సీరముగ నుండులాగున మీరు యత్నించవలయును. ఈసంఘము దినదినాభివృద్ధిజేంది చిరస్థాయి యగుగాక.

పిమ్మట శ్రీయుత యం. వెంకటరంగయ్యగారు ఉపాధ్యాయుల విధులనుగూర్చి యుపదేశించిరి. కృష్ణమగ నిండు బొందుపరుచుచున్నాను.

ఇట్టి సంఘములు స్థాపించబడినప్పుడు ఉపాధ్యాయుల జీతములు కలవు మున్నగు సౌకర్యములనుగూర్చియు, స్కూలు ఫైనల్ పరీక్షకు యేమే గ్రూపులలో నెన్నిమార్కులు రావలెననియు, ననేను సంబంధింపబడిన గాక దేశీయుల కెట్టి విద్యా పద్ధతి యుండవలెననెడి విశాలవృద్ధితో మనము పనిచేయవలసి యున్నది. ఇప్పుడు దేశమున నొక విద్యార్థిధాన మున్నది. దాని ఫలితములను చూచుచున్నాము. చదువునున్నవారిలో నిర్వాహకము హెచ్చుచున్నది. నిరుద్యోగ సమస్య మనల నెదుర్కొనుచున్నది. పల్లెటూళ్లలో చదువుకొన్నవారు అరుదుగుచున్నారు. మనదేశములో వ్యవసాయము హెచ్చుగ నున్నది. సూతనముక కనుగొనబడి రహితుల కుపకరించు కార్యము క్రమము వ్యవసాయపద్ధతులను రహితులకు బోధించి వ్యవసాయాభివృద్ధికి తోడ్పడగల విద్యారసంపన్నులను పల్లెటూళ్లయందు కలిగి నున్నది కనుగొనబడుచున్నాము. రాజకీయవృద్ధితో చూచితిమేని దేశములో సూతనము ఆరంభమైనది. రాజకీయసంస్కరణలు అనులులోనికి వచ్చినవిద ప్రజాప్రభుత్వ సూత్రములు ప్రజలలో వ్యాపించినవి. మహాత్ములవారు ప్రారంభించిన సహాయనిరాకరభోద్యమము మన ప్రజలలో నూతన ఆభిప్రాయములు నాటుకొననని. పాశ్చాత్య నాగరికతపై ప్రబంధముగ వ్యతిరేకభావము వ్యాపించినది. నిరాడంబర జీవింపగల మనవారు మరలుచున్నారు. జనసామాన్యమునందు చదువుకొనవలయుననెడి ఉత్సాహము వృద్ధిమైనది. ఇట్టి పరిస్థితులలో విద్యార్థిధాన పెట్టుట నుండవలయుననెడి సమస్యను పరిష్కరించుటకై ఉపాధ్యాయులు దీర్ఘకాలము చేయుచున్న పనులను మానవలసిమి. జాతీయతను పునాది దృఢముగ వేరుపరిచిన భారము ఉపాధ్యాయునిపై నున్నది. భారతరాజీనెట్లు రక్షణచేయుటయననెడివిధిలో పనియును నేటిఉపా

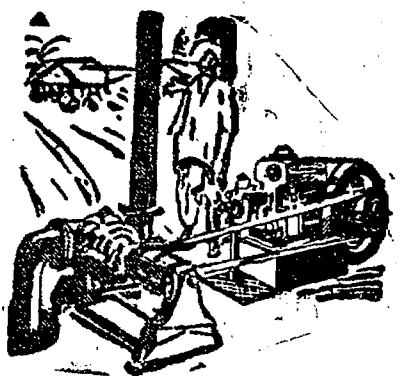
ధ్యాయును నిమగ్నుడగుట అతని కర్తవ్యము. నేటి యువకుడు రానున్న భారతజాతీయతకు అర్హుడగుటకు తగు నొసగవలసిన భారము ఉపాధ్యాయునిపై నున్నది. ప్రస్తుత పరిస్థితుల కనుకూలముగనందు విద్యార్థిధానమునూర్చి ఆలోచించుటయే యుపాధ్యాయునియొక్క యు ఉపాధ్యాయ సంఘముయొక్క యు ముఖ్యోద్దేశమై యుండవలయు ననిరి.

శ్రీయుత డి. గురమూర్తిగారు పిమ్మట ముచ్చటించుచు ఉపాధ్యాయుడు తన ఆర్థ తన సంపాదించి తనవిధిని తాను వెంకటరంగయ్యగారు వచించిన రీతిని నిర్వహించుటకై సిద్ధముగ నుండవలయుననిరి.

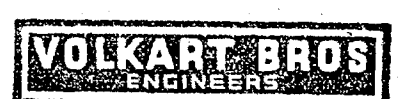
శ్రీయుత జయంతి గంగన్నగారు వై వాణిలో శక్తినించుచు మాట్లాడిరి. అయితే ఉపాధ్యాయునికి తన వేతనముకూడ లభించవలయునని చెప్పిరి. అగృహలవారు ముచ్చటించుచు ఉపాధ్యాయవృత్తి ఇతర కూలీవృత్తులనంటిది కాదనిరి. జ్ఞానభీజములను వెదజల్లుటయే ఉపాధ్యాయుని ముఖ్యకర్తవ్యమునని. తన విధిని తాను చక్కగ నెరవేర్చుచుండేనేని గౌరవము దానియంత నదియే లభించవలసి.

శక్తియున్నను లేకున్నను ఉపాధ్యాయవృత్తి నవలంబించుటయే ఉపాధ్యాయవృత్తికి మ్యవత వచ్చుటకు కారణమనిరి. ఉపాధ్యాయులు కొన్ని నైతికసూత్రములకు కట్టు బడదు లేని, ఉపాధ్యాయవృత్తికి ఉన్నతస్థానము లభించి గౌరవము కలుగగలదనియు, ఉపాధ్యాయులెల్లరు ఉచితరీతిని తమ విధిని నెరవేర్చి ఉన్నతగౌరవమును పొందుటకై యత్నించవలయుననియు బోధించిరి.

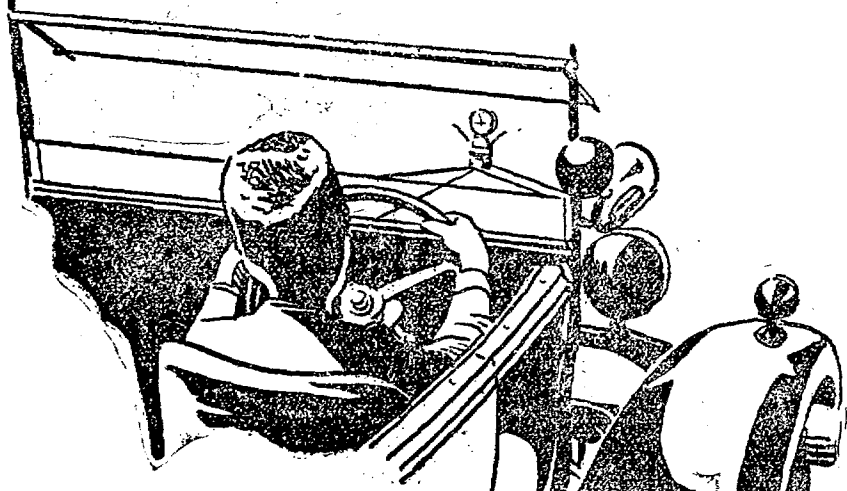
ఆంధ్రఉపాధ్యాయుల కాన్ఫరెన్సును రాబోవు ఒకే శనివారము జరుపుటకును, ఆంధ్రదేశ ఉపాధ్యాయసంఘమునకు నిమగ్నమని తయారచేయుటకును, జిల్లా ఉపాధ్యాయసంఘములలో సందించి కాన్ఫరెన్సు జనున స్థలము, తేదీ ను నిర్ణయించుటకును, కాన్ఫరెన్సు యొక్కట్లును చేయుటకును ఒక తాత్కాలిక సంఘ మేర్పర బడెను. ఈ సంఘమునకు రివరెండ్ ప్రాధికారుల ఆధ్వర్యముగను జరిగితి గురమూర్తిగారు కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి.

మాప్రత్యేక ప్రేమనరి, పోర్టబుల్ పంపింగుపెట్టు కరాసిక్ కూడాయిల్ ఎంజనులతో గలవు. పూర్తివివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.
ప్రదర్శనగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు:
కొత్తతరగుపేట, బెంగుళూరు.
వెస్టుమెయిన్ వీధి, మధుర.
అవనాపిరోడ్డు, కోయంబూత్తూరు.
తెలుగుజిల్లాలకు పతివిధములు:—
మద్యురి బ్రదర్స్, రాజమండ్రి
వాలకార్డు బ్రదర్స్, ఏజెన్సీ, బెజవాడ.

మోటారును బాగుగ నడుపుటకు!

కాస్టోల్ మోటారునూనె విశ్వమును గలిగి మోటారును చక్కగ నడుపగలిగి యున్నది. ఇతర నూనెలకంటె యీ నూనె ఎక్కువకాలము పనిచేసి, యంత్రములలోనికి చక్కగ ప్రవించి ఇంజనును చాలకాలము చెడిపోకుండ కాపాడగలదు. ఇన్ని సుగుణములు గలిగి సామాన్య యంత్ర నూనెల విలువకే వచ్చుచున్నది! మీ ధనవ్యయము తగ్గించుటకును, సుఖముగ ప్రయాణము చేయుటకు కాస్టోల్ నూనెను మాత్రమే వాడుడు.

వేక్ ఫీల్డ్ కాస్టోల్ మోటారు ఆయిల్ సి. సి. వేక్ ఫీల్డ్ అండు కో., లిమిటెడ్.

బొంబాయి, కలకత్తా, ఢిల్లీ, కరాచి, లాహోరు, మద్రాసు, రంగూన్ వగైరా.

భారత స్వాతంత్ర్య సమరము

దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యగారి ప్రకటన

మద్రాసు, మార్చి 19:—దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు కాంగ్రెసు పార్టీకు కమిటీ సమావేశమున హాజరగుటకు వేడుదయమున ఆహ్వానముగా బయలుదేరుచు యాక్రింది ప్రకటనగావించిరి:— “గోదావరి (తూర్పు, పశ్చిమ), పల్నె (తూర్పు, పశ్చిమ), గుంటూరు, మండలములలో హరిజనీర్లను చేర్చుట, ద్రావిడమున ఎన్నుకొనబడకుండుట, మున్నగు పనులు ద్వారా సాగుచున్నవి. కాని, తక్కిన మండలములలోను, ముఖ్యముగా చిత్తూరు, నెల్లూరు మండలములలోను, యీ పనులేవిగూడ జరుగుచున్నట్లుగా న్నించుకొనుటకు విచారపడుచున్నాను. ఇతర రాష్ట్రములందు పెద్దపన్నాహములు జరుగుచున్నవి. గజరాజు రాష్ట్రము ఎప్పటి నుండే దేశమున కంతకును మార్గముగా నున్నది. కాని, ఆంధ్రదేశము, 1921 లో ఉద్యమమునకు గల యువకాశములను బోగొట్టుకొనక తనదేవదత్తముని వినియోగించి తనదర్శనము నిర్వహించిన, ఆంధ్రదేశము ఈ పనులు యుములో, మహాత్ముడు నడిపినట్లుగా, సహాయనిరాకరణ అంత్యపోరాటము సలుపబడుచున్న యీ సందర్భ తరుణములో మన యాంధ్రదేశము వెనుకబడునా? శ్రీ బు. సాంబమూర్తిగారి ప్రయత్న ఫలితముగా ఆంధ్రదేశమే మొట్టమొదట కాంగ్రెసు అదర్శమును పూర్ణస్వరాజ్యమునకు మార్చుటకు సిఫార్సుగావించెను. కాబట్టి ఇప్పుడు కాంగ్రెసుపూర్ణస్వరాజ్యమును ప్రకటించుటచేతను గాంధీమహాత్ముడు చరిత్రప్రసిద్ధముగ తన సత్యాగ్రహ యాత్రను ప్రారంభించుట చేతను ఆంధ్రు లీతరుణమున ఉద్యమమును చేరి జయము గాంచువరకు సర్వవిధముల త్యాగమొనర్చుట తమవిధియగుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రమునందలి ప్రతిజిల్లా యొక్క ముందుకువచ్చి ఉద్యమమునకు సంపూర్ణ విజయము గలుగుటకు సర్వవిధముల తోడ్పడెదరుగాక!”

(ఆ. వె.)

జిల్లా వైద్యశాలకు పుట్టాల్ పంచెములు

జేరింగుజట్టు వై. యం. బి. పి. జట్టును ఓడించుట

మద్రాసు, మార్చి 19:—దక్షిణ ఇండియా వ్యాధిని నివారించువారిచే జరుపబడుచున్న జిల్లా వైద్యశాలకు పుట్టాల్ పంచెములపోటీ నిన్న జేరింగుజట్టుకు వై. ఎం. పి. జట్టుకును జరిగెను. జేరింగుజట్టు, వై. యం. బి. పి. జట్టు మీద రిగోలులు చేయగలిగి ఆటయందు విజయముగాంచిరి. వై. యం. బి. పి. జట్టువారు ఒక గోలైనను చేయ జాలక పోయిరి. ఇరు జట్టులకు సర్వసామాన్యముగ నుండి నందున ప్రేక్షకులలో ఉత్సాహమును పురికొల్పలేదు. ప్రేక్షకులు కూడ చాల తక్కువగా వచ్చిరి. ఆట ప్రారంభమైన మొదటి ఆర్ధ గంటయందు గాలిపీచుట జేరింగు జట్టుకు అనుకూలముగ నుండినందున వీరు కొంత ప్రయత్నముతో మొదటి గోలు చేయ గల్గిరి. ఆర్ధగంట అయిన పిదప జేరింగు జట్టువారు మరి ఒక గోలును వేయగల్గిరి. వై. ఎం. బి. పి. జట్టువారిలో ఒకరియొక్క ఆటయందు వికమత్యము కుదురక పోవుటచే వీరు ఆ ఒక గోలైనను చేయజాలరైరి.

ఒక ఔషధ వివరము

కలరా నివారిణి

హాజ్యోటీస్ అరికులేరియనుండి

తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునందున్న వాటిలో అమోఘమైన ఔషధి. కలరాకు, అతిసారమునకు ప్రప్రథమ మోతాదే గుణవిచ్ఛిన్నమున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిరూపణ చేయబడినది. ఆనకూలమైన ధరలు రూ. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0.

ఫార్మికొలాజికల్ రిసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్

పోస్టుబాక్సు నెం. 504, మద్రాసు. పి. టి.

యే జెంటు కావలెను.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన స్థలములందు మా దిన, వారపత్రికలకు, భారతికి చందాదారులను చేర్చుటకు, ఆయాస్థలములందు వీటిని చందాదారులకు పంచిపెట్టుటకు సలుకుబడి, మంచి యోగ్యత గల ఏ జెంటు తయారమే కావలెను.

చీరాల	బాపట్ల	తాడేపల్లిగూడెము	నర్సారావుపేట
పితాపురము	తిని	ఖరగ్ పూర్	నంద్యాల
చిత్తూరు	ప్రాద్ద:టూరు	కడప	నందలూరు
కర్నూలు	గుత్తి	బెళ్లారి	రైచూరు.
అనంతపురము	మరి యితర ముఖ్యస్థలములందును		శ్రీకాకుళం.

నగదు ధరావతు చెల్లించగలవాడుమాత్రమే దరఖాస్తులను దిగువ విలుసమునకు పంపవలెను

మేనేజరు: ఆంధ్రప్రదేశ్, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

వచ్చుచున్నది

వచ్చుచున్నది

ప్రమోదా త సంవత్సరము

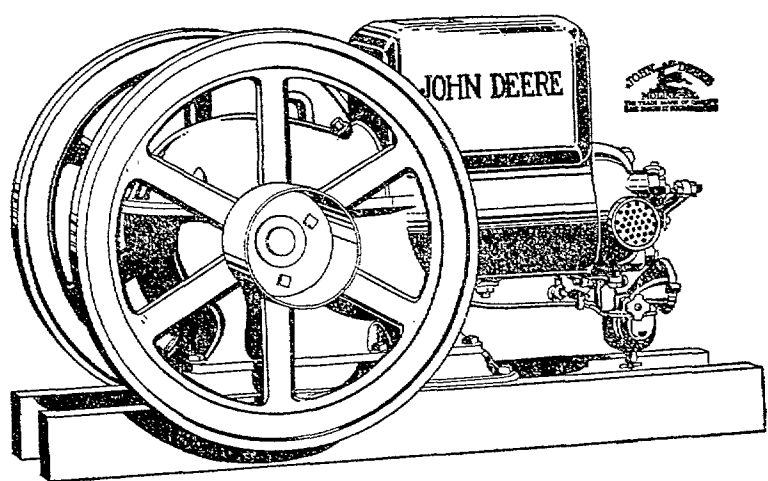
మీ జాతకచక్రముయొక్క నకలుగాని, లేక జనన తేదీగాని పంపి నచో ప్రతిమాసము, ప్రతివారసల వివరములను, కష్టనివారణమునకు అవసరమైన సలహాతో సహా వ్రాసి పి. పి. గార్సు 2-4-0 పంపగలము. భవిష్యత్కాలగర్భమున దాగియున్న కష్టసుఖములను తెలుసుకొన గోరువారలకు బహు ఉపయోగకరము. దక్షిణాఫ్రికా, సిల్హోన్, బర్మా, అమెరికా మున్నగు ఖండఖండంతరములయందలి వారుకూడ మాసంవత్సరఫలితములు తెప్పించుకొనుచున్నారు. మనదేశపుమహారాజులు, గవర్నర్లు, వర్తకులు, లాయర్లు అవ్యాజముగ తమ సంతసమును తెలుపుచు మాకు వ్రాసిన అభివందనపత్రికలు, ప్రశంసావేళిములు వేలకువేలు కలవు.

అడ్రెసు:—ప్రాఫెసర్ శేఖర్, మెన్మరిష్ట, ఏలూరు (శిష్యుగోదావరి.)

జాన్ డీ రి

నెల్లు - ఆయిలింగ్

కె రొ సి న్ ఎం జి ను లు

1 1/2, 3, 6 హెచ్. పి.

ప్రత్యేకలాభములు గలవు : నెల్లు - ఆయిలింగ్ నిర్మాణము

ప్రధానభాగములు పరిశుద్ధమైన చమురునందుండి, పనిచేయును - నింపుటకు గ్రీజ్ కప్పలులేవు, గమనించవలసిన సైట్ ఫీడ్ ఆయిలర్లు లేవు, చుట్టును పరిశుభ్రపరచవలసిన పనియు లేదు.

యెట్టి గమనములేకనే నదా పనిచేయును

గియరులు తెరచియుంచబడుటలేదు - హెల్లులు పొడిగించబడుట లేదు. మరియు బాలురు, స్త్రీలు సులువుగా పనిచేయ వీలుగల.

నీటిపంపులు, పిండియంత్రములు వగైరాలు గలవు.

ఇండియాకు సోత్ విజంటు:

లి మాయి బ్రదర్స్, లి మి టెడ్.,

1/173 బ్రాడ్వే, పోస్టుబాక్సు నెం 202, మద్రాసు.

అశ్వన్

ప్లాక్ యంత్రవారము:—
ఎస్. దేశాయ్ గౌడ్ & కో.,
41, బందరువీధి, మద్రాసు.
అశ్వన్ అండ్ కో.,
174, బ్రాహ్మే, మద్రాసు.
నాథన్ అండ్ కో.,
కొచ్చిన్.

రిజువేనేటరు

ఎక్కువజలమును, శక్తిని, జీవము
నివ్వగలదు. నరములను, శరీర
మును, మెదడును వృద్ధిచేయును.
విద్యాపాఠశాలకును, వ్యాయామం
చేయువారికిని యావశ్యకమైనది.

**Bengal Chemical &
Pharmaceutical
Works, Ltd.
Calcutta.**

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

నేషనల్ యిండియన్ లైఫ్ ఇన్సూ రెన్సుకంపెని లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో స్థిరమైనట్టియు
అభివృద్ధి చెందునట్టి కంపెనీ.
మానేజ్మెంటు వ్యవస్థలుగను

తెలివిగను చేయబడును బలమైనదైక్యు.

నేషనల్ యిండియన్ పాలీసీచాలా మలభవనది. ఆకం
పెనీమీట అయ్యేభవనలన్నిటిని యిచ్చును. మీరు ప్రీమియములు
మాత్రం కట్టుకుంటుంటే, పాలీసీ లీర్నావముకాగానే బిమా
గానీ, చనిపోయినప్పుడు మీసంతతి వాటికిగానీ ఇచ్చునట్లు
మొత్తమును యిచ్చివేయును. కష్టమైన నిర్బంధములు లేవు తక్ష
ణము యివ్వబడును.

భీమాచేయవలసినవాడమ్మా ఏజంట్లుగావుంటేటరు ప
లకుబడిగల పెద్దమనుష్యులున్నా ఆస్తికేషన్లు ఈ క్రిందివారి
వ్రాసుకొనుదు.

టి. వి. రాఘవయ్య యస్. వ్యయర్,
పాదాభీను కలకత్తా చీఫ్ ఏజంట్లు,
82-2 నార్తర్న్ సర్కార్లు, బెనారసు.

త్వరపడుడు!

కొలదిగ్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి.

ఆత్మకథ

(గాంధీమహాత్మునిస్వీయచరిత్రము.)

ప్రీతి యముద్రణము

క్రాన్ సైజు, పుటలు ౪౫౦

మేలయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్పు అచ్చు.

అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు

మెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేలూరి శివరామ

కాశ్మీరీగారు తెనిగించినది

మెల 12 అణాలు మాత్రమే.

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము, మదరాసు

సువర్ణసుందరసము సర్వసామాన్యములకు సంపాదించండి

ఎటువంటి పవామేహములైన నగుదురు. ఇకాత్మ
నులు అనవసరం. నోరుపట్టుట మొదలైన దుర్బలములు
లేవు. అనేకులు వాడిపెచ్చియున్నార. 60 ఏండ్లు
వైద్యమున అనుభవముగల డి. శ్రీ వేటూరిసుందరశాస్త్రి
గారిచే కనిపెట్టబడినది. వాడు విషము మందుతో పంప
బడును.

4 రు: 50 మాత్రలు రు 5-0-0.

ఆర్డరపాయనకాలము ముక్కాల్. (కృష్ణా)

చంద్రా నర్సరీతోటలు. నేలం జంక్షన్

3 సం. అంటుమాడిచెట్టు, ఇకరలు అంటుచెట్టు
డబల్ రు 75. సీమ, స్వదేశ తర్వాతి పూజవిస్త్రులు
24 దినములు నెట్ రు 25, 12 దినములు 15. కళాశాంతి
పూజు మదరాస్ పడి 8 5 రు 1. కృష్ణానది ఇకర,
Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

ఆదిభట్ల నారాయణదాసుగారు

రచించిన గ్రంథములలో, బ్రస్తుతము విజయ
నగరములో వారయొద్ద వెలకుదొరకు పుస్తకములు

కావ్యములు	రు.	అ.	పె
(1) బాలసాగి	0	4	0
(2) సారంగధర చాటకము	1	0	0
(3) తారకము (సంస్కృతము)	0	5	0
(4) శతకములు	0	8	0
(5) నవరసశరంగిణి (Beauties of Shakespear and Kalidas)	10	0	0
(6) నాటుగంటి (Telugu to 100 Aesop's Fables)	0	6	0
(7) ఋగ్వేదమంత్రములు (దక్షిణంగా స్వరకృత ములతో శేర్మర్మబడి తెనిగించబడినది)	1	0	0
(8) విష్ణు సహస్రనామముల కచ్చ తెనుగు	0	8	0
(9) భగవద్గీత కచ్చ తెనుగు	0	8	0

హరికథలు

(1) యథార్థ రామాయణము	2	0	0
(2) హరికథాసృతము (సంస్కృతము)	1	0	0

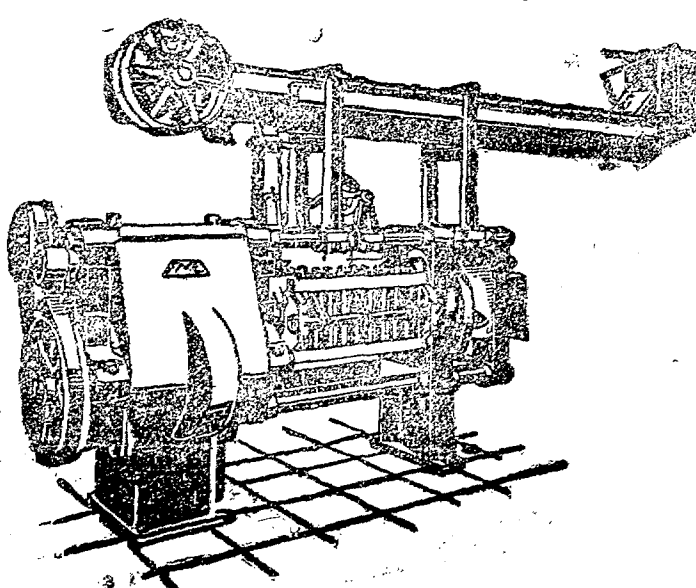
రోజుపుష్ప లేహ్యము 1533

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమైనది. కాల
విరేచనమును చేర్చి గాగలిగించును, రుచికరమయినది. పథ్యము
లేదు. 15 టు|| డబ్బి రు. 0-10-0.

క్షయారిష్ట లేహ్యము 4

దగ్ధ, ఉబ్బసము, కఫము, అల్స, ముదము కాస్తాకో
సంబంధముగు వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును
15 టు|| డబ్బి రు. 1-0-0. ఐ. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.
పి.సి.సి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

చముటు తీయు మెషిన్ రి

రోలర్ యంత్రములు, నూనె ఎక్కు వెల్లరులు,
ఫిల్టర్ ప్రెస్సులు, చముటు పంపులు.

పూర్తివివరములకు, ధరలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

కోయంబత్తూరు **VOLKART BROS** బెంగళూరు
మధుర బెజవాడ

తెలుగుజిల్లాలపై ప్రతినిధులు:- మద్దూరి బ్రదర్లు, రాజమండ్రి.

ఆర్.నియన్ వీధి, మద్రాసు.

చెన్నపురి శాసనసభ

అబ్కారీ విధానము గురించి చర్చ

అభిశంసన ప్రతిపాదన పీఠోపుట

మదరాసు, మార్చి 19 - చెన్నపురి శాసనసభ ఈయన చయము 11 గంటలకు తిరిగి సమావేశమైనపుడు ప్రశ్నోత్తరముల యనంతరము అబ్కారీ డిమాండుపై చర్చ జరిగెను.

బి. మునిస్వామి నాయుడుగారు, ప్రభుత్వమువారి అబ్కారీ విధానమును విమర్శించుటకుగాను అబ్కారీ డిమాండు నందు రు 100 ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారి రవలంబించుచున్న విధానము, సంపూర్ణ నిషేధము నెన్నటికిని సాధింపజాలవని నుడిచిరి. ఒకపాపు ఇచ్చటను, మరొకపాపు అచ్చటను మూయుటవలన ప్రయోజనము లేదు. కొన్ని జిల్లాలలో దుకాణములను సంపూర్ణముగ మూసివేయవలెను. మద్యపానము ఆర్జిష్టదాయకమున ప్రచారమువలన నెట్టి ప్రయోజనమునలేదు. నేనుగూడ, మద్యపాన నిషేధ సంఘ సభ్యుడనే కాని వారి ప్రచారమువలన నెట్టి ప్రయోజనము నుండదని నాభిప్రాయము. మంత్రిగారికి గూడ ఆవిషయము బాగుగ తెలియుననియే నానమ్మకము. అబ్కారీ ఆదాయము తగ్గినయెడల నాలోటును పూర్తి చేయుట కిది మార్గముల నూచింపలేదని ఆర్థిక స్థాయిసంఘమును నిందించుట ఆర్థిక సభ్యుని కాచారమైనది. కాని ప్రభుత్వమువారు కొన్ని నూచనల నొనర్చిననేగాని ఆర్థిక సంఘమువారు తమ అభిప్రాయమును చెప్పవలెను. సంపూర్ణ నిషేధము నాచరణలో పెట్టునెడల మొత్తము రు 6 కోట్ల కొత్త ఆదాయ మార్గముల జూడవలసివచ్చునని ఆర్థికసభ్యుడు అంచనా వేసెను. కాని అంత అపునరముగాదు. రు 3 కోట్లు రాష్ట్రీయకృషిము ఇటీవలనే మజరా యొసగబడెను. ఈమొత్తముంతయు, నిలుపుడు, భవననిర్మాణములు మొదలగు అవసరములకు ఖర్చుల క్రింద దుబారాచేయబడుచున్నది. ఈవ్యయమును తగ్గించినయెడల, అబ్కారీ ఆదాయము తగ్గుటచే గలగు లోటు చాలవలదు పూర్తియగును. మొట్టమొదట నే రెండు జిల్లాలయందోగాని లేక దత్తమండలములు గాని దీనుకొని వానియందు సంపూర్ణ నిషేధమును ప్రవేశపెట్టునెడల, కొత్త పన్నులవసరములేకయే, సంపూర్ణ నిషేధము నాచరణలో పెట్టవచ్చును. క్రమక్రమముగా, నిషేధము నితర జిల్లాలగుడ వ్యాపింపజేయవచ్చును. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారి రవలంబించుచున్న విధానము, ఎన్నటికినిగూడ సంపూర్ణ నిషేధమును సాధింపజాలదు. ఒకచేతితో మద్యము నొసగుచు, రెండవచేతితో త్రాగవలదని ప్రాజ్ఞ జేయుటవలన ప్రయోజనమేమి? ఇది నట్టి నాటకము. ప్రజల కండ్లనీళ్లు తుడుచుట మద్దేసంపదినది.

కె. కోటిరెడ్డిగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, జప్తిను పశుమువారుగూడ, సంపూర్ణ నిషేధవిధానముయొక్క అవశ్యకతను గమనించినందులకు సంప్రదించి చెప్పిరి. కడపజిల్లా యందొక తాలూకాలో నీ నత్తరము మూడుసార్లు మద్యదుకాణములను పాట పెట్టినను ఒక్క రై న ను పాడలేదు. ప్రజలు సంపూర్ణ నిషేధమును గోరుచున్నారనుటకు ఇంతకంటె కావలసిన నిదర్శనమేమి? కాని రెవిన్యూ అధికారులు యెటులయినను, దుకాణములను బలవంతముగా ప్రజలచే కొనిపించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇట్టి పద్ధతులవలన ఏవో కొన్ని దుకాణముల విక్రయింపవచ్చును. ఈ పద్ధతులను జూడగా మద్యపానమును ప్రోత్సహించుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారని మద్యపానమును తగ్గించుట ఏమాత్రమును వారియందేలేదుగాదు. కడపజిల్లా యందు సంపూర్ణ నిషేధ విధానము నాచరణలో పెట్టునెడల దొంగతనముగా మద్యగులతయారు చేయకుండ చూచుట కను న్యయమును నేను స్వంతముగ భరించెదను - అని కోటిరెడ్డిగారు నుడిచిరి.

ఎస్. దొరైరాజుగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు సంపూర్ణ నిషేధ విధానము మనకు పరమసమ్మతమనియు కాని బాధ్యతాముతమును నీ ద్వంద్వపరిపాలనా పద్ధతియందీ యాదర్శము సాధ్యము గాదనియు నుడిచిరి.

నాగన్న గౌడుగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, అబ్కారీ ఆదాయము తగ్గిపోవునెడల, పంచదార మొదలగు నిస్తువులపై దిగుమతిపన్నులను మరికొన్ని కొత్తపన్నులను విధించి ఆదాయమును పూర్తి చేయవచ్చునని నుడిచిరి.

ఆర్. శ్రీనివాసన్ గారు (నిమ్నబాతులు) ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, పేదలకు పాటకజనమునకు త్రాగుడు అవసరమనియు, సారా, ఘాటును తగ్గించుటలోనే ప్రభుత్వమువారు పారబాటు చేసిననియు నుడిచిరి.

ఫో ఫి త ము 1898 (52-3)

నీ మ క మ ల ము లు
మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి
న్యాయమైన ధర

పికంసి చబిల్ దాస్ అండు సన్స్

రత్నాలు, బంగారు, వెండినగలు వర్తకులు
ఉత్తరమును వ్రాసిన నూ చిత్రమైన క్యాలెండరు పంపబడును.
112, 113 నాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

డా. ముత్తులక్ష్మీరెడ్డిగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, ఆర్. శ్రీనివాసన్ గారు, త్రాగుడువలన పాటకజనము ఎక్కువ పని చేయగలగుదురని నుడువుటచే తానీసందర్భమున మాటలాడవలసినదెను. అని నుడిచెను త్రాగుడువలన పనిచేయుకొత్తి తగ్గిపోవునని ఆధునికవైద్యపరిశోధనలు పూర్తిగ రుజువు చేసెను. అందుచేత, పారిశ్రమికదేశమున అమెరికా సంపూర్ణ నిషేధము నవలంబించెను. ప్రేమ యూనియనులు గూడ సంపూర్ణ నిషేధము న క ను కూ ల ము గ తీర్చుకొనిచిరి. త్రాగుబోతు అను విద్యావంతునికంటె, త్రాగుబోతుగాని, నిరక్షరకుడియగు వెరివానికే, భర్తగ స్త్రీకరింపవలసినది ఒక గృహిణి నాకిటీవల తెలిపెను. అంతయుగాక, పాటకజనము సంపాదించు కూలిలో అధికభాగము మద్యపానము చే గోల్పోయి, తిన తిండిలేక నాకిటుంబములు తుదాపుచే అల్లాడుచున్నారు. మానవకారణముగల ప్రతివాడును మద్యనిషేధమును బలపరచక తప్పదు.

ముత్తులక్ష్మీరెడ్డిగారు ముగించుచు, మంత్రిగారు ప్రస్తుత మవలంబించిన ప్రచారవిధానముగూడ అవసరమేనని నుడిచిరి.

టి. ఎన్. రామస్వామి అయ్యరుగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, హిందూదేశమందన్ని మతములను, ప్రభాభిప్రాయమును, మద్యపానమును బలముగ నిరసించుచున్నవని నుడిచిరి. అట్టిస్థితియందు ప్రచారములేనిది, మద్యపాననిషేధ విధానమును ప్రారంభింప వలెదని మంత్రిగారు తెలుపుట విచిత్రముగనున్నది. అయితే, ప్రభుత్వమువారు "దొంగతనమును నిషేధించుటకు ప్రార్థనముగూడ నిట్టి ప్రచారమే అవసరమని భావించియుండలేదేమి? (నవ్వు) ఆర్థిక చిక్కులు పేరుతో నిషేధ విధానమును చెదరగొట్టుట ప్రభుత్వమువారి కాచారమైనది. కాని వారు ప్రచారముచేసిన వెచ్చించు మొత్తముతో రెండుజిల్లాలయందు సంపూర్ణ నిషేధమును అచరణలో పెట్టవచ్చును. అపు డని సద్వినియోగ మయ్యెడిది ప్రభుత్వమువారిపు డవలంబించుచున్న విధానము "అవ్యా కానతెను. బు వ్యా కా వ తె ను" అనునటు లన్నది. ఇది సాధ్యముగాదు. ప్రభుత్వమువారు ధైర్యము చేబారి సంపూర్ణ నిషేధమును సాగింపవలెను. అందువలన నేరములను, నేరాశ్చ్యములను కొట్టులపైసను గావించబడు న్యయమును తగ్గును. పాటకజనుల ఆర్థికస్థితి బాగుపడి సౌఖ్యముగ జీవించుట.

ఆర్. సూర్యనారాయణయ్యరుగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు మంత్రులకు సంపూర్ణ నిషేధ విధానము ఇష్టము లేదనియు, కానియెడల వారిటుల యుదాసీనభావము వహించి యారకుండరయి నుడిచిరి.

గాల్ ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారు (అబ్కారీమంత్రి) విమర్శలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు మద్య నిషేధవిధానమును అచరణలో పెట్టుటకు మనఃపూర్వకముగ ప్రయత్నించుచున్నారని నుడిచిరి. సంపూర్ణ నిషేధాదర్శమును గురించి మాటలాడుచు 1921 సం॥ నవంబరు 1 న యాంక్షన్ ప్రచారం భమయ్యనని తెలుపుచు అప్పటినుండియు ప్రభుత్వమువారు సాధ్యమైనంతవరకా యాదర్శముకొరకే ప్రయత్నించుచుండి రనియు నుడిచిరి. కేవలము ప్రచారమువలన, నిషేధము సాధ్యమగునని ప్రభుత్వమువారి భ్రమను కలంపలేదు. ఇట్టి ప్రచారమువలన, ప్రభుత్వమువారు ముందుముందు మరికొన్ని చర్యల నవలంబించుట కనకాశము గలుగను. అట్టి చర్యలకీ ప్రచారము మార్గమును సులభసాధ్య మొనర్చును. కేవలము పనికి అట్టి చర్యలలో నొకటి. 1929 ఏప్రిలు 1 న తేదీనుండి మూడు తాలూకా లలో ప్రవేశపెట్టిరి. దాని నీ నత్తరము మరి రెండు తాలూకా లలో ప్రవేశపెట్టబడును. రెండు మూడు నత్తరము లీపద్ధతిని పరీక్షించి చూడవలెను. గతనత్తరము అబ్కారీ ఆదాయము హెచ్చుటకు కారణము మద్యపానము హెచ్చుటవలనగాదు. గతనత్తరము దుకాణము లిడినరకుకంటె హెచ్చుమొత్తములకు నేలమునేయబడెను. అందుచే ఆదాయము హెచ్చెను. పులివెందుల తాలూకాలో దుకాణములు నేలముగాకపోవుట మద్యపానము పై గల అయ్యముచేసినను ఆ తాలూకాయందు దుకాణములను మూసివేసెదము. కాని అప్పటి ప్రభాభిప్రాయమును ముందుగా తెలిసికొవలసియున్నది. ఎం. రామచంద్రరావుపంతులుగారు, నేలంజిల్లా యందు కొన్ని ప్రదేశములయందును, పశ్చిమ

గోదావరియందు మరికొన్ని ప్రదేశములయందును సంపూర్ణ నిషేధము నాచరణలో పెట్టి చూడవలసినదని శిఫార్సుచేసిరి. ఎత్తైన జాకమినదరు నేలముజిల్లా యందలి ప్రదేశములను తిరిగిచేసి, అచ్చట సంపూర్ణ నిషేధము నాచరణలో పెట్టవచ్చునని తెలిపిరి. ఆ శిఫార్సు ప్రకారము నేలముజిల్లాలో నామకల్లు మొదలగు మూడు తాలూకాలలో నిషేధవిధానమును నత్తరమునుండియు నాచరణలో పెట్టెదరు.

కాని 278 జిల్లాలలో నెలవసే నిషేధవిధానము నాచరణలో పెట్టవలెనను నూచనను ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపజాలరు. అనూచన ఎంతవరకా చరణమయిన విషయము నాలోచించుటకు రెండుమూడునత్తరములు పట్టును. - అని మంత్రిగారు నుడిచిరి.

ప్రతిపాదనను వోటునకు పెట్టగా పీఠోపుట. అనుమతి ముగ 25 మంది, ప్రతిపాటుముగ 45 మంది వోటుచేసిరి.

డా. సి. నరేశ మొదలియారు శ్రమతి ముత్తులక్ష్మీరెడ్డిగారు తుల్యులగు నుండిరి.

పిమ్మట డిమాండును డెబ్బితగ్గించుచు లేకయే అంగీకరింపబడెను.

స్టాంపులశాఖ

డి. బి. ఎం. కృష్ణన్ నాయరుగారు: - స్టాంపులశాఖ క్రింద రు. 542800 ల నొంపగవలెనని ప్రతిపాదించిరి.

డి. బి. మునిస్వామి నాయుడుగారు డిమాండునందు రు. 100 ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు డి. బి. కృష్ణన్ నాయరుగారు (ప్రస్తుతము లామెంబరు) అధికారతరసభ్యుడుగనున్నపుడు, స్టాంపుఫీజును తగ్గింపవలెనని కోరుచు నొసగిన ఉపన్యాసముల నుదాహరించి కృష్ణన్ నాయరుగారు లామెంబరుగ వచ్చి వత్సరమైనను ఇంతవరకు స్టాంపు ఫీజుల తగ్గించకపోవుట విచారకరమని నుడిచిరి.

రా. బి. టి. ఎ. రామలింగంరెడ్డిగారు ప్రతిపాదనను అమోదించుచు, ప్రస్తుతము, అప్పీల్ లో, స్టాంపుఫీజులక్రింద నే, దా వా ఆ ప్టి లో మూ డ వ వి ం తు ఖ ణ్ణ పెట్టవలసి వచ్చుచున్నదనియు, వ్యాయమును ఇతరఖర్చులను గూడ కలుపుకొనినచో, ఖర్చులు దావా ఆప్టివిలువతో సరిపోవుచున్నదనియు, ఈ న్యయభారమువలన భయపడి, ప్రజలు అక్రమములను అన్యాయములను సహించి యారకుండవలసి వచ్చుచున్నదనియు, వ్యాయమును ప్రతివారికిని అందుబాటులోనికి తేవలె ననినయెడల స్టాంపుఫీజును తగ్గింపవలెననియు నుడిచిరి. ప్రభుత్వమువారికి ప్రస్తుతము వ్యాయస్థానములవలన మూడు రెండుకోట్ల ఆదాయము మిగులుచున్నదనియు అందు 50 లక్షలపైస వెచ్చించి ఫీజుల తగ్గింపవలె ననియు నుడిచిరి.

సర్ వీ. పి. పాత్రోగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు ప్రభుత్వసభ్యుడు సభవారి అభిప్రాయముతో నేకిగ్గవించియున్నను తానుసరియని నమ్మిన విధమున ప్రభుత్వవిధానమును సంస్కరింప జాలకున్నాడనియు, ఇట్టి సందిగ్ధస్థితివలన పరిపాలనవిధానమునందు బాధ్యత యనుదానికే యవకాశము గలుగకున్నదనియు నుడిచిరి.

సభనా రంతట ఘోషారములకు లేచిరి.

LOANS FROM
Rs. 50 to Rs. 2500
Obtainable by all registered members of the Relief Loan and Provision department of the
Metropolitan Industrial Bank, Ltd.
172, Bowbazar St, Calcutta.
WANTED
Competent organising Inspectors in every District and Taluk on Rs. 100 p. m. plus Rs. 50 as T.A.
Apply—with references to—
The Managing Director.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు బగులు వ్రాసుటకు రు. 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు రు. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయుకామును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P. O.

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి నెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూరముతో పండ్లతోముటవలన చిగుళ్ళిగడ్డ పడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తముకా అకుండును. నోటదుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బా

చెన్నపురి శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి దేవస్థానము వృగైరా ధర్మముల
యొక్క 1929-వ సంవత్సరపు జమా ఖర్చుల సంక్షేపము

ఖర్చుల వివరము				జమల వివరము				ఖర్చుల వివరము				జమల వివరము											
రూ.	అ.	పై.	రూ.	అ.	పై.	రూ.	అ.	పై.	రూ.	అ.	పై.	రూ.	అ.	పై.	రూ.	అ.	పై.						
అడ్మినిస్ట్రేషన్ :-								బాడుగలు :-															
కమిటీ ఆఫీసు ఇబ్బంది								కొత్తాల్ మాల్కెట్టు అంగళ్లు								55123 8 0							
బంట్లోతుల ఉడుపులు								చిల్లర అంగళ్ల తండలు, పుష్పతంగళ్లు, బండ్ల మంకము గుత్తనలు								10328 14 6							
వేవనరీ, కొద్దుఖర్చులు వగైరా								ఇండ్ల బాడుగలు								28099 2 0							
అయ్యవేయ చార్జీలు								పుదువేట నేలలు								788 2 0							
టెలిఫోన్ ఖర్చులు								వ్యాపారపాడి నేలలు, చెట్లు								325 0 0							
అడిటరు ఫీసు								మరమ్మత్తు వగైరా సామానులలో ఉపయోగమునకు రాని వస్తువుల విక్రయం								89614 10 6							
అకౌంట్ కమిషన్ 1% వడ్డీపై యిచ్చు ఖర్చులు								వడ్డీలు :-								200 10 3							
								ఇంజీరియర్ బ్యాంకులన కరంటు లెక్కలు								35 0 0							
కొత్తాలు మార్కెట్టు :-								ఫీక్స్డ్ డిపజిట్ 3 1/2 % వడ్డీ గల రూ. 70,800 గవర్న మెంటు పత్రములకు								2471 13 0							
ఇబ్బంది								" 6% వడ్డీగల రూ. 1,04,700 గవర్న మెంటు బాండ్లకు								6266 4 8							
వస్తు వారే ఖర్చులు								" 3 1/2 % వడ్డీగల రూ. 5,200 డివీడెండ్ గా నచ్చిన గవర్న మెంటు పత్రములకు								182 0 0							
లై సెన్సు ఫీజులు								" 4% వడ్డీగల రూ. 27,500 మునిసిపల్ డివెండర్లకు								1097 2 0							
ఆరోగ్యసాధన ఖర్చులు								మదరాసు హైకోర్టువారు ఆఫీస్ ఫీసు చార్జీ చేసినది								10052 3 8							
రీపాలు చెలుగు ఖర్చులు								ధర్మములు :-								59 0 2							
ఇతర ఖర్చులు								దేవస్థానం :-								9998 3 6							
								నవరాత్రి, యితర పుష్కరముల కట్టుములు								187 12 0							
పదర్ గార్డన్సు :-								క్రిమర్లకు భాస్కరాచార్యులవలన వివాహ కట్టుములు								1 8 0							
ఇతర ఖర్చులు								పుండి వసూలు								36 14 1							
								అంగళ్లవారు అమ్మహారికి ఇచ్చిన కానుకలు								857 0 0							
పుదువేట :-								సత్రములు :-															
ఇబ్బంది								అన్న సత్రం :-								84 3 6							
ఇతర ఖర్చులు								ఇబ్బంది															
సిటీవరి								భోజనపు ఖర్చులు								1 12 0							
								పాత్రలు రిపేరు															
మరమ్మత్తులు :-								రామానుజకూటం :-															
ఇబ్బంది								ఇబ్బంది															
ఇతర ఖర్చులు								ఎలక్ట్రిక్ కరెంటుచార్జీలు								27 14 9							
								ఇతర ఖర్చులు								113 14 3							
పన్నులు								పన్నులు															
ఇన్ సురన్సు								ఇన్ సురన్సు															
								వ్యాపారపాడి :-								470 0 0							
								ఇబ్బంది															
								బీదలకు గంజిపాయ ఖర్చులు															
								మరమ్మత్తులు															
ఉత్తరక్రియలు జరుపు తోట, రుద్రభూమి :-								యెలక్ట్రిక్ కరెంటు చార్జీలు															
ఇబ్బంది								వైశ్యవిద్యాభివృద్ధి :-								675 4 0							
ఇతర								జైళ్ళ సెలెక్షన్ పాఠశాల బాలిక జీతములు								386 8 0							
								జైళ్ళ హాస్టలు ఎలక్ట్రిక్ కరెంటుచార్జీలు								26 3 6							
								టెంకాయల విక్రయమువల్ల								1087 15 6							
								స్కూలరుషిప్పులు వాపసు అయినవి								78 0 0							
																102841 8 1							

ఖర్చుల వివరము	రూ.	అ.	పై.	రూ.	అ.	పై.	రూ.	అ.	పై.	జమల వివరము	రూ.	అ.	పై.	రూ.	అ.	పై.
తిరువత్తూరు నగరం:—				30686	14	9	42476	12	4	కలవల తిరువేంగడత్తాన్ శెట్టి				102641	8	1
శిబ్బంది	78	0	0							చాలికాపాఠశాల:—						
సంతకర్తా ఖర్చులు	282	11	11							చెన్న నగర పురపాలక సంఘమువారు బా						
ఇతర ఖర్చులు	10	9	0							లికల జీతములు వసూలు చేయకుం						
మరమ్మత్తులు	280	18	6							దుటకై యిచ్చిన విరాళము	2369	4	0			
పన్నులు	21	8	8	623	10	8				గవర్న మెంటు స్కాలర్ షిప్పులు	48	0	0			
										గవర్న మెంటు గ్రాంటు	3682	0	0			
వైద్యశాల:—										కాంట్రీబ్యూషన్లు	1802	0	0			
శిబ్బంది	3169	0	2							బాలికావిద్యార్థుల బహుమతులకు						
మందులు	1208	9	9							కాంట్రీబ్యూషన్	128	0	0			
బాడుగ	300	0	0	4833	0	8				ఇతర జమలు						
ఇతర ఖర్చులు	155	6	9				36148	10	1	చెన్న నగర పురపాలక సంఘమువారు						
విద్యాభివృద్ధి:—										ఆయుర్వేద ధర్మ వైద్య శాలకు						
వైద్యబాలికల సెకండరీ పాఠశాల:—										యిచ్చిన విరాళము						
శిబ్బంది	3811	0	4							ఆదాయము పోగు మిగత ఖర్చులు						
బాడుగ	780	0	0													
ఇతర ఖర్చులు	52	18	0													
ప్రైవేట్ ఖర్చులు	199	5	3	4843	2	7										
వైద్యవిద్యార్థుల హాస్టల్:—																
శిబ్బంది	897	0	0													
ఎలక్ట్రిక్ కరెంటు చార్జీలు	1210	10	0													
ఇతర ఖర్చులు	223	7	0													
రిశేర్చు	48	1	8													
ప్రాంచీ హాస్టల్ బాడుగ	240	0	0													
పన్నులు	193	0	10													
నీటివరి	418	0	0	3280	8	6										
కలవల తిరువేంగడత్తాన్ శెట్టి																
బాలికాపాఠశాల:—																
శిబ్బంది	6304	5	5													
బాడుగ	900	0	0													
ప్రైవేట్ ఖర్చులు																
గవర్న మెంటు స్కాలర్ షిప్పులు	487	9	5	7691	14	10										
ఇతర ఖర్చులు																
స్కాలర్ షిప్పులు				6838	12	0										
ఇనాములు:—							22599	0	11							
వైద్యబీదలకు రొక్క సహాయం	6706	4	0													
మాన చందాలు	2840	0	0													
సంవత్సర చందాలు	420	0	0													
ఇతర యినాములు	1324	15	4				11291	8	4							
మొత్తము రూ.							112510	10	8	మొత్తము రూ.				112510	10	8

శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరి దేవస్థానము చారిటీసు, మద్రాసు

1929-వ సంవత్సరము డిసెంబరు నెల 31-వ తేదీన

బాలన్సు షీటు

(మూలధనము జవాబుదారీయైన అప్పులు)

సొత్తులు, ఆస్తి

విల్లర అప్పులు:—	రూ.	అ.	పై.	రూ.	అ.	పై.	విల్లర అప్పులు:—	రూ.	అ.	పై.	రూ.	అ.	పై.
శిబ్బంది డిసెంబరు జీతములు, యిరర ఖర్చులు	7987	9	6				విరసాత్తులు				1999602	0	3
శిబ్బంది సెక్యూరిటీ డిపాజిట్టులు మొదలైనవి	1520	0	0				ఫీల్డ్ షిప్, ఎలక్ట్రిక్ ఫిట్టింగులు				11813	9	4
విద్యార్థులకు కాషన్ ప్రైవేటు లాంటి వాషింగ్ యివ్వవలసినది	690	0	0				వాహనములు, అన్నవాస ఉత్సవసాహులు				37703	15	5
బాడుగ డిపాజిట్టు	12239	8	6				అన్నవారి ఉత్సవములు				48790	0	0
విసెన్సీనియస్	5471	10	1				సెండిసాహులు				1123	14	9
కంట్రాక్టర్లు డిపాజిట్టు	82	8	0	27971	4	1	ఇ. ప్రైవేట్				4550	18	2
							భోజనపదార్థములు, మందులు				458	4	4
							ఖర్చు పెట్టిన నాటికి ధర్మకర్త గారినండి ఇంకను లెక్క				* 3419	7	6
							చిల్లర అప్పులు, బాడుగలు, డిక్రీ మొత్తములు, వడ్డీలు						
							వస్త్ర రావల్ల రావలసినది				16685	13	10
							రొక్క పెట్టుబడి గవర్న మెంటు బాండ్లు, మునిసిపల్						
							డిబెండ్లు				203000	0	0
							సెక్యూరిటీ డిపాజిట్టులు				6600	0	0
							ఇతర				5704	12	1
మొత్తము రూ.				2334452	10	8	మొత్తము రూ.				2334452	10	8

MADRAS
19-3-1930Rao Sahib C. Cundasawmy Mudaliar, C. C. REDDY & Co.,
Secretary S. K. P. D. C. Madras, Govt. Diplomates in Accountancy
19-3-1930 4-3-30

* ఈ మొత్తమునకుగాను దరిమిలా రూ. 2529-7-5 లకు లెక్కలు రావడమైనది.

పంజాబు మంత్రివై అభిశంసన తీర్మానము

కాననసభలో తీర్మానము చర్చ

మునిసిపలు సభ్యుని తొలగించినందుకు

లాహోరు, మార్చి 18:—పంజాబు కాననసభలో సానిక స్వపరిపాలనకాని మంత్రియగు వతికు డెవలప్మెంటు గారి వేతనమునందు చౌదరి ఆఫ్ జలహాసుగారు తొలి ప్రతిపాదించిరి. సర్వస్వాలా మునిసిపలు సంఘము ఉపాధ్యక్షుడగు మలికులా లాగ్ ను గా రు స ం ఘ ము వా రి తీర్మానా ను సారము మునిసిపలు కార్యాలయము నందు జాతీయపతాకమును స్థాపించినందుకు ఆతని ఉపాధ్యక్ష పదవినుండి సంఘసభ్యత్వమునుండిగూడ మంత్రిగారు తొలగించి యుండిరి. మంత్రిగారిచర్యను నిరసించుటకు ఆఫ్ జలహాసుగారు యాతీర్మానమును ప్రతిపాదించి యిట్లు చెప్పిరి. “లాల్ బాగు గారు తమ మునిసిపలుసంఘములో మూడింట రెండువంతుల మంది ఆమోదించి తీర్మానము ప్రకారము పతాకమును స్థాపించిరి. కలకత్తా కార్యరేషనుగా జాతీయపతాకము స్థాపించిన నేనును ప్రకారము వెంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమునా రేషను చేయ లేదు. లాల్ బాగుగారిపై మునిసిపలు సభ్యులు కొండురు ఫిర్యాదు చేయగా తొలగించబడిరని మంత్రిగారు చెప్పిరి. లాల్ బాగుగారిని తొలగించిన పిమ్మట నే యీ ఫిర్యాదు నివ్వినది. లాల్ బాగుగారు జాతీయపతాకమును ఎగురవేయుట రాజభక్తి ప్రమాణమునకు విరుద్ధము కాదు అని చెప్పి తన చేతతో నొక జాతీయపతాకమును ఎగురవేసి జలహాసుగారు ఎగురవేసిరి. తాను చేసిన పని తప్పు కానేరదు. మంత్రిగారి స్థానమున ఆంగ్లేయజే యున్నచో యిట్లు చేసి యుండవలసింది.

ఈ తీర్మానముపై పలువురు సభ్యులు ముచ్చటించిరి. సర్వస్వాలా ప్రతినిధియగు దిను మహమ్మదు గారు, లాల్ బాగు గారు తన అధికారమును దుర్వినియోగ పరచెననియు, యిట్టి సంకల్పముల బట్టియే భారతదేశము ఆధిక రాజకీయ సంస్కరణలకు ఆనర్హుడగును మనస్సు దని యు మడిచిరి. (జాతీయపతాకమువాడు-ఎగతాళి నవ్వు) యుమ్మడియి ఆభ్యర్థికి బోటిగా హిందువులు లాల్ బాగుగారిని మునిసిపలు ఉపాధ్యక్షుని చేసిరి.

దా|| గోకులు ఎందు వారంగుగారు:—ప్రత్యర్థి తమరు కారా ?

దినుమహమ్మదు:—చాలమంది గలరు. బ్రిటిషు రాజ్య సంపర్కము విడువవలె నను కుంభితో జాతీయపతాకమును స్థాపించినచో ప్రమాదకరమే. బాంబులు వేయుటకన్న యిట్లు ప్రమాదకరము.

లాభా సింగుగారు, సర్వస్వాలా ప్రతినిధి, తీర్మానమును బలపరచుచు, మునిసిపలు ఉపాధ్యక్షుడు తేనినయమున కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగండి జాతీయ పతాకముగూర్చి అనుమతి గోరుచు లేఖరాగా, మునిసిపలు సంఘ ప్రత్యేకసభ గావించి యీ విషయము చర్చించిరి తెలిపిరి. ఆ సంఘము లో ఆధిక సంఖ్య చే తీర్మానించబడిన ప్రకారము కార్యాలయముపై పతాకము స్థాపించినయియు, అది న్యాయ విరుద్ధము కాదనియు, మంత్రిగారు లాల్ బాగుగారిపై వేరొకరి పన్నీక జరుపలేదనియు, ఇట్టిచర్య గర్హ్యమనియు నుడిచిరి. మునిసిపలుసంఘమునందే మంత్రిగారి చర్యను నిరసించు తీర్మానము చర్చింపబడినది. కాని అది ఆమోదించబడునను భయముచే అభ్యర్థుడు సభను నిలుపుకొనెను. లాల్ బాగుగారిని సభ్యత్వమునుండి తొలగించిన పిమ్మట సర్వస్వాలా డిప్యూటీ కమిషనరు గారికి మంత్రిగారు లేఖరాసి మునిసిపల్ కౌన్సిలు సభ్యుల వద్దనుండి లాల్ బాగుగారిపై ఫిర్యాదు లేఖలను తెప్పించి ఆలేఖల బట్టియే తొలగించితి నని యిప్పుడు చెప్పుచు న్నారు. ఇది తగదని కచ్చితముగ బట్టిరి. ఆవిషయము మంత్రి గారు కాదనగలరా యని ప్రశ్నించిరి.

చర్చముగించవలెనను ప్రతిపాదన గావించబడినది. కాని మంత్రులకు జవాబిచ్చుట కవకాశ మొసంగవలెనని పండిత నానకచందుగారు నూచింపగ అభ్యర్థుడు డిగ్గరించెను. సభ వాయిదా వేయబడినది. (అ. ప్రె.)

విజయనగరం

డాక్టర్. జమ్మి వెంకట్రమణయ్య

లీవరు అందు స్క్రీన్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స నిచ్చు కైర్దులు. మద్రాసులో ఖాయముగా నుండురు. ఉత్తర ప్రభుత్వము లన్నియు క్రింది ఆద్రుసనను వ్రాయవలెను. నెం. 27, మాధవమెరుమాళ్ కోయల్ వీధి, మైలాపూరు మద్రాసు.

అకస్మాత్తుగ సంభవించెను శీతలములు

మీ ఊపిరితిత్తులను పెన్ సేములమున బలము కలుగజేసి కాపాడుకొనుడు

హఠాత్తుగ కలుగు శీతలము, నిర్లక్ష్యముగ జడతీసిన జలుబులు ప్రతివారికిని అపాయమును కలుగజేయుగలవు. ఎంతటి దార్ఢ్యవంతులుగూడ భయంకరమును ఊపిరి తీర్చులవావు, కఫజాడ్యము మొదలైనవాటికి లోనుగానలినవచ్చును. ప్రతినిత్యమును పెన్ సేములముగిరి మీ రొమ్మును గాపాడుకొనుడు. ఈ ప్రభావంతి గాంచిన ఆవిరితోగూడినవిల్లలు మిమ్ము సర్వవిధములైనవన్న, పకిసెము, శీతలములనుండి కాపాడగలరు.

ప్రతి ఒకవిల్లయు బహుభాగ్ర తగ్గ వెండిమాదిరి ఉండు కాని తము లో చుట్టబడుటవలన దీనియందుండు ఆవిరియను నూనెలు చాలకాలముండగలవు. నోటిలో కరిగినప్పుడు పెన్ సేమునందు ఆవిరులు క్వాసవెంటి ఊపిరి తీర్చులములములకు చేరగలదు. దీనియందుండు గొప్పసుగుణము గొంతు, రొమ్ము బాధల తగ్గించును. దీనివలన గాలి లోనికి భారాళముగ బోయి కఫము తెగిపడునట్లుచేసి, నిరంతరము చర్మటవలన చేసిన నరములను బాగుచేయుగలదు.

చర్మరస, జలుబులకు గొమ్ముపడిసెను గొంతునొప్పి, విషజ్వరము ఉబ్బవడం ముదయితర అన్ని రొమ్మువ్యాధులకు బాగుడు న్నదలకు తొరతయ్యుచు లేక ఉపయోగపడదనియున్నది. పెన్ సేము వెంటలేక యుండవచ్చు. నుండులమ్ము వారందరినీ వద్దను దొరకును చెలి నా 1-కి గ 1.

PEPS

వేరెట్లు:—మొనర్చు చూడా అండ్ కో., చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

భాధకరములగు చట్టములను తిరస్కరించుట పవిత్రమైనవిధి

ప్రకాశంపంతులుగారు ఉద్వేగమును తీవ్రముగా ఖండించుట

నేటిభారతకాననసభాకార్యక్రమము

శిల్పి, మార్చి 19:—నేటిదినము భారతకాననసభ సమావేశమైనప్పుడు కొద్దిమంది సభ్యులుమాత్రమే కమిషనరులతోనుండిరి. 38 ప్రశ్నలకుగవలసియుండెనుగాని వాని నడుగు సభ్యులు లేరైరి. కావున సభవారు ఆధికచట్టముపై చర్చను ప్రారంభించిరి.

ప్రకాశంపంతులుగారి యుపన్యాసము

ప్రజలలో నిద్రబాగుగా వ్యాపింపజేయవలయునను, ఉత్కృష్ట పరిశ్రమకు రక్షణయొసంగవలయును, నూపర్ బాక్సు, ఇన్ కంట్టాపు హెచ్చుచేయ సంకల్పించినందులకును ప్రకాశంపంతులుగారు ప్రభుత్వమువారిని తీవ్రముగా ఖండించిరి. తాను చాల కాలము న్యాయవాదిగా నుండినను ఉప్పుచట్టములను గూర్చి యెరుగనే యెరుగ నని యు, గాంధీ మహాత్ముని ఉద్యమము ప్రారంభమైనతరువాత తాను వానిని చదివిననీయు వారు చెప్పిరి. బీదలు ఖర్చులేకండ, నులభముగా ఉప్పును తయారుచేసికొనవచ్చును. కాని దానిపై గొప్ప పన్నును విధించి ప్రభుత్వమువారిక నుత్తరవాహిని పారము నేర్పాటు గావించిరి. వారికింది విషముగా గంభీరముగా నుపన్యసించిరి.

గాంధీ మహాత్మునితోడను గాంగ్రెస్ వారితోడను నిన్ని భేదాభిప్రాయము లున్నను ప్రజలకు పేదాకరమైన చట్టములను తిరస్కరించుట దేశభక్తిగల ప్రతివానియొక్కయు కర్తవ్యమై యున్నది. ఉప్పు తయారు చేసికొన గల భూమికి ఖాసుండులయ్య ప్రజలు ఉప్పును పండింప వీలు లేదు. వారు తయారుచేసిన ఉప్పు ప్రభుత్వమువారిస్తోరుకు తీసికొనిపోవడవలెను. అప్పుల దానిని కాపలాక్రిందనుంచి, తూచి, అమ్మెదరు. డబ్బు ప్రభుత్వవారి ఖజానాకు పంపబడును. ప్రభుత్వమువా డిట్లుచేయుట ప్రజలను పెదగొట్టుటయని చెప్పవచ్చును. కాననసభవారు ఉప్పుపన్నును తగ్గించినను ప్రభుత్వము వారుతమకుగల అధికారమువలన దానిని మొదటిస్థితికి తెచ్చిరి.

బంగారువెండివగైరా ఏలం నోటిను

తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానములలో 1929 వ సం॥ నవంబరునెల మొదలు 1930 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెలవరకు వచ్చిన బంగారు వగైరా వస్తువులు యీదిగువ కనుపరచినవాటిని 1930 వ సం॥ మార్చి నెల 26 వ తేది బుధవారము పగలు 12 ఘంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద ఆదినమున్ను, తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి ఏలం వేయబడును. యేలంలో సవాలుచేయగోరువారు దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రూ. 100-0-0 యలు ధరావత్తు కట్టి యేలంలో సవాలు చేయవలసినది.

యేలములో సవాలు ఖాయపరచబడిన విషయమునుగురించి శ్రీవిచారణకర్తలువారి మంజూరు వుత్తరువు సాదరైన తేది లాగాయతు 30 దినము లలోపల సవాలు మొత్తమును చెల్లించి లాట్లను పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తీసుకొనినియెడల వాయిదా మీరినతేది లగాయతు 30 దినములవరకు న॥ లాట్లను, అనామత్తులో వుంచడమగును. అట్టి రోజులకు దినం 1 కి లాటు 1 కి రూ 2 యలు రెండురూపాయలు జరిమాన చెల్లించి లాట్లు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు తప్పినయెడల న॥ లాట్లను మరుయేలం వేయించి అందుచే దేవస్థానమునకు కలిగేనష్టమును క్రమప్రకారం అనల్ సవాలుదారు వద్దనుంచి వసూలు చేయబడును.

- (1) బంగారు దళా 1 కి 30 తులవంతున రెం 2434
- (2) బంగారునాణ్యములు లాటుగా రకములు 8
- (3) వెండి దళాకు 1000 తులములవంతున తు 17286
- (4) వెండినాణ్యములు లాటుగా రకములు —
- (5) హాలీరూపాయలు రు॥ 21714
- (6) తేగడరూపాయలు దళాకు 1000 వం॥ రు॥ 4338
- (7) తేగడపైసాలు ఒకలాటుగా రు॥ 585
- (8) తాంబ్రము ఒకలాటుగా శేర్లు 2360
- (9) రాగివగైరా పాత్రలు ఒకలాటుగా శేర్లు 477
- (10) వస్త్రములు వగైరాలు
- (11) కర్పూరమువగైరా జినిశి చిల్లరసానులు

(సం.) శ్రీసుహంతు

ప్రయాగ్ దాసుజీ,

విచారణకర్తలువారు.

జాతీయభాషయగు హిందీభాష నభ్యసించుటకు వలయు పుస్తకములు

హిందీ తెలుగు స్వభోధిని	0 12 0
పహిందీ పుస్తకము తెలుగు అర్థ సహితముగా	0 5 0
దూసర పుస్తకము	0 6 0
హిందీ తెలుగు అనువాదమాల	0 4 0
తెలుగు హిందీ అనువాదమాల	0 4 0
హిందీ తెలుగు నిఘంటువు	2 0 0
హిందీ హిందీ న్యాయరణము	1 0 0

ఇంకను ముఖ్యమైన పుస్తకములకు ఈ దిగువ విరునామాకు వ్రాయుడు.

హిందీప్రచారసభ ట్రిప్లికేను, పోస్టుబాక్సు 401 మద్రాసు.

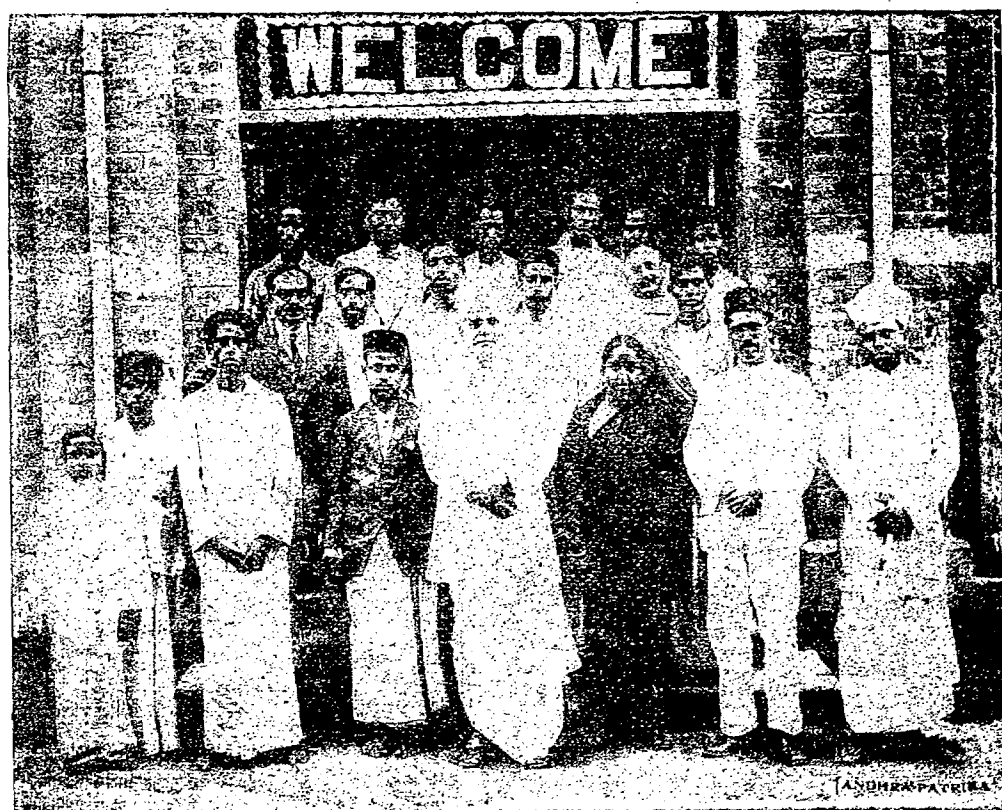
శారదానవలలు

10 వేలు ఉచితము-కడునవ్వుపుట్టించును యానెల 20 వ తేదీలోగా ఆదా స్థాపు పంపువారికి ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్, గంజాంజిల్లా.

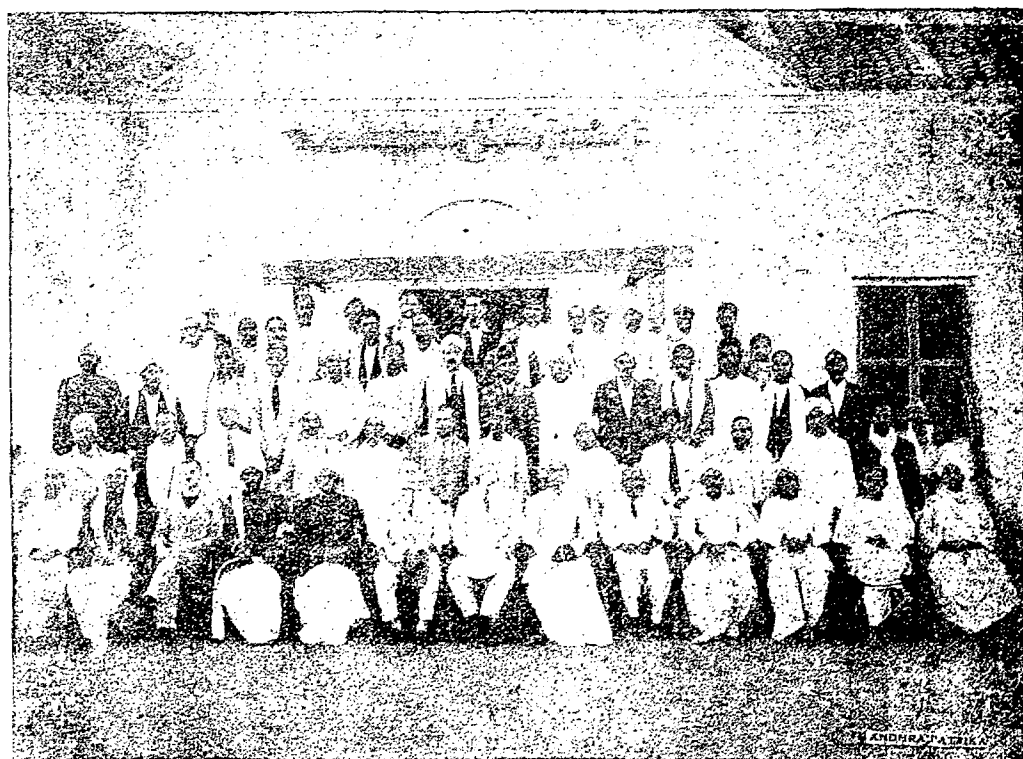
శివాజి జన్మ దినోత్సవము

తీర్థమలైక్నేటి హ హారాటాము సంఘమువారు ఆదివారమునాడు జరిపిరి. శివాజి పటమును ఊరేగించిరి. (పె. ఘో. బి.)

గోఖలేహాలునందు వి. రామదాసుపంతులుగారి అధ్యక్షతన శివాజి వార్షికోత్సవసభ జరిగెను. (పె. ఘో. బి.)

ఆంధ్ర ఉపాధ్యాయుల సంఘము— బెజవాడలో విద్యాశాఖ డైరెక్టరుగారు 14 వ తేదీన పారంభోత్సవమును జరిపిరి.

జట్టోలు వెండిగిన్నె ఫుట్ బాల్ పందెములు

పోర్టుస్టాపుజట్టు సోవల్సుజట్టును ఓడించుట
మద్రాసు, మార్చి 29:—యస్. వి. ఏ. ఏ. వారియా జట్టును జయించునట్లు జట్టోలు వెండిగిన్నె ఫుట్ బాల్ పందెముకు సంబంధించిన పోటీ నిన్న సాయంకాలము పోర్టుస్టాపు జట్టుకును సోవల్సుజట్టుకును జరిగెను. పోర్టుస్టాపు జట్టు వారిగు గోలులు చేయగలిగి ఆటయందు విజయముగాంచి సోవల్సుజట్టు గోలుమాత్రము చేయగల్గిరి. మద్రాసు పోర్టుస్టాపుజట్టులో టాడ్, సెవిత్, ఆను యిరువురు టెర్ని గ్రాఫు ఆటగాండు ఆరిరి. సోవల్సుజట్టునందుకూడ జి. శానా ఆటగాండును వెస్ ఫోల్ట, స్పీత్ గార్లు నాడిరి. ఆట ప్రారంభముయొన యిరుజట్టులు సరిసమానముగ నాడిరి. కాని కొంతసేపకుసరికి పోర్టుస్టాపుజట్టువారు తీవ్రముగ నాడి కెరెన్సు అనునతడు ఆడుతముగ మొదటిగోలు చేయగలిగెను. సోవల్సు జట్టు అప్పటికి గట్టి ప్రయత్నిముతో నాడి వారుగూడ మొదటి గోలువేసిరి. పిదప ఆట మిగల ఆకర్షణీయముగ నుండెను. ఇరు జట్టులవారు తీవ్రముగా నాడిరి. పోర్టుస్టాపువారికి గారి ఆను కూలముగ నుండెను. ఈ జట్టుకు చేరిన టాడు బర్నెటుగార్లు గోలులువేయుటకు తీవ్ర ప్రయత్నిములుసలిపిరి. అప్పటికి వారు వేరు గోలులు చేయజాలకపోయిరి. సోవల్సుజట్టుకు చేరిన వెస్ ఫోల్టగారు ఆడుతచాక చక్కముతో బంతిని పోర్టుస్టాపువారి గోలువరకు తీసికొనివెళ్లిరిగాని వీరికి యితర ఆటగాండు తగిన సహాయము నొసగలేరి. ఆర్థ గంటకు మునుపు పోర్టుస్టాపు జట్టుకు చేరిన ఓకల్లే ఘాన్ ఆను నతడు మరెయొక గోలు చేయకలిగెను. పిదప బంతి చాలాసేపటివరకు పోర్టుస్టాపు జట్టు గోలుసహాయమునే యుండెను కాని సోవల్సు జట్టునందు గోలులుచేయజాలినంత ఆటగాడు లేక పోవుటచే వారు గోలులు చేయజాలరైరి. వెస్ ఫోల్ట మాత్రము అత్యద్భుతముగ నాడినను వారి ఆట యంతయునిష్ప్రయోజన మాయెను. ఆట పూర్తయినసరికి పోర్టుజట్టు 4 గోలులు చేయ గలిగిరి. సోవల్సు జట్టు 1 గోలు మాత్రముచేయగల్గిరి. విజయ మొందిన జట్టునందు, టాడ్, రై నాల్డు, ఓకల్లే ఘాన్, సావిత్ బర్నెటుగార్లు బాగుగ నాడిరి. సోవల్సుజట్టునందు బాగుగ నాడినవారిలో వెస్ ఫోల్ట, స్పీత్ గార్లు ముఖ్యులు.

చీరాల

కాంగ్రెసు ప్రచారము-బహిరంగసభ

16-3-30:—ఈ దినం సాయంత్రం గం. 6 లకు శ్రీ మహాత్మా ఆమువారి చెట్టునద్ద కాంగ్రెసు సత్యాగ్రహ ప్రచారమునకై బహిరంగసభ సమావేశము కాబడెను. ఘమారు విదానవందల ప్రజ గూడెను. శ్రీయుతులు మద్ది వెంకట రంగయ్య, గొల్లపూడి శిశిరామ శాస్త్రిగార్లు సత్యాగ్రహానికి ధనము సేకరించుటకును కాంతిపైనికులను చేర్చుకొనుటకును విచ్చేసిరి. సభకు శ్రీయుత చీరాల రంగయ్యగారి రధ్యక్షత వహించిరి. దైవప్రార్థనానంతరం శ్రీయుత యస్. పి. రాములుగుప్తగారు రాజప్రతినిధికి మహాత్ముడంపిన ఆంత్యలేఖను సభికులకు చదివి వినిపించిరి. పిమ్మట శ్రీయుతులు గొల్లపూడి శిశిరామ శాస్త్రి, మద్ది వెంకట రంగయ్యగార్లు మహాత్ముని సత్యాగ్రహోద్యమమును గురించియు తెల్పేరంధమును గురించియు చక్క-ని యుపవ్యాసముల నొక గంటకాల మొసంగిరి. తదనంతరము శ్రీయుతులు రాములుగుప్త, గొగు వేగ్ సాహెబు, రంగయ్యగార్లు కూడ సుప్రసంగించిరి. రాములు గుప్తగారు సత్యాగ్రహానికి రు. 25 లు నొసంగిరి. కాంతిపైన్య మందు ప్రమాణవచనము గైకొనుచు శ్రీయుతులు రాములు గుప్త, గొగువేగ్ సాహెబు, రంగయ్య పంతులుగార్లు పంథకము లొనరించిరి. ఇంకను పలువురు చేరగలరని తలంచెదము. అధ్యక్షునకు వందనము లర్పించుటతో సభ సమాప్తమైనది. (ఒక విలేఖరి)

మిలాప్ పత్రికా సంపాదకుడు జామీనుపై విడుదలచేయబడుట

లాహోరు, మార్చి 19:—రాజశ్రోహ శేరముక్రింద మిలాప్ పత్రికా సంపాదకులకు మహాశయ కుళలచందుగారికి 9 నెలలు శిక్ష 200 రూప్యముల జరిమాన విధింపబడెను. వీటిని ము హైకోర్టులో వీరిని జామీనుపై విడుదల చేయవలయునని వారంగుగారు పిటిషను దాఖలుచేసిరి. వ్యాధిమూర్తి సర్ ఆ ట్టులు కాదదగారు విచారణసలిపి 5000 రూప్యముల జామీను పై కుళలచందుగారిని విడుదల చేయవలయునని ఉత్తర్లు వొస గిరి. (ఫీ వెన్.)

రాష్ట్ర శాసనసభలు

బొంబాయి శాసనసభ

రెయిల్వేలను కాపాడినందులకు గ్రామోద్యోగులకు బహుమతులు

బొంబాయి, మార్చి 19:—నేడు బొంబాయి శాసనసభ వారు జి. వి. పి. రెయిల్వే సమ్మెకట్టు సమయమున రెయిల్వే బాటనంద కాపలా కాచుచుండిన గ్రామోద్యోగులకు బహుమతుల క్రింద పంపిణీయై 16000 రూపాయలను మంజూరు చేసిరి. ఆయన వ్యయసభ్యు డి మొత్తమును కొరచు గొనివచ్చిన తీర్మానముపై చర్చ జరిగినపుడు ప్రభుత్వమువారిచర్య మిక్కుటముగా నాణే పింపబడెను. గ్రామోద్యోగులను రెయిల్వేబాటను కాపాడుటకై ప్రభుత్వమువారు నియమించుట, వారు సమ్మెకట్టు విషయములో నొకపక్షమున వహించుచు సమ్మెకట్టును విధలము చేయుటయే యగునని సభ్యులు చెలిపిరి. (శ్రీ (పె.)

బీహారు శాసనసభ

మహమ్మదీయుల కష్టమునుగూర్చి తీర్మానము

పాట్నా, మార్చి 19:—ఆదనపు పోలీసు సిబ్బందిలను బీహారు రాష్ట్రమునందలి కొన్ని భాగాలందుంచుచే మహమ్మదీయులకు కలుగుచున్న కష్టమును ప్రభుత్వము వారికి నచ్చ తెప్పటకై 'పరిపాలనా' డిమాండునకు 'కోత'ను మహమ్మదీయుల సభ్యుడొకడు నేటి శాసనసభా సమావేశములో ప్రతిపాదించెను. తీర్మానముపై కడదీర్చుచు చర్చ జరిగెను. ఓట్ల వివరములను కనుగొనవలసిన యవసరములేకనే తీర్మానము వీగిపోయెను.

గోవాత్ర ప్రశ్న

మామూలు పాటింపవలసిన యవసరము లేకనే గోవులను బలియిచ్చుటకు తమకు హక్కు గలదన మహమ్మదీయుల సిద్ధాంతమునా తామంగీకరింప జాలవని సచ్చిదానంద సింహ మొదలగు హిందూసభ్యులు నడిపిరి. హిందువులను, మహమ్మదీయులను నొకరి యెడల నింకొకరు సద్భావమును గలిగి మెలగుచు, యొందోరల విశ్వాసములయొడ గౌరవము కలిగియుండవలయునని వారు నడిపిరి.

'మామూలు' గౌరవింపబడును

ఇది వరకే స్థిరపడిన యాచారము వైననే గోబలి విషయములో ప్రభుత్వమువారి విధాన మాధారపడి యుండునని అనరబుల్ జే. డి. సిస్టన్ గారు నడిపిరి. (అ. (పె.)

పంగరాష్ట్ర శాసనసభ

హుషేమీ, ఎం. ఎల్. గారికి తుపాకిలైసెన్సు నిరాకరింపబడుట

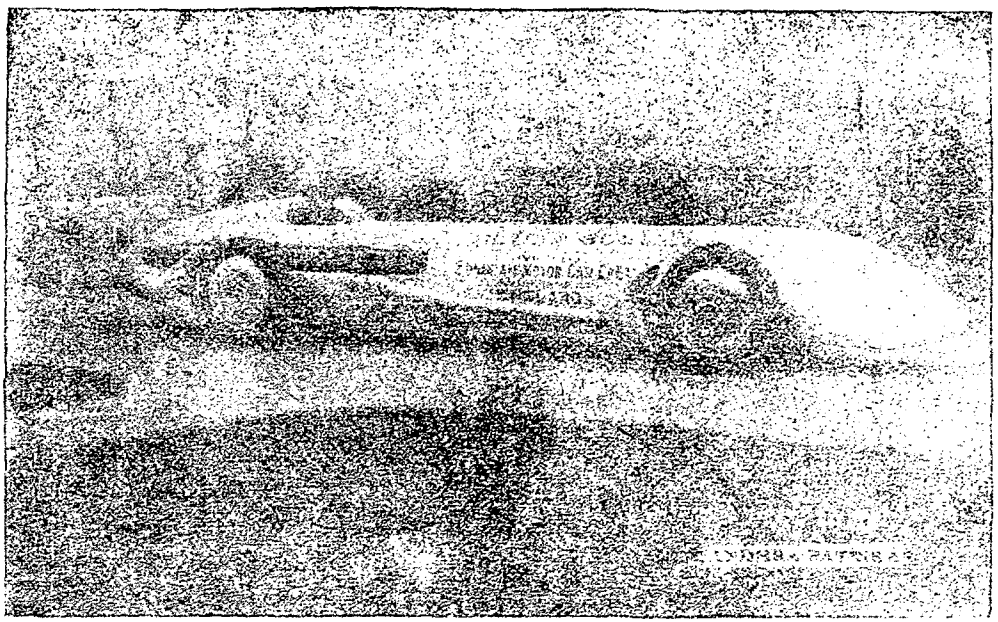
నూతన మంత్రులను నియమింపవలెనను సూచన కలకత్తా, మార్చి 19:—పంగరాష్ట్ర శాసనసభ నేడు సమావేశమయినపుడు మాల్వీసయ్యోజ్ జలాల్ద్దీన్ హుషేమీ, ఎం.ఎల్. సి. గారికి తుపాకి లైసెన్సు యొసంగకపోవుటకు కారణమేమని శ్రీయుత జితేంద్రలాల్ బెర్బీ గారు ప్రశ్నించిరి. ఖుల్నా జిల్లా మేజిస్ట్రేటునకు హుషేమీ గారు లైసెన్సు నిమిత్తమై దరఖాస్తును పెట్టియుండిరనియు వాయధికారి సమ్మతింపలేదనియు హోంమెంబరుగారు నడిపిరి. ఈవిషయమును ప్రభుత్వమువారుపునఃపరిశీలన మొనర్చియుండిరనియు కాని లైసెన్సు నొసంగుటకు కాష్ట నివ్వవలసికొని యుండలేదనియు ప్రభుత్వసభ్యుడు బల్కెను.

ప్రాణమును రక్షించిన తుపాకిని ప్రభుత్వమువారు లాగుకొనుట

ఒక పులిని సంపుటలో మాల్వీహుషేమీగారు తమకాలును పోగొట్టుకొనియుండుటను బెనర్జీ గారు నూచించిరి. ఇదివిజమేయని ప్రభుత్వసభ్యుడొప్పుకొనెను. ఆసమయమున వాడు వాడి యుండిన తుపాకికి లైసెన్సు లేనందున ప్రభుత్వమువారు దానిని లాగుకొనిరి.

కారణము దెలుపబడదు

హుషేమీగారి కేల లైసెన్సు నొసంగలేదని సభ్యులు తిరిచి తిరిచి యడుగగా, ఇచ్చుటయు, యివ్వకపోవుటయు ప్రభుత్వమువారి చిత్తమిద నాధారపడి యుండుననియు, కారణముల తెలుపు నాచారము లేదనియు హోంమెంబరుగారు నడిపిరి.

సిల్వరె బుల్లెటు—యూ కొటలేనుగారు నిర్మించిన మోటారుబండి కే డానుగారు దీనిపై గంటకు 281-86 మైళ్లకన్న యెక్కువ వడిగ పోవ నెంచిరి. సర్ హెన్రీ సెగ్రీవుగారు "గోల్డెన్ ఆర్" అను వానిపై యిదివరకు వైన డబ్బిన శతమానబోయి ప్రఖ్యాతిని వడసియుండిరి. డానుగారు వారిని మించ జూచు చున్నారు. ఈ బండి గంటకు 250 మైళ్లు కూడ పోగలదు. (పెంట్లలు మూడు)

మంత్రి సమన్వయ

శ్రీ శాసనసభ సమావేశ మగునపుడు, 'పరిపాలనా' డిమాండులో 5 రూపాయల కోతను జనాబ్ అబ్దుల్ కరీమ్ గారు ప్రతిపాదించెదరు ఈకోత తీర్మానముయొక్క యుద్దేశ్యము మంత్రి సమన్వయ చర్చించుటయే గాని, మంత్రులయంద విశ్వాసమును ప్రత్యక్షముగా ప్రకటించుటగాదు. నేటి మంత్రులు వారి పదవులకు నియమింప బడినపుడు శాసన సభా సభ్యులలో నొక పక్షమువాడు ద్వంద్వపరిపాలనా విధానమును నిర్మూలించుటకు బద్ధకంకణులై యుండిరనియు, అప్పటికిని, యప్పటికిని పరిస్థితులు మారినందున, శాసన సభయందలి పలుపక్షముల నాయకులపై తీర్మానముపై జరుగగల చర్చ సమయమున నూచించెదరని తెలియచున్నది. ఇప్పుటి మంత్రివర్గము నందలి వ్యక్తులలో కొందరిని తీసివేసి, మరికొందరిని కేర్వలయునని వారు గవర్నరుగారిని కోరెదరట.

కోత తీర్మానములు వీగిపోవుట

కోత తీర్మానములు కొన్ని చర్చింపబడి, నిరాకరింపబడెను. ఆటవిశాఖ, రెజిస్ట్రేషనుశాఖ మెన్బర్లు పన్నుల శాఖ మెంబరుగల శాఖలడిమాండును పూర్తిగా నంగీకరింప బడినవి. ఇరిగేషన్ డిమాండులపై చర్చ జరుగుచుండగా నేటిసమావేశము ముగిసెను. (అ. (పె.)

కలకత్తా కార్పొరేషను ఎన్నికలు

42 మంది కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులు విజయముగాంచుట కలకత్తా, మార్చి 19:—నిన్నటిదినము కార్పొరేషను ఎన్నికలు జరిగెను. నేటిదినము వోట్లు లెక్కింపబడెను. 43 సాసకులలో 42 యందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులే విజయమును గొందిరి. పంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారికిని కలకత్తా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారికిని అభ్యర్థుల నియమకము విషయమై కొన్ని భేదము లేర్పడినను 37 సాసకులలో రెండుసంఘముల పక్షమున ఒకటే అభ్యర్థులు నిలిచిరి. మూడు వార్డులయందు మాత్రము రెండు సంఘములతరపున చేరువేయగ అభ్యర్థులు నిలిచి పోటీ చేసిరి. కాష్టీయ కాంగ్రెసుసంఘపు అభ్యర్థులే రెండు వార్డులలో విజయ పొందిరి. (అ. (పె.)

తమిళనాడు సత్యాగ్రహము

వేదారణ్యము సమీపమున సముద్రతీరమున ప్రారంభింపబడును

తంజావూరు, మార్చి 18:—తమిళనాడులో వేదారణ్య సమీపమున సముద్రతీరమున సత్యాగ్రహమును జరుపుటకై కాంగ్రెసుసంఘమువారు వాలంటీరులను చేర్చుకొనుచున్నారు. సి. రాజగోపాలచారిగారు మరికొందరు నాయకులు ఈ ప్రదేశమును చూచినవ్విరి. (అ. (పె.)

మహర్షి బులుసు సాంబమూర్తిగారికి

స్వాగత పత్రము

మహాశయ!

భారతదేశ స్వాతంత్ర్యప్రబోధకులగు తాము నిరంతర ప్రభుత్వమునకు గురియై యొకవత్సరము కారాగారశిక్ష అనుభవించి తిరుగ మా గ్రామమునకు విచ్చేయుట ఎంతయు అనందదాయకము!

ఈరాక్షస ప్రభుత్వముయొక్క నిరంతర దాష్ట్యశృంఖలములను తెంచుటకు స్వార్థత్యాగులగు తాము చేయు నిరంతర ప్రచారమునకు మేము యథాశక్తిని తోడ్పడగలమని మనవిచేసికొనుచున్నాము.

గాంధీ మహాత్మునిచే నిర్వహింపబడుచున్న సత్యాగ్రహ సమరమునకు తమరు తగిన సమయమున విచ్చేయుట ఆంధ్రదేశముయొక్క సాభాగ్యముని నమ్ముచున్నాము.

శృంఖలాబద్ధమైన భారతమాతను విముక్తి చేయుటకు భగవంతుడు తమకు ఆయుధారోగ్యములు ఇచ్చుకాతమని ప్రార్థించుచున్నాము.

కొత్తపల్లిపురవాసులు.

* * * *

కొత్తపల్లి పితాపురం తాలూకా

మహర్షి బులుసు సాంబమూర్తిగారి వార్త

రమారమి 15 గంటలకు శ్రీయు! మహర్షి సాంబమూర్తిగారు వారి అనుచరులగు, పల్లంరాజుగారు (జిల్లాబోర్డు అభ్యర్థులు) మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు కళా వెంకట్రావుగారు మొదలగువారు రావు రామారామరావు పురమందిరమునకు దయచేసిరి.

మా పురపాలకులు మహర్షికి భిక్షుగండ అర్పించి హారతు లిచ్చి సగౌరవముగావారికి వీర్యరచనయచితానమున అధిష్టింపజేసి స్వాగతపత్రములు అర్పించిరి.

బాచాసాకో బ్రతికియున్నాడని ప్రకటించినందులకు మరణదండన

పిసావర, మార్చి 18:—కాబూలులో బ్రిటిషుమంత్రి గనున్న ఆర్. ఆర్. మాన్ నకిగారు నేటిదినము ఉదయము పిసావరకు వచ్చిరి. కాబూలునందలి ఒకపత్రిక ఈ క్రిందివార్తను ప్రకటించుచున్నది. ఇదే ఉత్సవములు గడవినరెండుదినములకు ఉత్తరమునందున్న కాలకనుగ్రామములో కొందరు బాచాసామాగారు బ్రతికియున్నారనియు నేనలనుసరుకుకొని రాజ్యమును స్వాధీనపరచుకొన ప్రయత్నములు సలుపుచున్నారనియు బహిరంగముగా ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వము వారు వీరిని నిర్బంధించి, వీరిపై రాజద్రోహ శేషముమోపి 4 రుకీ మరణశిక్ష ముప్పురకు యావజ్జీవశిక్ష విధించిరి. (అ. (పె.)